

N. 43

SEANCE DE L'APRES-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRESIDENCE DE M. MOUTON, VICE-PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER MOUTON, ONDERVOORZITTER

M. Pécriaux, secrétaire, prend place au bureau.
De heer Pécriaux, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 5 m.
De vergadering wordt geopend om 15 h 5 m.

CONGES — VERLOF

M. Borremans, pour raison de santé, demande un congé.
Verlof vraagt: de heer Borremans, om gezondheidsredenen.
— Ce congé est accordé.
Dit verlof wordt toegestaan.

MM. Foret, pour d'autres devoirs; Marchal, W. Martens, Spitaels, en mission à l'étranger, et Désir, empêché, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Foret, wegens andere plichten; Marchal, W. Martens, Spitaels, met opdracht in het buitenland, en Désir, belet.

— Pris pour information.
Voor kennisgeving aangenomen.

MESSAGE — BOODSCHAP

M. le Président. — Par message du 1er juillet 1992, la Chambre des représentants transmet au Sénat, tel qu'il a été adopté en sa séance de ce jour, le projet de loi portant des dispositions fiscales et financières.

Bij boodschap van 1 juli 1992 zendt de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat, zoals het ter vergadering van die dag werd aangenomen, het ontwerp van wet houdende fiscale en financiële bepalingen.

— Renvoi à la commission des Finances (articles 1er à 65, 69, 70 et 86 à 97), à la commission de l'Economie (article 66), à la commission de l'Agriculture et des Classes moyennes (articles 67, 68 et 73 à 85) et à la commission de la Justice (articles 71 et 72).

Verwezen naar de commissie voor de Financiën (artikelen 1 tot en met 65, 69, 70 en 86 tot en met 97), naar de commissie voor de Economische Aangelegenheden (artikel 66), naar de commissie voor de Landbouw en de Middenstand (artikelen 67, 68 en 73 tot en met 85) en naar de commissie voor de Justitie (artikelen 71 en 72).

COMMUNICATIONS — MEDEDELINGEN

Cour d'arbitrage — Arbitragehof

M. le Président. — En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au Sénat la décision de renvoi concernant la question préjudicielle posée par le Conseil d'Etat par arrêt du 29 avril 1992 en cause de l'ASBL Pêche et Loisirs contre la Région wallonne (numéro du rôle 414).

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de Senaat van de verwijzingsbeslissing betreffende de prejudiciële vraag gesteld door de Raad van State bij arrest van 29 april 1992 in zake de VZW « Pêche et Loisirs » tegen het Waalse Gewest (rolnummer 414).

— Pris pour notification.
Voor kennisgeving aangenomen.

Parlement européen — Europees Parlement

M. le Président. — Par lettre du 29 juin 1992 le président du Parlement européen a transmis au Sénat:

Une résolution sur la procédure électorale uniforme: système de répartition du nombre des membres du Parlement européen;

Bij brief van 29 juni 1992, heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat overgezonden:

Een resolutie over de uniforme verkiezingsprocedure: een systeem voor de verdeling van de zetels in het Europees Parlement over de lidstaten;

Une résolution concernant la communication de la Commission « De l'Acte unique à l'après-Maastricht — Les moyens de nos ambitions »;

Een resolutie betreffende een mededeling van de Commissie « Van de Europese Akte naar de post-Maastrichtse periode — De middelen voor onze ambities »;

Une résolution sur les conséquences du référendum au Danemark concernant le Traité du 7 février 1992.

Een resolutie over de gevolgen van het referendum in Denemarken over het Verdrag van 7 februari 1992.

— Renvoi à la commission des Relations extérieures.

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

HOMMAGE A LA MEMOIRE DE M. FRANCIS HUMBLET, SECRÉTAIRE GÉNÉRAL ÉMERITE DU SÉNAT

HULDE TER NAGEDACHTENIS AAN DE HEER FRANCIS HUMBLET, SECRÉTAIRE GÉNÉRAL ÉMERITUS VAN DE SENAAT

M. le Président se lève et prononce les paroles suivantes, que l'assemblée écoute debout: Mesdames, messieurs, nous avons appris avec grand regret la mort de M. Francis Humblet, secrétaire général émérite du Sénat.

Pendant plus de quarante ans, ce fonctionnaire distingué et cultivé mit ses compétences au profit de notre Haute Assemblée. Quatre illustres présidents du Sénat, MM. Gillon, Rolin, Struye et Harmel furent heureux de l'avoir à leurs côtés comme premier collaborateur.

Fort d'une riche expérience, M. Humblet sut notamment adapter l'administration du Sénat aux exigences du temps en vue d'une plus grande efficacité et d'un meilleur service.

Mais sa personnalité dépassa nos frontières. Dans les coulisses de l'Europe naissante au lendemain du second conflit mondial, il participa à la genèse des nouvelles assemblées du Conseil de l'Europe, de la CECA ainsi que de l'UEO dont il fut d'ailleurs le greffier pendant de nombreuses années. Parmi les seize présidents qu'il conseilla avec brio figurent des noms comme Paul-Henri Spaak et de Gasperi.

Le Sénat gardera de lui le souvenir d'un fonctionnaire d'élite et d'un humaniste courttois et efficace, soucieux de la dignité de l'institution parlementaire.

Namens de Senaat betuig ik hierbij aan mevrouw Humblet en aan haar dochter onze gevoelens van oprechte deelneming in de zware rouw die hen treft.

La parole est au gouvernement.

M. Coëme, Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques. — Monsieur le Président, la Belgique a perdu un grand serviteur du bien public. Le gouvernement s'associe à l'hommage que vous venez de rendre à la mémoire de M. Humblet, secrétaire général émérite du Sénat. (*L'assemblée se recueille quelques instants.*)

ASSASSINAT DU CHEF DE L'ÉTAT ALGERIEN

MOORD OP HET ALGERIJNSE STAATSHOOFD

M. le Président se lève et prononce les paroles suivantes, que l'assemblée écoute debout: Mesdames, messieurs, le Sénat a appris avec horreur l'assassinat du chef de l'Etat algérien, M. Mohamed Boudiaf.

M. Boudiaf avait pris la direction de l'Etat dans des circonstances particulièrement difficiles. Cette charge, il l'avait acceptée sans ambition personnelle, dans l'unique souci de trouver une solution aux problèmes qui risquaient de compromettre l'avenir de la démocratie dans ce grand pays.

Le Sénat forme des vœux pour que les institutions démocratiques puissent être restaurées en Algérie et que le peuple puisse s'exprimer librement, dans le respect des convictions de chacun.

La parole est au gouvernement.

M. Claes, Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères. — Monsieur le Président, le gouvernement, qui était d'ailleurs représenté aux funérailles du chef d'Etat algérien, s'associe aux paroles d'hommage que vous venez de prononcer. (*L'assemblée se recueille quelques instants.*)

VOORSTELLEN — PROPOSITIONS

Inoverwegingneming — Prise en considération

De Voorzitter. — Aan de orde is thans de bespreking over de inoverwegingneming van voorstellen.

L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de propositions.

U hebt de lijst ontvangen van de verschillende in overweging te nemen voorstellen met opgave van de commissies waarnaar het bureau van plan is ze te verwijzen.

Vous avez reçu la liste des différentes propositions à prendre en considération, avec indication des commissions auxquelles le bureau envisage de les renvoyer.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieve mij die vóór het einde van de vergadering te doen kennen.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler, de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, zal ik beschouwen dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verwezen naar de commissies die door het bureau zijn aangeduid.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai ces propositions comme prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées par le bureau.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN BELLE AAN DE MINISTER VAN MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE, VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU OVER «HET LANDLOPERSPROBLEEM»

QUESTION ORALE DE M. VAN BELLE AU MINISTRE DE L'INTEGRATION SOCIALE, DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DE L'ENVIRONNEMENT SUR «LE PROBLÈME DU VAGABONDAGE»

De Voorzitter. — Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van Belle aan de minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu over «het landlopersprobleem».

Het woord is aan de heer Van Belle.

De heer Van Belle. — Mijnheer de Voorzitter, in het licht van het urgentieprogramma tegen de sociale uitsluiting, zullen de OCMW's verplicht zijn hulp te verlenen aan personen die zich in nood bevinden en die over geen woonplaats beschikken, onder meer door middel van een bijkomende integratiepremie.

In zijn nog niet gepubliceerde studie, die evenwel reeds aan de pers werd voorgesteld, stelt de psychiater-professor emeritus De Waele voorop dat deze mensen niet worden geholpen door hen een OCMW-uitkering toe te kennen, zoals de minister voorstelt. De meesten onder hen zijn volgens voornoemde professor emeritus passieve, afhankelijke en onderworpen types en alcoholici. Het bedrag dat ze zullen krijgen, zal meteen aan drank worden uitgegeven.

Professor De Waele benadrukt dat voor velen een opvangcentrum nuttig is, omdat ze er allerlei praktische zaken leren. Een individuele benadering is noodzakelijk.

Wat is de mening van de minister over deze studie? Werden er voorafgaand aan de beleidsvoorstellen, in opdracht van de minister, eveneens bepaalde wetenschappelijke studies uitgevoerd? Welke? Tot welke conclusies komen deze studies dan? Kunnen de resultaten van de studies waarop de minister steunt, haar voorstellen om bijkomende OCMW-steun toe te kennen wel rechtvaardigen? In welke maatregelen voorziet de minister concreet na de afschaffing van de wet op de landloperij, onder meer op het vlak van de opvang?

M. le Président. — La parole est à Mme Onkelinx, ministre.

Mme Onkelinx, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Monsieur le Président, dans sa question, le sénateur Van Belle fait référence à une étude du professeur émérite De Waele concernant les personnes en détresse qui ne disposent pas de domicile.

Comme le souligne l'honorable membre, cette étude n'est pas encore publiée. Il ne m'est donc pas possible d'émettre un avis sur un document dont je n'ai pas encore eu connaissance.

Le programme d'urgence que je vous soumettrai, je l'espère, prochainement prévoit, en effet, l'abrogation de la loi sur le vagabondage. Cette loi date de 1891, aussi n'est-il pas besoin, me semble-t-il, d'une longue argumentation pour démontrer qu'elle n'est plus adaptée à notre société.

Je laisse au professeur De Waele la responsabilité de ses propos quand il définit les sans-abris comme des gens passifs, dépendants, soumis et tous alcooliques.

Quant à moi, je suis persuadée qu'il appartient à notre société de tout mettre en œuvre pour permettre à chacun de mener une existence conforme à la dignité humaine. Pour atteindre cet objectif, j'ai donc prévu, dans mon programme d'urgence pour une société plus solidaire, des mesures spécifiques d'accompagnement et notamment des projets individualisés d'insertion.

Guidance et moyens financiers complémentaires seront des éléments positifs qui permettront aux CPAS de mener efficacement leur mission. Les propositions concrètes dans ce domaine sont la subvention à 100 p.c. pendant un an du minimex, à dater de l'inscription dans les registres de population, cette mesure étant complétée par l'octroi d'un montant équivalent à un minimex mensuel que l'on peut qualifier d'allocation d'installation, et ce afin de rencontrer les besoins immédiats des personnes qui quitteront un dépôt de mendicité ou une maison de refuge.

L'ensemble de ces mesures s'appuie sur des réflexions approfondies en matière de vagabondage, contenues notamment dans le troisième rapport de la Commission interdépartementale de lutte contre la pauvreté.

Il serait, en effet, totalement irresponsable de dépénaliser le vagabondage sans prévoir parallèlement des mesures destinées à favoriser l'accueil et l'intégration de ces personnes « libérées ». Je crois que c'est le devoir de notre société démocratique de tout mettre en œuvre pour briser les mécanismes qui conduisent à l'exclusion sociale et de permettre à ces personnes de retrouver un minimum de dignité.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Belle voor een repliek.

De heer Van Belle. — Ik dank mevrouw de minister voor haar antwoord. Zij beweert echter dat zij de studie van professor emeritus De Waele nog niet heeft kunnen inzien. Nochtans werd over deze studie een uitgebreid perscommuniqué uitgegeven en werd zij in bepaalde Vlaamse kranten voorafgegaan door een lang debat.

Ook ik ben voorstander van een solidaire gemeenschap, zoals iedereen van ons.

De uitspraken van professor emeritus De Waele mogen toch niet als onbelangrijk worden beschouwd. Wanneer een universiteitsprofessor dergelijke uitspraken doet, weet hij ongetwijfeld waarover hij het heeft.

Mijn vraag was of de minister persoonlijk studies heeft laten uitvoeren om haar standpunt inzake het uitwerken van reïntegratiepremies te bepalen, en zo ja, over welke studies het gaat.

M. le Président. — La parole est à Mme Onkelinx, ministre.

Mme Onkelinx, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Je n'ai pas mené d'étude spécifique, monsieur Van Belle, si ce n'est l'étude de l'ensemble des rapports qui ont été remis en matière de pauvreté. Je le répète, la Commission interdépartementale de lutte contre la pauvreté a largement analysé le processus. Bien entendu, je me suis basée sur

ces études pour élaborer le programme d'urgence. Je suis sûre que nous aurons l'occasion d'en parler longuement lors de sa présentation.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN THILLO AAN DE MINISTER VAN FINANCIËN OVER «DE BENOEMING VAN DE VOORZITTER VAN HET DIRECTIECOMITÉ VAN DE ASLK-BANK»

QUESTION ORALE DE M. VAN THILLO AU MINISTRE DES FINANCES SUR «LA NOMINATION DU PRÉSIDENT DU COMITÉ DE DIRECTION DE LA BANQUE CGER»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van Thillo aan de minister van Financiën over «de benoeming van de voorzitter van het directiecomité van de ASLK-bank».

Het woord is aan de heer Van Thillo.

De heer Van Thillo. — Mijnheer de Voorzitter, op 1 augustus 1991 ging de voorzitter van het directiecomité van de ASLK-bank op rustpensioen. Dit was twee jaar na de voorziene en gebruikelijke opruststelling. Het is opmerkelijk dat bijna één jaar na de daadwerkelijke opruststelling en dus bijna drie jaar na de normale opruststelling van de vorige voorzitter nog steeds geen nieuwe voorzitter werd benoemd.

Bij andere openbare kredietinstellingen, met name de NMKN en de Nationale Kas voor beroepskrediet gingen in dezelfde periode als bij de ASLK de respectieve voorzitters eveneens op rust maar werden onmiddellijk vervangen.

Rekening houdend met de huidige samenstelling van het directiecomité van de ASLK-bank en met de traditie, zou de nieuwe voorzitter Nederlandstalig moeten zijn. Ik zou het betreuren indien een anderstalige werd benoemd, zonder hierbij afbreuk te willen doen aan de kracht en de intelligentie van de huidige waarnemende voorzitter, de heer Henrion. Naar mijn mening moet een bank worden geleid.

Graag vernam ik van de minister wanneer zal worden overgegaan tot de benoeming van een nieuwe voorzitter van de ASLK-bank.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Maystadt.

De heer Maystadt, minister van Financiën. — Mijnheer de Voorzitter, de vraag die het geachte lid opwerpt betreft een benoeming waaraan de regering — en in het bijzonder de minister van Financiën — groot belang hecht.

De regering heeft het nuttig geacht buiten de instelling een persoon te zoeken die de rol van voorzitter van het directiecomité kan waarnemen.

Zonder vooruit te lopen op de keuze van de persoon die aan het hoofd zal staan van de ASLK, heeft de tijdsspanne die nodig is om een belangrijk leider ervan te overtuigen deze instelling te beheren, geenszins te maken met één of andere bekommernis van de minister van Financiën wat de taalrol betreft. Het is trouwens mijn bedoeling een Nederlandstalige kandidaat voor te stellen.

De hoofdbekommernis is en blijft het belang van deze belangrijke overheidsinstelling.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Thillo voor een repliek.

De heer Van Thillo. — Mijnheer de Voorzitter, in de pers is verschenen dat ik insinuaties zou hebben gemaakt aangaande de Nederlandstaligheid. Dat was helemaal niet mijn bedoeling.

Mijnheer de minister, ik heb geschreven dat indien u de leiding van het directiecomité zou moeten wijzigen, dit implicaties heeft voor het directiecomité zelf. Dat zou ik jammer vinden en dat zou ook niet goed zijn.

Een bedrijf moet worden geleid en is waard wat zijn leiding waard is. De jongste cijfers waarover ik beschik lopen van januari vorig jaar tot en met januari van dit jaar en daaruit blijkt dat de

ASLK gedurende die periode van één jaar nogmaals voor zichtgelden en spaardeposito's marktaandeel heeft verloren. Van de hogere directieleden van de ASLK verneem ik dat het heel vaak onmogelijk is noodzakelijke beslissingen te nemen. Ik geef u twee voorbeelden. Er moet een beslissing worden genomen over het lidmaatschap van de Belgische Spaarbankenvereniging. Men durft die niet nemen. De ASLK zou een verankering moeten hebben in de BB. Ook daarover durft men niet beslissen omdat men de toekomst niet wil hypothekeken.

Het voornaamste voor mij is dan ook dat dit bedrijf een leiding krijgt. Voor het overige ben ik zeer blij met uw antwoord en dank ik u voor uw toezegging dat de problemen weldra zullen worden opgelost.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Maystadt.

De heer Maystadt, minister van Financiën. — Mijnheer de Voorzitter, ik probeer een goed kandidaat ervan te overtuigen die job te aanvaarden.

QUESTION ORALE DE M. MONFILS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES ENTREPRISES PUBLIQUES SUR « LA PUBLICITE SUR LES FLANCS DE VEHICULES D'AUTO-ECOLES »

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MONFILS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN OVERHEIDSBEDRIJVEN OVER « DE RECLAME OP DE ZIJKANTEN VAN DE VOERTUIGEN VAN DE AUTORISCHOLEN »

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Monfils au Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques sur « la publicité sur les flancs de véhicules d'auto-écoles ».

La parole est à M. Monfils.

M. Monfils. — Monsieur le Président, l'article 88 de l'arrêté royal du 6 mai 1988 relatif au permis de conduire limite la publicité sur les flancs de véhicules d'auto-écoles au nom, à la raison sociale de l'exploitant, à l'adresse et au numéro de téléphone de l'école, au numéro matricule, à l'exclusion de toute autre inscription.

De nombreuses auto-écoles ont ajoutés des logos de leur firme et l'un ou l'autre slogan. Des circulaires récentes du ministère des Communications ont constaté que la plupart des véhicules des auto-écoles ne répondaient pas à ces prescriptions strictes et menacent les contrevenants de refuser, à partir du 1er juillet, aux véhicules non conformes les examens pratiques, ce qui reviendrait à priver les auto-écoles de leurs moyens d'existence.

Au moment où, avec l'accord des autorités, les autobus de transport public sont recouverts d'inscriptions publicitaires et où on envisage même de mettre des panneaux publicitaires en bordure d'autoroute, M. le Vice-Premier ministre ne trouve-t-il pas anormal d'interdire aux auto-écoles de faire leur propre publicité sur leurs propres véhicules ?

Il convient, en effet, de ne pas perdre de vue le fait que les auto-écoles travaillent dans un milieu où la concurrence est extrêmement forte.

Ne pourrait-il, à tout le moins, demander à son administration de postposer l'application de sanctions éventuelles afin de rechercher avec les représentants des auto-écoles un accord sur une modification raisonnable de l'article 88 de l'arrêté royal du 6 mai 1988 ?

M. le Président. — La parole est à M. Coëme, Vice-Premier ministre.

M. Coëme, Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques. — Monsieur le Président, en réponse à la question de l'honorable sénateur, je voudrais faire remarquer que différentes mentions peuvent figurer sur les voitures d'auto-écoles.

Une première indication apposée sur la voiture mentionne le numéro matricule de l'auto-école. Cette information est d'ailleurs indispensable pour permettre un contrôle efficace des examens de conduite automobile.

Ainsi, il est prévu qu'à partir du 1er juillet 1992, les véhicules des écoles de conduite ne pourront être utilisés pour présenter un examen pratique de conduite si le numéro matricule de l'école ne figure pas sur ce véhicule.

Cette disposition découle de l'application de l'arrêté royal du 6 mai 1988 relatif aux écoles de conduite, entré en vigueur au 1er janvier 1992 et qui a donc fait l'objet d'une tolérance quant à la date de son entrée en application effective.

Outre cette mention, les véhicules d'auto-écoles sont autorisés à maintenir leur logo, et ce quel que soit l'endroit où il est appliqué.

Quant à la publicité proprement dite, elle n'est pas autorisée actuellement par l'arrêté royal de mai 1988. Cela est justifié par des raisons de sécurité. Il convient, en effet, que les autres usagers de la route puissent identifier aisément les véhicules d'auto-écoles.

La Fédération nationale des auto-écoles de Belgique a déjà fait des propositions de modification de l'arrêté royal à propos de la publicité. Ces propositions seront examinées lors d'une prochaine modification de l'arrêté royal.

Quant à la publicité le long des autoroutes, elle est contraire à la loi et est de nature à nuire à la sécurité routière.

M. le Président. — La parole est à M. Monfils pour une réplique.

M. Monfils. — Monsieur le Président, je remercie M. le Vice-Premier ministre des considérations qu'il a émises à cette tribune.

Je connais le contenu de l'arrêté royal de 1988. Ce que les responsables d'auto-écoles et moi-même déplorons, c'est qu'à partir du 1er juillet, on empêche toute auto-école de faire figurer sur ses véhicules de la publicité, sous forme d'un petit logo, pour ses propres services. Je ne pense pas, monsieur le Vice-Premier ministre, que cela pose des problèmes en ce qui concerne la sécurité.

Toutefois, je prends acte — avec satisfaction — de votre souci de prendre contact avec les délégués concernés pour voir dans quelle mesure on pourrait non pas modifier fondamentalement le système instauré par l'arrêté royal mais éventuellement le mettre en concordance avec l'évolution du style de vie et des habitudes sociales de l'ensemble de nos compatriotes.

En effet, je ne vois pas en quoi il est dangereux, du point de vue de la sécurité, d'autoriser les auto-écoles à apposer leur logo sur leurs véhicules alors qu'il est habituel de voir circuler des camionnettes portant sur leur flanc la raison sociale de la société à laquelle elles appartiennent. Je demande simplement que les auto-écoles soient mises sur le même pied, à cet égard, que les autres firmes ou sociétés. Ce résultat me satisferait, ainsi que l'ensemble des responsables d'auto-écoles.

QUESTION ORALE DE M. DE DONNEA AU PREMIER MINISTRE SUR « LE RECENT ACCORD AUQUEL ONT ABOUTI LES TRAVAUX DE DIALOGUE DE COMMUNAUTE A COMMUNAUTE, EN MATIERE DE POLITIQUE INTERNATIONALE »

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE DONNEA AAN DE EERSTE MINISTER OVER « HET RECENTE AKKOORD INZAKE INTERNATIONAAL BELEID DAT TIJDENS DE DIALOOG VAN GEMEENSCHAP TOT GEMEENSCHAP TOT STAND IS GEKOMEN »

M. le Président. — Mesdames, messieurs, l'ordre du jour appelle la question orale de M. de Donnea au Premier ministre sur « le récent accord auquel ont abouti les travaux de dialogue de Communauté à Communauté, en matière de politique internationale ».

Je signale que M. Coëme, Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques, répondra en lieu et place du Premier ministre.

La parole est à M. de Donnée.

M. de Donnée. — Monsieur le Président, je voudrais tout d'abord protester contre le fait que le Premier ministre n'ait pas daigné se déranger pour répondre à une question qui concerne quand même l'organisation de l'avenir de notre pays. Bien qu'ayant beaucoup de respect et même de sympathie pour M. Coëme, je déplore que M. Dehaene n'ait pas le courage de répondre lui-même à ce genre de question, embarrassante, il est vrai, puisqu'elle souligne un réel déficit démocratique dans notre pays.

Je m'adresse donc à M. Coëme, en me réjouissant de la présence, dans cet hémicycle, de M. Claes également concerné par la question. Cela exclut le risque d'une réponse évasive. En effet, je pourrai demander à M. Claes de me confirmer la réponse que me communiquera M. Coëme.

D'après les présidents du bureau du dialogue de Communauté à Communauté, les dialoguistes sont arrivés à un accord sur la conclusion de traités internationaux par les Communautés et les Régions, sur la régionalisation du Commerce extérieur et sur la mise à la sauce fédérale de la diplomatie belge, en général.

Je voudrais savoir si le ministre des Affaires étrangères ainsi que le ministre du Commerce extérieur et des Affaires européennes ont participé à cette partie du dialogue; dans la négative, s'ils ont été consultés — ne fût-ce que par téléphone — par les dialoguistes et, enfin, s'ils ont marqué leur accord sur le compromis issu des travaux du dialogue.

Dans la négative, est-il normal que les ministres compétents ne participent pas au dialogue, sur les matières délicates qui les concernent, alors qu'au moins deux extra-parlementaires, MM. Deprez et Anciaux, participent à ces travaux? (*Applaudissements.*)

M. le Président. — La parole est à M. Coëme, Vice-Premier ministre, qui répond en lieu et place du Premier ministre.

M. Coëme, Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques. — Monsieur le Président, je suggère à notre collègue de ne pas user trop hâtivement de grands mots, du style « déficit démocratique ».

Vous n'ignorez pas, monsieur de Donnée, que le Premier ministre participe, précisément cet après-midi, à ce fameux dialogue de Communauté à Communauté au sujet duquel vous m'interrogez. L'occasion m'est ainsi donnée de rappeler que le dialogue de Communauté à Communauté est organisé non par le gouvernement, mais par les partis politiques.

On sait que l'idée d'un dialogue de Communauté à Communauté est née lors de la constitution des Exécutifs des Communautés et Régions. Comme il s'agissait d'une idée originale et surtout excellente, le gouvernement a décidé de participer à ce dialogue.

D'ailleurs, les délibérations dans le cadre du dialogue sont présidées par MM. Schiltz et Deprez.

Dans ce dialogue, le gouvernement est représenté par le Premier ministre, lequel confirme que le thème soulevé par l'honorable sénateur a fait l'objet de discussions entre lui-même et le ministre des Affaires étrangères.

M. le Président. — La parole est à M. de Donnée pour une réplique.

M. de Donnée. — Monsieur le Président, la réponse du Vice-Premier ministre ne me satisfait nullement. M. le Vice-Premier ministre reconnaît que ce dialogue est organisé par les partis, dans l'ambiguïté cependant puisque le gouvernement y a à la fois un pied dedans, en la personne de son Premier ministre, et un pied dehors, pour ce qui est de ses autres composantes. On peut donc parler simultanément de déficit démocratique et de comble de la participation.

Il me semble tout à fait anormal que les présidents de partis, auxquels on adjoint des personnes qui ne sont pas parlementaires, soient non seulement amenés à conclure un accord politique mais aussi — ce qui ne s'est jamais vu dans l'histoire de notre pays — à rédiger des textes qui, en fait, devraient l'être par le gouvernement ou par le Parlement.

Je me demande ce qu'il subsiste de la responsabilité des ministres compétents dans ces diverses matières, eux qui sont tenus à l'écart!

Je suis persuadé qu'il ne suffit pas d'une brève entrevue entre M. Dehaene et un ministre pour que le problème que je soulève ne se pose pas: avoir un échange de vues sommaire avec le Premier ministre sur une question est une chose; participer au dialogue, dans une matière qui vous concerne, afin de pouvoir orienter un débat conforme à l'intérêt général, en est une autre... Il est absolument anormal que les ministres compétents dans les matières concernées soient exclus du dialogue. Je vois, dans ce procédé, un camouflet infligé à ces ministres et à la démocratie!

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW MAES AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN OVERHEIDSBEDRIJVEN OVER «DE ONDOELTREFFENDE REGELING VAN DE BALLONVAART»

QUESTION ORALE DE MME MAES AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES ENTREPRISES PUBLIQUES SUR «LA REGLEMENTATION INEFFECTIVE DE LA NAVIGATION AEROSTATIQUE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Maes aan de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven over «de ondoeltreffende regeling van de ballonvaart».

Het woord is aan mevrouw Maes.

Mevrouw Maes. — Mijnheer de Voorzitter, ondanks het koninklijk besluit van 13 februari 1989 tot vaststelling van de vliegverkeersregelen, gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 21 maart 1989, blijft het in het land van Waas en de gebieden daarbuiten waar de ballonvaart heel populair is, klachten regenen.

Die klachten komen vooral van landbouwers van wie de dieren worden opgeschrikt in de weiden en in de nabijheid van de hoeven, vooral als bij laagvliegende ballons de gastoevoer wordt opgedreven. Het aanwakkeren van de vlammen schrikt de dieren op, wat ze door omheiningen en in de grachten doet vluchten. Niet zelden komen daarbij dieren om. Soms veroorzaken ze ook ongelukken. Ook de gewassen lijden schade, niet alleen bij de landing, maar ook omdat de *crew* die deze ballons ophaalt, niet altijd het hek sluit.

Dit heeft in onze streek tot een soort «boerenkrijg» tegen de ballonvaarders geleid. De bonafide ballonvaarders zijn dan ook een dialoog begonnen met de landbouwers. Zij hebben met de landbouworganisaties een erecode afgesloten, waarbij zij zich verplichten zich aan bepaalde regels van fair play te houden waarbij de herkenbaarheid van de ballons wordt gewaarborgd, zodanig dat de landbouwers schadevergoeding kunnen eisen indien nodig.

Helaas, in de milieus van ballonvaarders bevinden zich ook cowboys, zoals ze in het jargon worden genoemd, die zich niet storen aan de erecode van de ballonvaarder.

M. le Président. — Vous vous écarter de votre texte, madame Maes.

Mevrouw Maes. — Verontschuldig mij, mijnheer de Voorzitter, ik val terug in mijn gewoonte van in de Kamer, waar men geen tekst mag aflezen, in tegenstelling tot de Senaat waar men zich wel aan de tekst moet houden.

Ook in de natuurgebieden worden vogels en dieren herhaaldelijk opgeschrikt door de ballonvaart, met alle gevolgen van dien.

Ondanks het koninklijk besluit is het niet mogelijk de ballonvaart op een sluitende wijze te regelen. Ik heb destijds de heer De Croo, in zijn hoedanigheid van minister van Verkeer, daarover ook al ondervraagd. Hij heeft er zich toen met een lachje van afge maakt. De klachten die bij het bestuur van de Luchtvaart worden geuit vallen in dovemansoren. De lokale besturen en de politiediensten blijven bijgevolg met de problemen zitten.

Derhalve vraag ik u, mijnheer de Vice-Eerste minister, welke maatregelen u zal nemen om deze hinder te voorkomen of om de ballonvaart zo te regelen dat de gegronde schadevergoedingen effectief kunnen worden uitgekeerd.

In onze gemeente zullen wij volgende vrijdag een politiereglement goedkeuren. Wij vragen ons nu reeds af of de hogere overheid dit politiereglement zal verbreken, dan wel of zij zelf de nodige maatregelen zal nemen om de ballonvaart te regelen, zowel wat het opstijgen, het overvliegen van landbouw- en natuurgebieden als wat het landen betreft.

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Coëme.

De heer Coëme, Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven. — Mijnheer de Voorzitter, de ballonvaart is op het ogenblik gereguleerd door het koninklijk besluit nummer 59 van 13 februari 1959.

Dit bepaalt de te eerbiedigen minimum vlieghoogten: boven agglomeraties: 300 m boven de hoogste hindernis binnen een straal van 600 m rond het luchtvaartuig; buiten agglomeraties: 150 m boven de grond en 150 m van elke kunstmatige hindernis, vast of verplaatsbaar. Dit reglement is van toepassing op ballonreizen.

Artikel 2 van dit koninklijk besluit bepaalt ook dat gedeelten van het luchtruim kunnen worden onderworpen aan speciale toegankelijkheidsvoorwaarden, zoals dit het geval is voor het «Molsbroek» in het Waasland.

Benevens deze specifieke reglementering zijn ook de wettelijke bepalingen van het gemeen recht betreffende het eerbiedigen van privé-eigendom van toepassing. Het spreekt vanzelf dat de inbreuken in kwestie vastgesteld worden door de lokale autoriteiten en de politie die voor de identificatie van de ballons een beroep kunnen doen op het bestuur der Luchtvaart. De Regie der Luchtwegen heeft geen enkele bevoegdheid ter zake.

Er dient ook op te worden gewezen dat de eigenaars van ballons het initiatief hebben genomen om een erecode op te stellen.

Het is voorbarig nu reeds definitieve conclusies te trekken uit de resultaten van deze poging.

Eenzijds moet worden genoteerd dat de jongste jaren het aantal ballonvluchten sterk is toegenomen: in 1976 waren er 10 geregistreerd; in 1992 reeds 219.

Anderzijds neemt deze activiteit eerder een commercieel karakter, terwijl ze enkele jaren geleden nog essentieel een vrijetijdsbesteding was.

Het bestuur der Luchtvaart volgt deze evolutie van nabij en bereidt een meer aangepaste reglementering voor.

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Maes voor een repliek.

Mevrouw Maes. — Mijnheer de Voorzitter, in het antwoord van de minister bevalt mij vooral de laatste regel, waarin hij zegt dat het bestuur der Luchtvaart zelf een regeling voorbereidt. Mijnheer de Vice-Eerste minister, deze regeling is absoluut en dringend nodig. Het aantal ballonvaarten dat de minister vermeldt, is lager dan het aantal ballonvaarten dat gedurende één maand in Sint-Niklaas alleen al, plaatsheeft. Zijn bestuur beschikt over te weinig gegevens en heeft in elk geval geen exacte gegevens.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, u verwijst naar het sanctiонерend optreden van de politie. Onze politiediensten klagen echter over het gebrek aan medewerking van het bestuur der Luchtvaart.

Zoals blijkt uit mijn vraag, is de erecode van de ballonvaarder mij bekend. Die code is te Sint-Niklaas tot stand gekomen. Hij werd gedurende een vol jaar uitgeprobeerd en nu ook geëvalueerd. Wij zijn echter tot de conclusie gekomen dat hij absoluut onvoldoende is. Hij is immers niet afdwingbaar en sommige ballonvaarders trekken er zich dan ook niets van aan. Er moet dus een vaste regeling komen die een opstijgvergunning voor elke vlucht en vaste gegevens over de landing omvat, zodat men een idee heeft over de afgelegde weg.

De reglementering inzake minimumhoogte moet inderdaad worden opgesteld door de nationale overheid. Een van uw voorgangers zegde mij ooit eens in een humoristisch antwoord, dat ballons niet alleen moeten opstijgen, maar ook moeten neerkomen.

De heer De Croo. — Dat is toch ook zo. Die ballons kunnen toch niet in de lucht blijven hangen.

Mevrouw Maes. — De tussenlandingen moeten echter worden verboden. De minister heeft heel duidelijk aangetoond dat er een evolutie is in de ballonvaart. Het is niet langer een sportieve vrijetijdsbesteding voor rijkelui. Ze is weliswaar nog steeds een sport voor gegoeden, maar ze wordt toch hoofdzakelijk met commerciële bedoelingen bedreven. Tussenlandingen, waarbij personen uitstappen en worden vervangen door nieuwe passagiers, zijn daarbij schering en inslag. Dit kan niet, want het veralgemeent de risico's van de ballonvaart, die er vooral zijn bij het opstijgen en het landen.

Ik vraag de minister derhalve nogmaals of hij er begrip voor kan opbrengen dat gemeenten intussen zelf in een politiereglement het opstijgen en het landen van de ballonnen trachten te regelen.

QUESTION ORALE DE MME DELCOURT-PETRE AU PREMIER MINISTRE SUR «LE FONDS D'IMPULSION POUR LA POLITIQUE DE L'IMMIGRATION»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW DELCOURT-PETRE AAN DE EERSTE MINISTER OVER «HET IMPULSFONDS VOOR HET MIGRANTENBELEID»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Delcourt-Pètre au Premier ministre sur «le Fonds d'impulsion pour la politique de l'immigration».

La parole est à Mme Delcourt.

Mme Delcourt-Pètre. — Monsieur le Président, le Fonds d'impulsion pour la politique de l'immigration a été créé en septembre 1991 dans le cadre des actions prioritaires arrêtées par la Conférence interministérielle de la politique de l'immigration. Pour 1991, le montant prévu était de 200 millions, provenant de la Loterie nationale.

Je voudrais savoir si une évaluation des projets subsidés a eu lieu ou aura lieu en ce qui concerne le nombre de projets qui ont réellement été mis en chantier et leur impact budgétaire dans le cadre des 200 millions.

J'aimerais également être renseignée sur l'état d'avancement actuel des projets et savoir si les initiateurs des projets peuvent espérer de nouveaux moyens de subside; le fonds a, en effet, envisagé une intervention dans les frais de fonctionnement et les charges salariales pour une période supérieure à un an, une durée de trois ans ayant été prévue.

Enfin, j'aimerais savoir s'il est possible aux initiateurs de nouveaux projets de les introduire dans ce cadre, ou s'ils seront partie intégrante du Centre pour l'égalité ethnique annoncé par le gouvernement.

M. le Président. — La parole est à Mme Onkelinx, ministre, qui répond en lieu et place du Premier ministre.

Mme Onkelinx, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Monsieur le Président, les moyens accordés au Fonds d'impulsion pour la politique de

l'immigration étaient de 200 millions en 1991 ainsi qu'en 1992. Pour cette année, le Conseil des ministres a déjà prévu une augmentation de 80 millions. Au total, 220 projets ont été approuvés par le comité du fonds d'impulsion pour un montant global de 399 758 394 francs.

Pour ce qui concerne le paiement des subsides, j'attire votre attention sur la procédure suivie. Après approbation par le comité du fonds, les projets font l'objet d'un arrêté ministériel d'approbation par le ministre des Finances. Le paiement des subsides par la Loterie nationale est lié à une procédure de contrôle portant sur la réalisation du projet.

Parmi les projets approuvés, quatorze n'ont pas encore fait l'objet d'une convention, et ce pour différents motifs: problèmes de signature, attestations de banque, accords avec les communes, cofinancement, retards dans la réalisation du projet.

Compte tenu des derniers renseignements communiqués par le Commissariat royal et sous réserve de vérification, je vous informe que tous les projets approuvés par arrêté ministériel ont été payés selon les modalités suivantes: pour les frais de personnel et de fonctionnement, toutes les tranches ont été payées jusqu'au 1er juin 1992; pour les frais d'investissement pour lesquels les pièces justificatives nécessaires ont été produites, la deuxième tranche a été payée, tandis que pour les autres projets, la moitié, c'est-à-dire la première tranche, a déjà été payée.

Pour ce qui concerne les éventuels nouveaux projets, je vous informe que, le cas échéant, ils seront traités dans le cadre du fonds d'impulsion.

M. le Président. — La parole est à Mme Delcourt pour une réplique.

Mme Delcourt-Pêtre. — Monsieur le Président, je remercie Mme le ministre de ses précisions, mais je voudrais lui faire part d'une inquiétude. En effet, de tels projets doivent présenter un caractère de permanence si l'on veut qu'ils soient efficaces, qu'ils provoquent des modifications de comportement et apportent des solutions collectives à toute une série de problèmes.

Je tenais à attirer votre attention, madame le ministre, sur cette nécessité en ce qui concerne les projets qui viennent d'être approuvés et dont il est important qu'ils s'intègrent dans des structures implantées dans les quartiers et les localités où ils se développent.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VERWILST AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «HET RADIOACTIEF AFVAL VAN BUITENLANDSE OORSPRONG»

QUESTION ORALE DE M. VERWILST AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «LES DECHETS RADIOACTIFS D'ORIGINE ETRANGERE»

De Voorzitter. — Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Verwilt aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken over «het radioactief afval van buitenlandse oorsprong».

Het woord is aan de heer Verwilt.

De heer Verwilt. — Mijnheer de Voorzitter, mijn vraag aan de minister van Economische Zaken betreffende het radioactief afval van buitenlandse oorsprong bevat vier onderdelen.

Ten eerste, kan de minister mij een volledige inventaris verstrekken, eventueel schriftelijk, in verband met de details van het buitenlands radioactief afval dat zich nog op de sites van SCK Mol, Belgoprocess Mol-Dessel en Belgonucleair te Dessel bevindt?

Ten tweede, kan de minister mij verzekeren dat de terugvoer van alle afval van buitenlandse oorsprong zal worden nageleefd?

Ten derde, mag ik van de minister het realistische schema van terugvoer voor het afval van diverse buitenlandse oorsprong vernemen?

Ten vierde, behoudt de minister de onder de vorige regering aangehouden binding dat, zolang niet alle gevolgen van Transnuklear en van SNR 300 te Kalkar en te Dessel zijn weggewerkt, er niet kan worden gedacht aan de uitvoering van het contract met Duitsland om hoog-radioactief afval te verglazen in de Pamela-installatie te Dessel?

Kan de minister mij dus met andere woorden bevestigen dat er geen zogenaamd Transnuklear-afval in België zal blijven?

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Wathélet.

De heer Wathélet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik zal de heer Verwilt, zoals hij het heeft gevraagd, de details van de inventaris schriftelijk bezorgen. Nu kan ik hem het volgende zeggen.

Over de hoeveelheden buitenlands radioactief afval die zich momenteel in België bevinden, kunnen de volgende cijfers worden gegeven.

Ten eerste, van het afval dat deel uitmaakt van de Transnuklear-zaak bevonden zich, op 30 juni 1992, op de site van Belgoprocess te Dessel 663 m³ afval van Duitse oorsprong en 96 m³ afval van Italiaanse oorsprong. Dit zijn deels hoeveelheden afval die ontstaan zijn na verwerking en die een volumevermindering hebben ondergaan vooraleer ze naar het land van oorsprong terugkeren, en deels hoeveelheden die nog moeten worden verwerkt of die als onbehandeld zullen worden teruggevoerd.

Ten tweede, van het zogenaamde CIEMAT-afval uit Spanje bevonden zich, op 30 juni 1992, op de site van Belgoprocess 12,5 m³ gebitumeerd afval en 0,8 m³ gecementeerd afval. Het gaat dus om een volume van 13,3 m³ geconditioneerd afval.

Ten derde, alle afval ontstaan bij de fabricatie van het Belgisch deel van de eerste kern voor de snelle kweekreactor te Kalkar bevindt zich nog in ons land. Qua origineel volume gaat het om 17 m³ alfa-besmet afval, 48 m³ alfavervacht afval en 5 handschoenkasten. Dit afval ligt deels bij Belgoprocess en deels bij Belgonucleair.

Ik kan de geachte senator verzekeren dat een afdoende oplossing, waarbij alle afval van buitenlandse oorsprong betrokken is, zal worden bewerkstelligd, hetzij door terugvoer, hetzij door een Swap-formule, waarbij het buitenlands afval wordt uitgewisseld met ander Belgisch afval op basis van een equivalente aanpak.

De terugvoer van het Transnuklear-afval naar Duitsland hangt af van het bekomen van de nodige vergunningen die in Duitsland dienen te worden afgeleverd. De Duitse autoriteiten geven momenteel blijk van de nodige wil om dit probleem snel op te lossen.

Wat het Spaanse CIEMAT-afval betreft, is een Swap-formule voor uitwisseling in de eindfase van onderhandelingen met de Spaanse overheid. De voorgestelde uitwisseling van activiteit en volume werd uitgewerkt in overleg met de bevoegde Belgische overheid. De planning van terugvoer van het uitgewisselde afval maakt deel uit van het akkoord dat in onderhandeling is. De activiteitsuitwisseling heeft plaats in 1994, in het kader van de terugkeer van Belgisch hoogactief afval vanuit La Hague in Frankrijk. De volumeuitwisseling zal beëindigd zijn in 1996.

Voor de terugvoer van het afval ontstaan bij de fabricatie van het Belgisch deel van de eerste kern van de Kalkar-reactor kan nog geen datum worden vooropgezet.

De Belgische regering gaat in de behandeling van het Kalkar-dossier verder uit van het principe van restitutie, maar is wel bereid de modaliteiten hiervan met haar partners te bespreken. Dienaangaande zou kunnen worden gedacht aan compensaties in de vorm van samenwerkingsprojecten. Het aanhouden van de binding tussen de Transnuklear-zaak en het Kalkar-dossier ener-

zijds en het Pamela-dossier anderzijds zal dus grotendeels afhangen van de vooruitgang die geboekt is in beide eerstgenoemde dossiers.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verwilt voor een repliek.

De heer Verwilt. — Ik dank de minister voor de details van zijn antwoord. Ik zal ze eens aandachtig bestuderen.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW HARNIE AAN DE MINISTER VAN FINANCIËN OVER «DE WERKNEMERS TEWERKGESTELD BIJ HET MINISTERIE VAN FINANCIËN DOOR DE FIRMA OFSER»

QUESTION ORALE DE MME HARNIE AU MINISTRE DES FINANCES SUR «LES TRAVAILLEURS OCCUPES AU MINISTERE DES FINANCES PAR LA FIRME OFSER»

De Voorzitter. — Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Harnie aan de minister van Financiën over «de werknemers tewerkgesteld bij het ministerie van Financiën door de firma OFSER».

Het woord is aan mevrouw Harnie.

Mevrouw Harnie. — Mijnheer de Voorzitter, de NV OFSER had sinds 1971 maar één klant, namelijk het ministerie van Financiën. Sinds 1971 stelde OFSER werknemers ter beschikking voor de diensten douane en accijnzen, kadaster, registratie, thesaurie en algemeen secretariaat van het ministerie, en andere. Ingevolge de Europese eenmaking en het verdwijnen van de binnengrenzen worden op Financiën een aantal diensten geherstructureerd. Het ministerie heeft enkele maanden geleden het contract met OFSER opgezegd, met het gevolg dat de werknemers werden ontslagen. OFSER diende als juridische tussenpersoon in een systeem van «ter beschikking stellen van het personeel». Met andere woorden, het ministerie van Financiën leende werknemers bij OFSER.

Volgens de wet van 24 juli 1987 is dit systeem totaal onwettig. Intussen werd dit bevestigd door het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid. De situatie evenals de negatieve gevolgen voor de werknemers zijn niet alleen ontoelaatbaar, zij verdienen ook een rechtzetting.

Mijnheer de minister, ik weet dat er intussen een aantal overeenkomsten zijn afgesloten tussen de werknemers, enerzijds en de firma OFSER en het ministerie, anderzijds. Toch wil ik u vragen hoe u deze onwettige toestand verklaart en op welke wijze u de gevolgen voor de werknemers van OFSER zal rechtzetten.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Maystadt.

De heer Maystadt, minister van Financiën. — Mijnheer de Voorzitter, in 1971 werd tussen het ministerie van Financiën en de firma OFSER een overeenkomst afgesloten met het oog op de inzameling en de opname van gegevens ten behoeve van de centra voor informatieverwerking van het departement. Deze overeenkomst was volkomen wettig.

De wet van 28 juni 1976 heeft op een gedetailleerde wijze de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en de terbeschikkingstelling van werknemers ten behoeve van gebruikers geregeld.

Gezien de bestaande contractuele bepalingen en gezien het hier gaat om vaste werknemers die door hun firma ter beschikking worden gesteld, heeft de toenmalige minister van Tewerkstelling en Arbeid gemeend dat de afwijkende voorwaarden van artikel 33 van deze wet waren vervuld. De bepalingen van dit artikel laten een werkgever uitzonderlijk toe werknemers die krachtens hun oorspronkelijke arbeidsovereenkomst verbonden blijven ter beschikking te stellen.

De wet van 24 juli 1987, die de wet van 28 juni 1976 vervangt, heeft deze afwijkende bepalingen integraal overgenomen in artikel 32. Het systeem van terbeschikkingstelling van personeel is dus volkomen wettig.

Vertegenwoordigers van de minister van Financiën hebben met de firma en met de syndicale afgevaardigden meermaals contact gehad. Tussen de firma en de personeelsvertegenwoordiging werd een akkoord gesloten aangaande de afdankingsmodaliteiten, dat eerstdaags in een collectieve arbeidsovereenkomst zal worden voorgelegd. De minister van Financiën heeft in zijn hoedanigheid van gebruiker nota genomen van dit akkoord.

Ingevolge deze overeenkomst heeft het personeel het werk hervat.

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Harnie voor een repliek.

Mevrouw Harnie. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil de minister tegenspreken, waar hij beweert dat het hier om een volkomen wettelijke toestand gaat. Ik stel vast dat wij deze situatie erg verschillend interpreteren.

Het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid heeft daarover echter ook een ander standpunt dan de minister en de juristen van de werknemersvertegenwoordiging noemen de toestand, na ernstig onderzoek, eveneens volkomen onwettig.

Vanuit mijn visie blijft de situatie onaanvaardbaar en moeten wij dringend nagaan of zich in de openbare sector van het land nog dergelijke dubieuze situaties voordoen. De minister moet in die zin dan ook recht doen geschieden en alles in het werk stellen opdat van de betrokken werknemers ieder die dat wenst in de openbare sector wordt geïntegreerd.

QUESTION ORALE DE MME NELIS AU MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «LA REDUCTION DE LA DUREE DU SERVICE CIVIL DES OBJECTEURS DE CONSCIENCE ET L'OPPORTUNITE DE MAINTENIR LA CONTRIBUTION DES ORGANISMES QUI LES EMPLOIENT»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW NELIS AAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN AMBTENARENZAKEN OVER «DE VERMINDERING VAN DE DUUR VAN DE BURGERDIENST VOOR GEWETENSBEZWAARDEN EN DE VRAAG OF DE BIJDRAGE VAN DE INSTELLINGEN DIE GEWETENSBEZWAARDEN TEWERKSTELLEN, BEHOUDEN DIENST TE WORDEN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Nélis au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur «la réduction de la durée du service civil des objecteurs de conscience et l'opportunité de maintenir la contribution des organismes qui les emploient».

La parole est à Mme Nélis.

Mme Nélis. — Monsieur le Président, actuellement, le service militaire est fortement remis en question et va sans doute disparaître.

La question du service civique ou communautaire est posée et examinée avec intérêt par plusieurs partis. Dans un passé pourtant proche, certains d'entre eux dénigraient le service civil et les objecteurs de conscience, mais ce service apparaît à présent comme utile et comme un éventuel remède aux carences de notre société. Le climat actuel semble donc tout à fait différent de celui qui régnait en avril 1989 au moment du vote de la loi modifiant le statut des objecteurs de conscience.

Est-il donc logique, dans ce nouveau contexte, de maintenir certaines dispositions de la loi qui découragent les jeunes d'accomplir un service civil? Je pense notamment à une durée double de celle du service militaire, à l'octroi d'indemnités dérisoires aux objecteurs et à la contribution inutile et dissuasive exigée des organismes qui emploient des objecteurs de conscience.

En 1993, la durée du service sera sans doute modifiée en fonction de la réduction de celle du service militaire. Cette mesure devrait permettre un allègement des coûts de quelque 30 millions, si j'ai bien calculé. La contribution des organismes ne dépasse

guère cette somme, mais entraîne par contre une dépense administrative non négligeable due, notamment, à l'examen des nombreuses demandes de dispenses.

Le ministre ne juge-t-il pas opportun de tenir compte de ce nouveau climat pour supprimer dans l'immédiat cette contribution?

Par ailleurs, quelles perspectives envisage-t-il pour le service civil à moyen terme?

M. le Président. — La parole est à M. Tobbacq, ministre.

M. Tobbacq, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, comme j'ai pu l'indiquer à Mme Nélis ainsi qu'aux autres membres de la commission de l'Intérieur voici deux jours, la réduction à huit mois de la durée du service militaire va probablement nous obliger à revoir la loi concernant le statut de l'objecteur de conscience. En effet, la durée du service civil effectué en milieu socio-culturel serait alors le double de celle du service militaire. C'est précisément ce que nous avons voulu éviter en votant la loi de 1989.

Dès lors, le législateur devra revoir les dispositions concernant la durée du service civil — quatre ou huit mois de plus que le service militaire selon le secteur où s'effectuent les prestations — s'il veut se montrer conséquent par rapport à la position qu'il a adoptée en 1989. Ce travail pourra être réalisé au départ soit d'une initiative parlementaire, comme cela fut le cas en 1989, soit d'une initiative ministérielle.

Deuxièmement, n'attétons pas la charrue avant les bœufs mais attendons de connaître la décision du gouvernement ainsi que les modalités d'application des dispositions visant à réduire la durée du service militaire ou à le supprimer. C'est un problème dont le gouvernement doit encore débattre. Lorsque les conclusions auront été déposées, on peut s'attendre à ce que les décisions prises aient des effets parallèles sur le service civil, qu'il s'agisse d'une suppression pure et simple ou du choix d'une autre formule.

Troisièmement, je ne suis pas d'accord sur votre appréciation concernant la contribution demandée aux organismes.

Tout d'abord, les frais administratifs entraînés sont dérisoires. Ainsi, nous ne rémunérons pas les membres de la commission qui jugent les demandes d'exemption.

Ensuite, cette commission, dont je suis toujours les avis, reçoit beaucoup de demandes. Dès lors, les organismes qui paient encore sont vraiment ceux qui peuvent le faire, les autres étant exemptés. Les allégations émises dans le passé selon lesquelles la contribution exigée rendrait impossible le travail de beaucoup d'associations, notamment sociales, se révèlent dès lors tout à fait fausses.

Pourquoi supprimer cette contribution modeste de 3 000 francs par mois? Que représentent 36 000 francs par an pour des universités ou d'autres organismes importants disposant des services à temps plein d'objecteurs de conscience qui sont généralement des travailleurs très qualifiés? Cette somme ne représente vraiment pas grand-chose sinon un peu de respect pour le travailleur mis à leur disposition.

Sur ce point, nos appréciations divergent donc sensiblement.

Enfin, ces contributions rapportent 25 millions de francs par an, somme qui n'est pas dérisoire, comme vous semblez le dire. Il faut savoir que le minimex payé aux objecteurs de conscience représente 60 millions. Où est la limite du dérisoire dans ce cas?

Pour une fois que j'ai pu instaurer une taxe à laquelle, grâce à vous notamment, on a pu lier mon nom, je ne vais certainement pas la supprimer! (*Sourires.*)

M. le Président. — La parole est à Mme Nélis pour une réplique.

Mme Nélis. — Monsieur le ministre, peut-être entreriez-vous davantage dans l'Histoire en supprimant cette taxe? Ce serait une manière comme une autre de collaborer à ce nouveau climat créé autour du service civil.

J'ai parlé d'une somme dérisoire par rapport au coût administratif. Vous avez géré plus de 320 dossiers — je tiens ce chiffre de vous-même — qui entraînent un certain coût administratif. Vous pourriez charger votre administration de faire œuvre plus utile. Or, vous ne récoltez que 25 millions!

M. Tobbacq, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Gérer 320 dossiers pour un résultat de 25 millions est un travail que je ne demande pas mieux que de réaliser tous les jours!

Mme Nélis. — Je voulais aussi attirer votre attention sur les bénéfices que vous allez enregistrer dans votre budget.

M. Tobbacq, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Le ministre des Finances vous expliquera que c'est là un excellent rapport coût-bénéfice.

M. Maystadt, ministre des Finances. — La réduction de la durée du service militaire entraîne davantage de bénéfices.

Mme Nélis. — C'est quand même triste que vous deviez être défendu par le ministre des Finances! (*Sourires sur de nombreux bancs.*)

M. De Croo. — On a les défenseurs qu'on mérite!

Mme Nélis. — Mais je poursuis mon argumentation, monsieur le Président. La réduction du service militaire entraînera une réduction du service civil, ce qui constituera une source d'économies, monsieur le ministre. Par conséquent, votre budget sera en équilibre. Ce n'est pas le ministre des Finances, ici présent, qui me démentira!

M. de Donnée. — Vous voulez maintenir le service militaire pour maintenir les objecteurs de conscience!

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER CAPOEN AAN DE EERSTE MINISTER EN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE ORGANISATIE VAN DE SLOTZITTING EN DE ONDERTEKENING VAN HET INTERNATIONAAL VERDRAG INZAKE EEN ALGEMEEN VERBOD OP CHEMISCHE WAPENS»

QUESTION ORALE DE M. CAPOEN AU PREMIER MINISTRE ET AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ETRANGERES SUR «L'ORGANISATION DE LA SEANCE DE CLOTURE ET LA SIGNATURE DE LA CONVENTION INTERNATIONALE SUR L'INTERDICTION GENERALE DES ARMES CHIMIQUES»

De Voorzitter. — Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Capoen aan de Eerste minister en aan de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de organisatie van de slotzitting en de ondertekening van het Internationaal Verdrag inzake een algemeen verdrag op chemische wapens».

Het woord is aan de heer Capoen.

De heer Capoen. — Mijnheer de Voorzitter, binnenkort zal een internationaal verdrag worden gesloten inzake een algemeen verbod op chemische wapens.

Aangezien de eerste grote chemische aanval in de wereldgeschiedenis plaatsvond in Ieper op 22 juli 1915 en aangezien Ieper midden 1917 het testveld werd van een nieuw chemisch wapen, namelijk mosterdgas dat al gauw beter bekend werd onder de naam Yperiet, is Ieper de aangewezen symbolische plaats voor de slotzitting en de ondertekening van voornoemd verdrag.

Reeds in 1987 had de toenmalige regering België, en meer bepaald Ieper, voorgedragen als kandidaat voor de vestigingsplaats van het internationaal controlecentrum dat na het sluiten van voornoemd verdrag zal worden opgericht.

Om allerlei praktische en financiële redenen lijkt Ieper thans alleen maar in aanmerking te kunnen komen voor de slotzitting en de ondertekening van dit verdrag.

Graag vernam ik van de minister welke stappen de regering overweegt om de kandidatuur van Ieper te verdedigen en aldus de naam Ieper voor altijd te verbinden met dit belangrijk verdrag.

De Voorzitter. — Het woord is aan de Vice-Eerste minister Claes.

De heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, België heeft actief deelgenomen aan de uitwerking van de Conventie inzake het totale verbod van chemische wapens. De conventie zal waarschijnlijk kunnen worden getekend begin 1993, na meer dan 12 jaar onderhandelen.

De kandidatuur van Ieper voor het houden van de slotzitting komt ernstig in het gedrang en is praktisch niet meer verdedigbaar.

Frankrijk heeft de kandidatuur van Parijs naar voor geschoven op de speciale zitting van de VN-Veiligheidsraad van staatshoofden in januari 1992. Deze kandidatuur wordt gesteund door vrijwel alle EG-lidstaten.

Het is voorts bijzonder moeilijk op te tornen tegen Parijs, gelet op onze beperkte budgettaire middelen en op het gemis aan voldoende geschikte accommodaties om een dergelijke zitting te organiseren en te huisvesten in Ieper.

Niettemin dringt de Belgische delegatie te Genève aan opdat de naam van Ieper zou worden verbonden aan de conventie. Dit voorstel wordt gesteund door de meeste experts onder meer deze van de Verenigde Staten, Bob Mikulak, één der voornaamste experts waardoor de conventie de titel zou dragen van «Conventie van Ieper».

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE CROO AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «HET AANSLEPEND DISCIPLINAIR ONDERZOEK TEGEN DE NIJVELSE PROCUREUR DES KONINGS»

QUESTION ORALE DE M. DE CROO AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «LES LENTEURS DE L'ENQUETE DISCIPLINAIRE DONT FAIT L'OBJET LE PROCUREUR DU ROI DE NIVELLES»

De Voorzitter. — Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Croo aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken over «het aanslepend disciplinair onderzoek tegen de Nijvelse procureur des Konings».

Het woord is aan de heer De Croo.

De heer De Croo. — Mijnheer de Voorzitter, ik bied de minister mijn verontschuldiging aan omdat hij mijn vraag pas laat heeft ontvangen.

Ik had mijn vraag weliswaar tijdig ingediend, maar de diensten van de Senaat oordeelden dat zij niet kon worden gesteld. Ik heb de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden ter zake aangesproken en deze commissie besliste dat de vraag toch mocht worden gesteld. Dit is de reden waarom ik de vraag pas vanmiddag aan de minister heb kunnen bezorgen. Ik ben echter niet verantwoordelijk voor deze laattijdigheid.

De inhoud van deze vraag is relatief eenvoudig en heeft betrekking op het beleid van de minister, niet op de persoon van de magistraat.

Naar aanleiding van een in 1989 geopend onderzoek naar mogelijke schriftvervalsing inzake geantidateerde dagvaardingen, werd de Nijvelse procureur des Konings, de heer Jean Deprêtre nogal vrij vlug gedegradeerd.

Het onderzoek sleept evenwel aan en er was zelfs in januari 1991 een tweede ministeriële aanmaning nodig om de procureur-generaal bij het Hof van beroep te Brussel te doen besluiten geen vervolging in te stellen.

Inmiddels werd in 1990 een disciplinair dossier geopend tegen dezelfde procureur des Konings, waarbij naar verluidt door de minister voorlopige of definitieve maatregelen aangekondigd werden. De onbeslistheid die tot op heden uit het dossier opborrelt, houdt blijkbaar aan.

Anderzijds werd door de procureur-generaal bij het Hof van cassatie, de heer Krings een tussentijds rapport neergelegd, waarop de minister bijkomende onderzoeken heeft gevraagd.

Aangezien de minister in de vorige regering eveneens verantwoordelijkheid droeg en hij thans in deze materie opvallende stappen heeft gedaan, heeft de Senaat het recht te weten wat de huidige stand van zaken is betreffende deze twee onderzoeken en waarom de procedure zo moeizaam verloopt.

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Wathelet.

De heer Wathelet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik geef de heer De Croo een samenvatting van de diverse stappen in de door hem aangehaalde procedure.

De Parlementaire Onderzoekscommissie ter bestrijding van banditisme en terrorisme heeft op 30 april 1990 haar verslag ingediend. De Kamer deed hierover uitspraak in de plenaire vergadering van 23 mei 1990.

Na grondige studie van dit verslag en na kennis te hebben genomen van latere gegevens heb ik in mei 1990 aan de procureur-generaal bij het Hof van cassatie, de heer Krings, gevraagd een tuchtrechtelijk onderzoek in te stellen waarbij de procedure ter zake en de rechten van de verdediging strikt in acht werden genomen.

Op 11 juni 1990 stelde de procureur-generaal mij op de hoogte van zijn vaststellingen en van zijn besluiten.

Uit dit tuchtrechtelijk onderzoek bleek dat in 1986 in het parket van Nijvel valsheid in geschrifte zou zijn gepleegd. Daarom heb ik reeds op 26 juni 1990 de procureur-generaal bij het Hof van beroep te Brussel bevel gegeven een gerechtelijk vooronderzoek te vorderen ten laste van X wegens valsheid in geschrifte en gebruik ervan.

Aangezien volgens een strafrechtelijk principe het strafrechtelijk onderzoek een tuchtrechtelijke sanctie ophoudt — *le criminel tient le disciplinaire en état* — heb ik aangedrongen op de grootste spoed en procureur-generaal Krings gewezen op de noodzaak zijn tuchtrechtelijk onderzoek voort te zetten.

Hieraan werd op 25 september 1990 voldaan. Het besluit ervan had evenwel op generlei wijze betrekking op de eventuele strafrechtelijke gevolgen van het gerechtelijk vooronderzoek.

Enige verduidelijking in verband met de strafvordering. De procureur-generaal bij het Hof van beroep te Brussel meldde mij op 29 juni 1990 ontvangst van mijn bevel tot vervolgen. De verdere gang van deze hoge magistraat werden op 13 juli 1990 overgezonden naar de eerste voorzitter van het Hof van beroep te Brussel. Bij beschikking van 20 juli 1990 werd raadsheer in het hof, de heer Lambeau, aangewezen om het ambt van onderzoeksrechter uit te oefenen.

Op 6 juni 1991 heeft raadsheer Lambeau het strafdossier naar de procureur-generaal gezonden om te handelen als naar recht, zonder enig voorstel tot in verdenking brengen.

Op 24 juni 1991 stelde de procureur-generaal bij het hof van beroep vast dat uit het onderzoek niets was gebleken dat de heer Deprêtre ten laste kon worden gelegd. Hij was dan ook van oordeel dat de strafvordering niet moest worden voortgezet. Mag ik u eraan herinneren dat de heer Deprêtre een magistraat is? De artikelen 479 en 483 van het Wetboek van strafvordering zijn van toepassing en wijken af van de regels die bepalen dat elk gerechtelijk vooronderzoek moet uitmonden in een beoordeling van de bezwaren door een onderzoeksgerecht. De procureur-generaal bij het hof van beroep kan rechtstreeks naar het bevoegde vonnisgerecht gaan. De procureur-generaal bij het hof van beroep is echter van oordeel dat hiervoor onvoldoende bezwaren voorhanden zijn.

Ik nam akte van de beslissing van de procureur-generaal bij het Hof van beroep te Brussel tijdens de vorige legislatuur. Toen kwam de nieuwe regering.

Na een nieuw onderzoek van alle gegevens heb ik op 30 april 1992 nogmaals de magistraat aangeschreven die belast was met het tuchtrechtelijk onderzoek, omdat hij de strafrechtelijke feiten

reeds had onderzocht, daar zij de aanzet vormden tot het tuchtrechtelijk onderzoek. Procureur-generaal Krings heeft een analyse gemaakt van de juridische gevolgen van de verkeerde datering van de dagvaardingen. Daarbij werd in acht genomen dat er twijfel bestaat over de materialiteit van de valsheden. Ook werden de disciplinaire tekortkomingen geanalyseerd. Het eindverslag van de heer Krings van dit tuchtrechtelijk onderzoek is gedateerd 25 juni 1992. Ik ontving het dossier op 29 juni jongstleden. Misschien is er een klein verband met uw vraag, mijnheer De Croo.

Ik heb onmiddellijk het omvangrijke dossier bestudeerd in het licht van de besluiten die procureur-generaal Krings trok na zijn vlugge en zeer gewetensvolle arbeid. Dit onderzoek moet nu worden voortgezet met inachtneming van de rechten van de verdediging. Wij hebben dus nog steeds en tot het einde te maken met een tuchtrechtelijk dossier.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Croo voor een repliek.

De heer De Croo. — Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat het goed was dat de minister de gelegenheid kreeg om de Senaat uitleg te verschaffen over een aantal stappen van zijn toch wel belangrijk optreden in dit dossier.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, de bezorgdheid van mijzelf en van het Parlement kan ik het beste met een Franse zin uitdrukken: *La femme de César ne peut être soupçonnée*. De magistratuur is het laatste bolwerk van onze maatschappij. Ofwel zal de procureur des Konings volkomen vrijuit gaan, gezuiverd van alle aantijgingen en zonder enige tuchtstraf en dan is het ook zijn goed recht te eisen dat wij dit vernemen, ofwel gebeurt dit niet en dan vertrouw ik erop dat de gepaste maatregelen, ook van tuchtrechtelijke aard, zullen worden genomen.

Het is immers noodzakelijk dat onze maatschappij het volle vertrouwen in de magistratuur kan behouden. Ook uzelf, mijnheer de Vice-Eerste minister, hebt op verscheidene momenten initiatieven genomen. Ik dank u voor de gedetailleerde opsomming van elementen en data. Ik durf u te vragen Kamer of Senaat, naar gelang u dat wenst, eventueel in de commissie voor de Justitie, op de hoogte te brengen van de eindbeslissing in dit dossier.

PROJET DE LOI RELATIF A L'EXERCICE DES COMPETENCES ATTRIBUEES PAR LA LOI AUX COMITES MINISTERIELS ET AUX MINISTRES

Discussion générale et vote des articles

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE UITOEFENING VAN DE BIJ WET TOEGEKENDE BEVOEGDHEDEN AAN MINISTERIELE COMITES EN AAN MINISTERS

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi relatif à l'exercice des compétences attribuées par la loi aux comités ministériels et aux ministres.

Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet betreffende de uitoefening van de bij wet toegekende bevoegdheden aan ministeriële comités en aan ministers.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

M. Bayenet, rapporteur, se réfère à son rapport.

Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken. — Mijnheer de Voorzitter, stel u voor dat ik meende dat de bevoegdheden van de ministers duidelijk omschreven waren. Ik was echt van mening dat een minister wist wat hem te doen stond. En ik was me er allerminst van bewust dat ministers hoogst dubbelzinnige en manklopende wetsontwerpen moeten opstellen, teneinde de eigen bevoegdheden te bepalen.

En dit alles omdat in de vorige legislatuur de Waalse wapenbelangen veilig werden gesteld door een partijvoorzitter, die er helemaal geen probleem mee had te dreigen met institutionele bommen, teneinde de Waalse eisen te kunnen realiseren. En tandelooze Vlaamse ministers knikten.

Dit wetsvoorstel maakt de zaak nog eenvoudiger. Hoewel wordt benadrukt dat de hele regering verantwoordelijkheid draagt voor de beslissingen, kunnen toch alleen-opererende ministers aanvechtbare besluiten treffen. Zelfs de kritiek van eminente grondwetspecialisten wordt weggewuifd door degenen die te pas en te onpas een vermanend vingertje in de richting van het Vlaams Blok uitsteken. Het Vlaams Blok, in zijn duidelijk onafhankelijkheidseis, wordt verweten de wet terzijde te leggen. Wetsontwerpen echter, die onwettigheden, zoals gedemonstreerd door de wapencomités, nu wettigen door zelfs één minister beslissingsrecht te verlenen, na eventuele ruggespraak in de Ministerraad, worden kritiekloos aangenomen door de meerderheid.

En van dit wetsontwerp maakt de superminister van Binnenlandse Zaken onmiddellijk gebruik, om in één klap ook het vreemdelingenbeleid van een socialistische stempel te kunnen voorzien. De minister van Justitie wordt «terug naar af» gezonden, en de minister van Binnenlandse Zaken bevredigt zijn verzamelhoede.

Waar wij het ermee eens zijn dat alle vreemdelingenzaken eindelijk in één departement terecht komen, betreuren wij het dat geen staatssecretariaat voor vreemdelingenzaken werd opgericht. De toewijzing aan een manifest bevooroordeeld minister, die enkel zweert bij het multiculturele smeltkroesdogma, is voor ons onaanvaardbaar.

Collegae, de geplogenheden laten veronderstellen dat ook dit manke wetsontwerp straks zal worden aangenomen. Vanavond zal dan ook een zoveelste pijler worden weggetrokken van onder het scheefzakkende Belgische unitaire bouwsel. Eén minister, afhankelijk van de taal waarin de aanvraag is gesteld, zal kunnen beslissen over het gevolg dat aan die aanvraag wordt gegeven. De scheuren in het bouwsel worden breder door de invoering van dit federalisme «naar behoefte».

In plaats van steeds de feiten achterna te hollen, is het aangewezen dat de Senaat — in de dialoog tussen enkele partijen reeds teruggebracht tot een zestigtal niet-verkozen partijafgevaardigden — zich zou bezighouden met de onafwendbare boedelscheiding.

Dergelijke activiteit is veel meer in het belang van de burger dan het uitvaardigen van manklopende wetten op bevel van een grijpgrage superminister. Vermits regeren vooruitzien is, is echt regeren voor een toekomstloze unitaire club onmogelijk.

Het zal u niet verbazen dat het Vlaams Blok dit wetsontwerp afwijst, en dat wij dan ook met misprijzen voor dergelijke slechte wetten zullen tegenstemmen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt in de algemene beraadslaging verklaar ik ze voor gesloten en bespreken wij de artikelen van het ontwerp van wet.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close, et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article 1er. Dans les cas où elle est requise par une loi ou par un arrêté royal dont la modification est réservée à la loi, la délibération ou la décision d'un comité ministériel est remplacée par la délibération ou la décision du Conseil des ministres.

Artikel 1. De beraadslaging of de beslissing van een ministerieel comité wordt, in de gevallen waarin ze vereist wordt door een wet of door een koninklijk besluit waarvan de wijziging bij wet moet geschieden, vervangen door de beraadslaging of de beslissing van de Ministerraad.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Les ministres auxquels des compétences sont attribuées par une loi ou par un arrêté royal dont la modification est réservée à la loi, sont, nonobstant les termes de ces lois et arrêtés, ceux qui, conformément à l'arrêté royal portant nomination des membres du gouvernement, éventuellement précisé ou complété par d'autres arrêtés royaux, ont les matières concernées dans leurs attributions.

Art. 2. De ministers aan wie bevoegdheden zijn toegekend door een wet of door een koninklijk besluit waarvan de wijziging bij wet moet geschieden, zijn, niettegenstaande de bewoordingen van deze wetten en besluiten, de ministers die overeenkomstig het koninklijk besluit houdende benoeming van de regeringsleden, eventueel gepreciseerd bij of aangevuld met andere koninklijke besluiten, bevoegd zijn voor de desbetreffende aangelegenheden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Le Roi peut mettre en concordance avec les dispositions de la présente loi les textes de lois ou d'arrêtés royaux dont la modification est réservée à la loi et qui confèrent un pouvoir à des comités ministériels ou des compétences à un ministre déterminé.

Art. 3. De Koning kan de wetteksten of de teksten van koninklijke besluiten waarvan de wijziging bij wet moet geschieden en die een bevoegdheid toekennen aan ministeriële comités of aan een bepaalde minister, in overeenstemming brengen met de bepalingen van deze wet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. § 1er. L'article 1er de la présente loi produit ses effets le 7 mars 1992.

§ 2. Les articles 2 et 3 entrent en vigueur le jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Art. 4. § 1. Artikel 1 van deze wet heeft uitwerking met ingang van 7 maart 1992.

§ 2. De artikelen 2 en 3 treden in werking de dag waarop deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE EEN SELECTIEF MILITAIR INGRIJPEN IN EN HUMANITAIRE HULP AAN EX-JOEGOSLAVIE

Beraadslaging

PROPOSITION DE RESOLUTION RELATIVE A UNE INTERVENTION MILITAIRE SELECTIVE DANS L'EX-YOUGOSLAVIE ET A L'AIDE HUMANITAIRE A CELLE-CI

Discussion

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het voorstel van resolutie betreffende een selectief militair ingrijpen in en humanitaire hulp aan ex-Joegoslavië.

Nous abordons l'examen de la proposition de résolution relative à une intervention militaire sélective dans l'ex-Yougoslavie et à l'aide militaire à celle-ci.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Van Wambeke, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, het was niet mijn bedoeling het woord te nemen in dit debat, geleid op het uitvoerig verslag dat over de besprekingen in de commissie werd uitgebracht. De gebeurtenissen van de jongste dagen hebben me ertoe aangespoord van deze intentie af te wijken.

Eerst en vooral heb ik een opmerking in verband met het opschrift van de resolutie. Oorspronkelijk was het: «Voorstel van resolutie betreffende een selectief militair ingrijpen in en humanitaire hulp aan ex-Joegoslavië». Tijdens de tweede vergadering van de commissie werd het gewijzigd in: «Voorstel van resolutie betreffende de noodsituatie in ex-Joegoslavië». Ik stel vast dat men achteraf vergeten is de nieuwe titel te gebruiken.

Ik heb net het amendement van de heer Verreycken ontvangen. Het was dus wel degelijk de bedoeling om het opschrift te behouden dat in de tweede vergadering werd aangenomen.

De auteur van het voorstel werd niet gevolgd hoewel het alleen zijn bedoeling was een beperkt militair ingrijpen bespreekbaar te maken bij de Verenigde Naties en bij de Europese Gemeenschap. Geen enkele fractie wenste echter zover te gaan, niet in het minst de minister zelf, die enkel akkoord kon gaan met een interventie na de uitdrukkelijke beslissing van de Veiligheidsraad. De regering heeft dan ook twee amendementen voorbereid die werden aanvaard, en die als 1° en 2° van het beschikkend gedeelte werden opgenomen.

Aangezien de spreekwoordelijke lont uit het ontstekingsmechanisme was gehaald, was er geen enkele reden meer om het voorstel van resolutie niet te ondertekenen. Het werd dan ook vorige woensdag unaniem in de commissie goedgekeurd.

De tijd staat evenwel niet stil. Op de Europese top van Lissabon toonden de staafshoofden en regeringsleiders zich alleen bereid een militair ingrijpen in Bosnië te overwegen, ten eerste wanneer de Veiligheidsraad daartoe het licht op groen zou zetten en, ten tweede, om humanitaire hulp mogelijk te maken.

De inkt van de verklaring over ex-Joegoslavië was nog niet helemaal droog toen de Franse president zijn *one man show* in Sarajevo opvoerde en voor verwarring zorgde. Ik beperk me tot een citaat uit een editoriaal in *De Standaard* van maandag: «Het klopt dat het voormalige Joegoslavië niet het beste oefenveld is om Rambo's op los te laten. Het is een goede zaak dat de politici twee keer nadenken voor ze een of andere vorm van militaire interventie lanceren. Maar bedachtzaamheid mag geen alibi worden voor lamelendigheid. De aanhoudende crisis in Joegoslavië kan makkelijk andere delen van de Balkan aansteken. De brand kan zowel op Griekenland als op Turkije en Albanië overslaan.

Het afdwingen, desnoods met wapengeweld, van «humanitaire corridors» in Bosnië, kan beletten dat straks het hele NAVO-apparaat moet ingeschakeld worden om de Balkan te «pacificeren».

Maandag besliste de VN-Veilighedsraad dan een Canadees bataljon naar de luchthaven van Sarajevo te sturen. Dat bataljon moet er vanaf vandaag operationeel zijn. Zijn opdracht is evenwel beperkt tot het openhouden van de luchthaven voor humanitaire operaties. En zelfs de Amerikaanse Middellandse-Zeevloot wil hiertoe haar steentje bijdragen.

De auteur van de ontwerp-resolutie heeft *post factum* groten-deels voldoening gekregen. Zowel op VN- als op Europees niveau werd het vrijmaken van de luchthaven van Sarajevo besproken, terwijl de Amerikaanse vloot in de Adriatische Zee er wel zal op toezien dat geen enkele ex-Joegoslavische stad nog vanuit zee zal worden bestookt.

In de marge van deze crisis moet worden aangestipt dat Europa, net zoals ten tijde van de Golfcrisis, allesbehalve eensgezind optreedt. Dit is geen bemoedigend vooruitzicht voor de dag dat het ooit eens ernstig zou worden voor de Europese Gemeenschap zelf. (Applaus.)

M. le Président. — La parole est à M. de Donnée.

M. de Donnée. — Monsieur le Président, la guerre civile absurde qui ravage la Yougoslavie, et plus particulièrement aujourd'hui la Bosnie-Herzégovine, nous interpelle tous. Le conflit est dramatique, non seulement pour les Yougoslaves — ou

ex-Yougoslaves —, pour la population des nouvelles républiques indépendantes, mais aussi pour toute l'Europe. En effet, directement ou indirectement, nous serons amenés à payer la facture économique et politique de ce conflit qui ne peut non plus nous laisser indifférents pour des raisons morales et humanitaires.

L'Europe n'a-t-elle pas failli gravement à son devoir par son incapacité à empêcher le développement de la situation qui prévaut actuellement en Yougoslavie? Après coup, on peut constater que l'erreur de l'Europe, tout comme celle des Etats-Unis — et plus spécialement de M. Baker — a été de ne pas s'être aperçu que l'éclatement de la Yougoslavie était inéluctable et prévisible, de ne pas avoir essayé d'encourager et d'accompagner une division négociée du pays afin d'empêcher l'éclatement de la violence. Bien entendu, il est aisé de définir a posteriori l'attitude qu'il convenait d'adopter. Mais nous devons être conscients des erreurs diplomatiques commises à l'égard de la Yougoslavie afin de ne pas être repris au même piège si des situations analogues devaient se développer dans d'autres pays d'Europe orientale ou sur d'autres continents.

De nos jours, l'embargo et les pressions diplomatiques semblent être les solutions les moins coûteuses en vies humaines pour ramener toutes les parties à la raison. D'après les dernières informations, l'embargo semble être globalement efficace, l'état délabré de l'économie pèse de plus en plus lourdement sur le gouvernement serbe, principal responsable du marasme qui règne actuellement dans le pays. Cela ne signifie pas, toutefois, que l'acheminement de l'aide humanitaire ne puisse être appuyé par des moyens militaires pour garantir, par exemple, le maintien de l'ouverture de l'aéroport de Sarajevo ou la circulation sur la route Split-Sarajevo, longue de quelque deux cents kilomètres. Tel est d'ailleurs l'esprit du deuxième point de la résolution de la commission des Affaires étrangères du Sénat.

Aller au-delà, vouloir envoyer en Yougoslavie des troupes terrestres serait extrêmement dangereux et vain dans la mesure où l'on ne sait toujours pas clairement qui est l'ennemi et où les responsabilités sont partagées. Nous risquerions dès lors de nous engager dans un maquis impénétrable où tout le monde nous tirerait dessus.

Les Américains ont exclu tout déploiement d'unités de combat sur le sol de la Bosnie-Herzégovine. Seules leurs forces navale et aérienne seraient déployées pour assurer le ravitaillement de Sarajevo dans l'hypothèse où les Nations Unies leur en donneraient le mandat. Les pays de la Communauté européenne devraient également adopter cette attitude.

*M. Buchmann, vice-président,
prend la présidence de l'assemblée*

Nous devons en effet éviter toute action qui risque de rallier les Serbes à la cause du président Slobodan Milosevic. Par ailleurs, nous ne pouvons supprimer toutes les possibilités de négociations, notamment dans le cadre de la conférence présidée par Lord Carrington.

Que penser des reproches d'impuissance adressés à l'Europe? Ils mettent, en tout cas, l'accent sur le fait qu'il est urgent d'élaborer une politique de défense commune promise par le Traité de Maastricht. Cependant, même si nous avions disposé de cet outil, nous n'aurions vraisemblablement pas pu intervenir militairement dans le conflit actuel après avoir commis l'erreur de ne pas avoir adopté une autre stratégie diplomatique en vue d'éviter la catastrophe.

Je partage le point de vue de M. Douglas Hurd qui disait, dans une interview parue dans *Le Figaro* de ce matin: «L'Europe ne sera jamais en mesure de garantir sa capacité à résoudre des conflits au-delà de ses frontières. Elle ne peut pas abolir des siècles d'histoire ni imposer la paix à des peuples qui préfèrent la guerre.»

Je crains — et ce sera ma conclusion, monsieur le Président — que, dans le cas présent, nous n'ayons d'autre choix, en dehors de l'appui militaire nécessaire à l'acheminement de l'aide humanitaire en Bosnie-Herzégovine, que de persuader les belligérants, par des sanctions et des pressions diplomatiques, qu'il existe de meilleurs moyens que la guerre civile pour régler leurs différends. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Croo.

De heer De Croo. — Mijnheer de Voorzitter, deze resolutie, die dank zij alle fracties en de minister die aanwezig was in twee opeenvolgende vergaderingen van de commissie, tot stand kwam, kan op eenparigheid rekenen. Dit type van resolutie kan drie bedoelingen hebben.

Ten eerste, aan de uitvoerende macht en aan de woordvoerder van de regering, in dit geval de minister van Buitenlandse Zaken, het gevoel geven dat over de partijgrenzen heen in Kamer en Senaat een bepaalde politiek wordt gesteund. Het is goed dat in een systeem als het onze waarin de regering alleen maar rekschap moet geven over het buitenlands beleid, ze af en toe te weten komt welke gevoelens bij Kamer en Senaat leven omtrent een internationaal belangrijk probleem. Het is dus ook goed dat van tijd tot tijd eenparig resoluties van dit soort worden goedgekeurd die als leidraad kunnen dienen voor het geweten van de regering en van de betrokken minister.

Ten tweede kan zo'n resolutie aansporen tot een vergelijking tussen onze vreedzame situatie die wij nu al meer dan een halve eeuw kennen en wat aan de poorten van het Europese Rijk gebeurt. Wij blijven nogal eens onverschillig, misschien enigszins geneutraliseerd door de massamedia, voor de realiteit van de gevaren in onze Europese omgeving. Ik zal nooit vergeten dat minder dan een halve eeuw geleden de grootste burgeroorlog die de wereld heeft gekend bij ons werd gevoerd van Rusland tot Frankrijk, met 35 miljoen slachtoffers met Amerikanen die zijn gesneuveld niet wetende naar welke plaats zij werden gezonden om te vechten. Alle democratische principes ten spijt wordt er momenteel helaas nog één persoon per dag vermoord in Noord-Ierland, nog één persoon per week in Baskenland en op één uur vliegen van ons rustig België woeden er in bepaalde landen en bij bepaalde bevolkingsgroepen verscheurende conflicten met godsdienst of taal als inzet. Wij moeten ons daarvan ten zeerste bewust zijn en ervan overtuigd zijn dat vrede kostbaarder is dan al onze andere problemen, hoe belangrijk ook. Het bewustmaken van de bevolking en van het Parlement met betrekking tot wat zich in conflictgebieden afspeelt, is een tweede verdienste van een resolutie als deze.

Ten derde kan zo'n resolutie ook aanzetten tot waakzaamheid. Degenen die bij het ineenstorten van het communisme, van het Sovjetimperium hebben gemeend dat alle gevaar voorbij was, dat de rust was ingetreden, dat een zekere waakzaamheid mocht worden opgegeven, wil ik toch waarschuwen. Zij achten een samenwerking met belangrijke bondgenoten zoals de Verenigde Staten van Amerika en in het kader van de NAVO overbodig. Wat in het ex-Joegoslavië gebeurt, wat morgen tussen belangrijke naties gesproken uit het Sovjetimperium kan gebeuren, wat binnen Rusland zelf kan plaatsvinden en wat ons eventueel te wachten staat aan de zuidelijke flank van dat immens imperium, moet ons tot waakzaamheid, maar ook tot het behoud van verweermiddelen aansporen. Ik waarschuw dus degenen die menen dat na het ineenstorten van de muur, hoe symbolisch dat ook was, er in Europa een aantal elementen van verdediging over boord kunnen worden gegooid. Conflicten als die in de Balkan moeten ons aanzetten tot voorzichtigheid, tot samenhang met de bondgenoten en ook tot paraatheid.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, dat zijn dus de drie bedoelingen van deze motie. Ik herhaal ze: steun en bewustmaking van het beleid, bewustmaking van de situatie waarin wij leven en de grootste mogelijke voorzichtigheid ten opzichte van de structuren die ons her en der moeten beveiligen en beschermen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Hugo Van Rompaey.

De heer H. Van Rompaey. — Mijnheer de Voorzitter, door het indienen van de resolutie betreffende de noodsituatie in ex-Joegoslavië willen wij aan de oligarchen van de Europese Gemeenschap en van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties een parlementair signaal geven dat met meer kordaatheid ingegrepen moet worden in de vreselijk aanslepende conflictsituatie in de Balkan. Wij zijn de leden van de commissie voor de Buitenlandse Zaken dankbaar dat een consensus kon worden tot stand

gebracht betreffende de noodzaak van dit signaal. Terecht heeft de rapporteur erop gewezen dat daarvoor inhoudelijke discussies nodig waren en dat men een aantal ontwerpen moest opstellen.

Toch wil ik er even op wijzen dat het eerst onze bedoeling was als titel van de resolutie aan te nemen «Voorstel van resolutie betreffende de noodzaak tot een selectief militair ingrijpen in en humanitaire hulp aan het ex-Joegoslavië». Het ziet er naar uit dat de actuele situatie goed door deze titel wordt weergegeven.

De Europese Gemeenschap aarzelt al meer dan een jaar, net zoals de Veiligheidsraad. Het selectief militair optreden wordt alsnog afgehouden omwille van het risico van een groot aantal slachtoffers. Men mag echter niet vergeten dat in het voorstel wel duidelijk een «selectief optreden» werd bepleit, namelijk het laten aanwezig zijn van de indrukwekkende Zesde Vloot en het chirurgisch vernietigen van de gevechtsvliegtuigen van het federale leger van de Servische milities. Betreffende het voorstel tot het marine-optreden moet erop worden gewezen dat ooit een indrukwekkende vlootintimidatie voorkomen heeft dat de Varkensbaai de wieg werd van een derde wereldbrand. De Amerikaanse TV-keten CNN bracht begin 1991 tot in onze huiskamer het bewijs dat chirurg Schwartzkopf naar eigen keuze bepaalde welk onderdeel van een brug of van een installatie vernietigd kon worden. Door die selectieve opdrachten zijn in geen van de twee genoemde gevallen soldaten gesneuveld!

De Balkan wordt microcosmos, smeltkroes en tegelijkertijd kruitvat van Europa genoemd. De situatie is er inderdaad complex, maar toch niet zo ondoorgrondelijk als men wel eens graag voorstelt. Joegoslavië betekent «Zuid-Slavië». Tussen de zesde en de achtste eeuw na Christus zijn inderdaad de Slovenen, de Kroaten en de Serven er zich vanachter de Karpaten druppelsgewijs komen vestigen, nadat reeds de Illyriërs er een definitieve heimat hadden gevonden vanaf de twaalfde eeuw vóór Christus. De Macedoniërs waren er ook al vanaf meerdere eeuwen vóór Christus. De Kosovaren zijn er als Albanezen in de veertiende eeuw meegekomen met de Turken.

Gans die Balkan heeft reeds bijna drie millennia onder de spanning gestaan van de opeenvolgende overheersers, namelijk de Grieken, de Romeinen, de Byzantijnen, de Moslims, de Goten, de Avaren, de Hongaren, de Franken, de Venetiërs, de Turken, de Habsburgers, de Duitsers en de communisten.

Een duidelijke staatsstructuur van haast alle huidige republieken ontstond reeds in de tiende eeuw. Deze structuren werden verdoezeld door de opeenvolgende overheersingen. Macedonië werd zelfs overheerst vanaf 197 vóór Christus. Volkskundigen noemen daarom de Macedoniërs «luchthartig», omdat ze door meer dan 2000 jaar overheersing hebben leren relativiseren.

Tussen de twee wereldoorlogen tekenden de genoemde authentieke staatsstructuren zich weer wat duidelijker af, maar hierop werd na Wereldoorlog II opnieuw de domper gezet van het in het Westen goed ogende Titisme dat echter rabiaat aan ex-Joegoslavië de communistische eenheidsstructuur van het collectivisme opdroeg.

De Europese Gemeenschap en de Veiligheidsraad aarzelen in de Joegoslavische kwestie nu reeds meer dan een jaar omwille van uiteenlopende historische en politieke affiniteiten. Ook het Westen moet aan de duizenden burgerlijke slachtoffers die in dat lange jaar zijn gevallen, aan de tienduizenden gekwetsten en aan de 1,5 miljoen vluchtelingen vergeving vragen, want een sneller en kordater optreden zou zeker mensenlevens hebben gered en het aantal gekwetsten en vluchtelingen hebben beperkt.

Deze resolutie moet daarom ernstig worden genomen. Zij is niet bedoeld als een academische eerbetuiging aan bureaucratische besluiten, maar als een uitdrukkelijke vraag om dan toch minstens de toepassing van de VN-besluiten af te dwingen. Na de inval van de Serven in Kroatië wist men dat Bosnië-Herzegovina zou volgen. Dit gebeurde op 3 april. De resolutie vraagt daarom zo uitdrukkelijk dat dezelfde escalatie van geweld naar Kosovo, Vojvodina of Macedonië kost wat kost wordt voorkomen. De ironie van het hedendaags gebeuren wil dat Jeltsin in Washington gaat verklaren dat de draak die Karl Marx in 1867 op aarde zette, dood is en in Rusland nooit meer de kop zal opsteken, terwijl het Westen toelaat dat op hetzelfde ogenblik een autonome kop van

die draak, de expansionistische Groot-Servische idee mag aanklappen en, met de bezieling daarvan, grote gedeelten van door ons erkende republieken militair mag bezetten.

De tijd is rijp om in de Balkan de geschiedenis te corrigeren, om er alle sporen van overheersing uit te wissen en om er definitief de mensenrechten te vestigen. Ons land en de internationale gemeenschap heeft een wijze beslissing genomen door als basisprincipe van erkenning de grenzen te aanvaarden die verwijzen naar de authentieke staatsstructuur waarvan de wortels voor sommigen tot minstens 1000 jaar teruggaan. In ieder van deze erkende of potentiële republieken is er een meerderheidsbevolkingsgroep en zijn er meestal meerdere minderheden. De enige oplossing is niet communisme, maar wel democratie. Militaire driften moeten in de kiem worden gesmoord. Van vooraf aan moet in deze prille republieken de democratie worden opgebouwd. Prioritair is wel het onmiddellijk op gang brengen van een massale humanitaire hulp tot leniging van het zo vreselijk menselijk leed. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Kuipers.

De heer Kuipers. — Mijnheer de Voorzitter, het is duidelijk dat deze resolutie, die uit de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen gegroeid is als tweede tekst, in deze vergadering een meerderheid zal vinden. Het is bovendien niet de eerste keer dat hier een resolutie wordt goedgekeurd. Ik moet evenwel de regering vragen dat zij als de uitvoerende macht hiermee meer dan ooit rekening houdt, wil de vrede in de Balkan inhoud krijgen.

Sta mij toe in dit verband te verwijzen naar de vorig jaar door de Senaat haast unaniem goedgekeurde tekst over Kosova. En nog staat Kosova niet op de plaats aan de internationale agenda, waar het thuis hoort.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, u moet volgen wat het Parlement heeft goedgekeurd zonet zijn onze resoluties papieren tijgers. Over ex-Joegoslavië werden een aantal resoluties goedgekeurd, niet alleen hier, maar ook in de Raad van Europa en in het Europees Parlement. Er is dus voldoende beleidsmateriaal aanwezig. Ik dank de minister van Buitenlandse Zaken voor zijn privé-antwoord, dat ik vanmorgen mocht ontvangen in verband met het grondwettelijk recht ten aanzien van Kosova, want daar gaat het over, het bestaansrecht van de verschillende volkeren in de Balkan. Dit element werd te weinig geaccentueerd in de tekst die wij nu bespreken.

Ik dank de heer Cardoen dat hij met mij heeft afgesproken voor deze stemming. Ik heb immers nog een andere verplichting, en kan aan de stemming helaas niet deelnemen. En ik zou me ten aanzien van deze tekst willen onthouden om duidelijk deze reserve in te bouwen.

Collega's, wij kunnen geen pacifistische wereld bouwen wanneer niet ieder volkenrechtelijk aspect van de wereldsamenleving wordt erkend. Hoe zou het ook kunnen? Dit is even waar voor ons in Europa, als voor Afrika, Azië of waar ook. Deze rechtsgeest groeit, ook in deze vergadering gelukkig. Ik vraag dus alle bewindslieden om ter wille van een voorlopige vrede geen koopjes af te sluiten op de rug van bepaalde volkeren in de Balkan, namelijk het Albanese en ook het Hongaarse.

Tito was een meester in het scheppen van het Joegoslavisch evenwicht. Dit is verbroken ook in het leger dat nu Servisch werd.

Ik wend mij nu tot de heer Van Rompaey. Waarom zien wij geen of weinig ex-Joegoslavische vliegtuigen in het Balkan-luchtruim? Eenvoudig omdat er in het voormalige Joegoslavische leger de luchtmacht grotendeels in handen was van Kroatische piloten. Er zijn nu geen wisselstukken meer en de Kroatische piloten zijn gevlucht! In het landleger was dit totaal andersom. Servië beheerste dit en nog steeds. Tito heeft ook andere evenwichten geschapen en in 1974 verregaande autonomie toegekend aan Kosova en Vojvodina. Deze werd grondwettelijk vastgelegd.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, ik heb u de jongste maanden bestookt met documenten, met brieven en met rapporten. Ik vrees ten eerste dat de Albanese en Hongaarse zelfstandige delen van ex-Joegoslavië de tol van deze Balkanoorlog zullen moeten betalen. De Kroaten — naar men mij vertelt — hebben in Linz een geheim akkoord gesloten met de Serviërs in verband met de verdeling van Bosnië-Herzegovina. De Moslims krijgen heel waar-

schijnlijk, als alles goed gaat, hun kleine zelfstandige republiek. Herzegovina verlangt aan te sluiten bij de Dalmatische kust, bij Kroatië dus. In afwachting willen ook zij hun zelfstandigheid. Maak het Balkandrama niet te mooi, spreek niet over een wit-zwart Kroatisch-Servisch conflict, want er is meer aan de gang en de vredesonderhandelingen zullen moeilijk zijn.

Wil men in de Balkan een groeiend Hongaars probleem in het leven roepen, dan hoeft men eenvoudigweg maar voorbij te gaan aan Vojvodina om te zwijgen over Transsylvanië in Roemenië. De doodgeslagen Hongaren tijdens de mijnwerkersbetoging zitten toch nog wel iedereen in het geheugen, geloof ik. Ik heb de heer De Croo, tot mijn grote vreugde horen spreken over: « Er valt per dag een dode in het Baskenland en een dode in Ierland. » Dit is juist, maar dáár niet alleen en hij heeft de oorzaak ervan niet vermeld.

U zult, collega, met mij moeten toegeven dat dit het gevolg is van het verdelen van een volk over verschillende Staten. Maak het bestuur over een volk homogeen — geef Baskenland al zijn rechten over de zeven provincies, opgedeeld in Frankrijk en Spanje, maar die één zijn. Verleen de eenheid aan Catalonië dat thans verdeeld ligt tussen de Franse Roussillon en de Catalaanse deelstaat in Spanje. Hetzelfde geldt voor Galicië enzovoort.

Wij staan voor een uitdaging om zonder vrees de Staat uit de negentiende eeuw die opgehouden heeft te bestaan, te hervormen op de maat van ieder volk.

Zonet hoorde ik de heer de Donnée in een mondelinge vraag ons het recht betwijfelen om onze Vlaamse en Waalse internationale verhoudingen in handen te nemen. Mijnheer de Donnée, in de veertiende en de vijftiende eeuw, vóór het bestaan van de huidige Staten, kenden bijvoorbeeld het Hertogdom Brabant en het Graafschap Vlaanderen wereldwijde internationale dimensies. Keulen was een verlengstuk van Brabant! Hoe zouden we dat recht nu betwijfelen?

De heer de Donnée. — Ik heb enkel gezegd dat de bevoegde ministers aanwezig zouden moeten zijn bij een dergelijke dialoog. Iedereen is vrij om over de toekomst van ons land te praten, maar het is onaanvaardbaar dat de bevoegde ministers afwezig zijn bij het gedeelte van het debat dat betrekking heeft op hun departement. *(De heer De Croo applaudisseert.)*

De heer Kuijpers. — De Vlaamse ministers waren aanwezig. Een gemeenschap moet voor haar toekomst over haar eigen internationale verhoudingen kunnen beschikken alleen al op basis van het primaire recht dat in 1948 in het internationaal handvest werd opgenomen.

Wij kunnen de Balkan zich niet eigentijds laten beheren als wij er ieder volk in zijn totaliteit, met zijn taal, zijn cultuur en zijn oorsprong niet willen erkennen. Dit betekent geen nostalgie. Veel zogenaamd staatswerk zal moeten worden overgedaan. Ook dat van Tito of bijvoorbeeld ook de Conferentie van Berlijn, die Afrika « verhakeld » heeft.

Op dit ogenblik doen wij in dit debat de Conferenties van Versailles en Lausanne over! Wij bleven immers achter met de brokstukken van het Habsburgse en het Ottomaanse Rijk gekruist door de rampzalige Eerste en Tweede Wereldoorlogen. Een nieuwe, echte vredesconferentie dringt zich op.

Ik vraag iedereen om zich in te zetten voor de vrede in de Zuidelijke Balkan om Griekenland, Albanië, Macedonië, Montenegro en Kosova bij elkaar te brengen. Waarom? De Albanese troepen staan in Albanië klaar om in een heroïsche strijd hun broeders in Kosova bij te staan. Sedert 1981 worden zij er door Servië onophoudelijk gediscrimineerd. Ik hoop dat het nooit tot dat front zal komen! Wij weten immers allen dat wapens geen oplossing bieden. Wij durven hier echter niet spreken over wie ze levert. Ik hoop dat Macedonië niet de twistappel zal worden voor Bulgarije, Griekenland en Servië. Slobodan Milosevic heeft namens Servië het reeds gehad over een autocefale Grieks-Servisch-Orthodoxe eenheid. Op wat wijst dat?

Ik dank de commissievoorzitter, de heer De Croo, voor de openheid die in de senaatscommissie heerste en waarbij wij de hele Balkanproblematiek hebben kunnen bespreken. Ik dank eveneens de minister van Buitenlandse Zaken voor de grote bereidwilligheid waarmee zijn kabinet is opgetreden toen de Servische militia ons in Kosova op 27 mei jongstleden voor de zoveelste keer aanhield.

Sommigen onder ons menen in Servië een verlaet communisme te ontdekken. Naar het structurele, is dat zo. Maar er is meer. Aan de frontlijn rond Erdut-Apatin in Vojvodina en elders ziet men de Servische troepen oprukken onder het christelijk-Servische kruis met de vier « C's ». De kerkelijke leiders moeten mekaar dus ook in een praktisch-politieke oecumene met de vredesbeweging vinden. Deze Pax Christi vinden we wel bij de Kosovaren waar moslims en katholieken dat tot en met doen. Wie wil dat proces bevorderen? Laten wij die invloed niet onderschatten.

En tenslotte iets over de toekomst van Midden-Europa. Vanuit West-Europa moeten wij zo vlug mogelijk met deze « nieuwe » Middeneuropese regio's — ontworsteld aan hun onnatuurlijke Staten — samenwerkingsprogramma's opstellen. Volk gaat boven Staat. Universiteiten, politieke partijen en parlementen moeten op basis van het volkerenrecht ijveren voor het toekomstgerichte voortbestaan van de volkeren. Noch economisch, noch statelijk, mogen zij tegen hun zin, omwille van een vergelijk, in een nieuw keurslijf worden gedwongen, namelijk dat van een groot-Servië, waar Montenegro, Vojvodina en Kosova de nieuwe Sileziërs zullen zijn, de nieuwe Memelgebieden, de nieuwe Danzigs. Op deze tribune werd ooit gezegd: « Qui va mourir pour Danzig? » Deze vraag herhalen met betrekking tot het Albanese probleem in Griekenland, Macedonië, Servië, Montenegro en natuurlijk Kosova heeft grote betekenis.

Aan wie nu zwijgt vraag ik: *Qui va mourir pour Kosova?* Aan hen die oproepen tot zwaar militair geweld, vraag ik evenzeer: Wie zal er eerst springen? Eerst de onpare en dan de pare nummers, als u begrijpt wat ik bedoel.

De titel van onze resolutie met de woorden « selectief militair ingrijpen » wil ik dan ook verder toelichten. Want alleen daarmee komen we niet ver. Ik pleit voor het verstrengen van het embargo ten aanzien van Servië zodat onder meer de Montenegrijnse toevluchtshaven van Bar wordt drooggelegd. Ik zal jammer genoeg het antwoord van de minister niet kunnen beluisteren, maar ik vermoed dat hij zal toelichten hoe de Amerikanen dit embargo op het ogenblik mogelijk maken, maar niet voldoende. Denk maar aan Bar en aan de Griekse en Roemeense leveringen aan Servië. Een Servisch embargo in en tegen Kosova bestaat echter al sinds 1982. De Kosovaarse ziekenhuizen zijn niet of weinig meer toegankelijk voor Albanese. Ik pleit er dan ook voor om een einde te maken aan dit Servisch racisme en zeer selectief het embargo voor Vojvodina en Kosova toe te passen. Ik weet dat de minister zal antwoorden dat wij de staatssoevereiniteit moeten respecteren en dus zouden moeten passeren langs Servië en de laatste drie diplomaten van ex-Joegoslavië die nog in hun Brusselse ambassade aanwezig zijn. Maar er zijn andere wegen.

Laat echter, net zoals in Zaïre, de niet-gouvernementele organisaties onder Mobutu's embargo hun humanitair werk opvoeren. Laten we het Rode Kruis en Artsen zonder grenzen meer dan symbolisch uitscharen. Ik eindig met de woorden van de heer De Croo: « In Baskenland sterft per dag een mens » en dat is voor allen één te veel. Inderdaad, dat klopt, maar in Kosova sterven sedert 1981 tientallen mensen te veel; week in week uit. Bij gebrek aan geneesmiddelen, door de Servische folteringen en door militaire doodslag. Sinds twee jaar wordt in Kosova geen enkele Albanese-talige leerling nog in het middelbaar onderwijs ingeschreven, tegen de Unesco-resolutie in. De Universiteit van Pristina is gesloten. Dat is een geestelijke moord, de resultaten daarvan vermoorden de toekomst van een volk; dat ontdekken wij pas later en stap voor stap...

Mijnheer de Voorzitter, vergeef mij mijn belerende toon, maar over wat men beleefde, kan men niet zwijgen. *(Applaus.)*

M. le Président. — La parole est à M. Benker.

M. Benker. — Monsieur le Président, voici quelques années, de tous les pays de l'Est, la Yougoslavie nous paraissait être le plus proche de l'Occident. Ses frontières étaient, en effet, ouvertes vers l'Ouest. Par ailleurs, ses prises de position politiques, différentes de celles de l'URSS et de ses satellites, nous plaisaient.

Personne ne se doutait alors qu'une guerre meurtrière éclaterait bientôt dans ce pays, faisant des dizaines de milliers de morts et près de 1,7 million de réfugiés. Devant une telle situation, nous sommes horrifiés et bien démunis.

Si nous soutenons la résolution présentée aujourd'hui, nous sommes, par contre, conscients de ses faiblesses. Elle est déjà partiellement dépassée par les événements, surtout après l'intervention française. Après ces diverses tergiversations, elle nous met, en outre, mal à l'aise car elle donne l'impression que nous nous réfugions parfois derrière des résolutions prises par l'ONU et que nous répétons ce que beaucoup disent et veulent depuis bien longtemps.

La vraie question qui s'est posée est la suivante: L'Europe — et notre pays — est-elle prête à intervenir militairement afin de permettre une opération humanitaire et sauver ainsi des vies humaines? Cette intervention apporte-t-elle la bonne réponse à la question posée et aux problèmes qui nous préoccupent?

En d'autres temps et en d'autres lieux, nous n'avons pas hésité aussi longtemps.

Bien sûr, nous connaissons les risques liés à une intervention: l'extension du conflit vers les régions voisines, conflit qui embraserait toute la région des Balkans et risquerait de gagner, notamment, les républiques d'Asie centrale.

Il est également trop tard pour regarder en arrière et pour juger les responsabilités d'avant la partition de la Yougoslavie.

Il est également trop tard — ce serait peut-être même déplacé — pour adresser des reproches à certains pays d'Europe de l'Ouest en ce qui concerne la reconnaissance des nouvelles républiques.

Il y a deux mois, une délégation du parti écologiste d'Autriche visitait les institutions européennes à Bruxelles et nous disait: «Ne cherchez pas — et, surtout, ne décidez pas — qui est plus responsable ou qui est moins responsable à l'intérieur de l'ex-Yougoslavie. Bien sûr, les responsabilités de la Serbie sont énormes, mais les autres groupes ethniques ne brillent pas non plus par un désir de dialogue. Cherchez plutôt à obliger toutes les parties prenantes à se retrouver autour d'une nouvelle table ronde.»

Même les Eglises, qui, normalement, devraient avoir une attitude plus proche de la réconciliation, ont eu — et ont encore — une part de responsabilités, en versant parfois de l'huile sur le feu.

Ce qui précède n'a pour but que de nous faire réaliser la complexité des problèmes de l'ex-Yougoslavie. Ce qui importe aujourd'hui, c'est de leur faire comprendre que leurs problèmes ne peuvent être résolus par les armes mais par la diplomatie. Depuis la fin de la deuxième guerre mondiale, aucun conflit armé n'a trouvé de solution complète uniquement par les armes.

Un autre aspect m'inquiète tout autant: l'attitude de nombreux pays européens, qui ne participent pas — ou pas encore — à l'aide financière demandée par le Haut Commissariat aux réfugiés, dont notre pays fait partie.

J'aurai l'occasion — j'aurais voulu le faire aujourd'hui — d'interpeller notre gouvernement à ce sujet dans quelques jours.

Si nous ne sommes pas capables d'empêcher la guerre, nous pourrions au moins aider et secourir les victimes, enfin, celles qui vivent encore...

Je voudrais encore relever un autre aspect du problème. Il s'agit du premier point de la résolution: l'embargo.

L'expérience historique montre bien que l'embargo est une arme à double tranchant et est extrêmement dangereux. En effet, on punit en premier lieu les plus pauvres et les plus démunis: les malades, les blessés, les enfants. En outre, on punit ceux qui sont déjà les plus opprimés. Je pense particulièrement, dans ce cas-ci, à des minorités telles que les habitants du Kosovo; ceux-ci se plaignent notamment que l'aide humanitaire qui leur est destinée est capturée, détournée par la Serbie, et ne leur parvient dès lors pas. Les habitants de cette région subissent donc deux fois l'embargo.

A l'exception, peut-être, du septième, chacun des autres points de cette résolution devrait être précisé ou amélioré, la situation évoluant chaque jour.

Cependant, le septième point est bien le plus important pour l'avenir. Il convient, en effet, de laisser suffisamment de marge pour permettre une reprise du dialogue et de penser, aujourd'hui, à la reconstruction de demain.

C'est une bien triste résolution que nous approuvons aujourd'hui. J'espère qu'à l'avenir, nous pourrions avoir des discussions plus positives au sujet de ces pays. (*Applaudissements.*)

M. le Président. — La parole est à M. Desmedt.

M. Desmedt. — Monsieur le Président, je serai extrêmement bref. Je ne comptais pas intervenir dans ce débat, mais les propos tenus par le rapporteur m'ont incité à monter à cette tribune. Je crois d'ailleurs que peu de membres les ont entendus parce que l'attention n'est pas toujours très grande au sein de cette assemblée.

S'écartant de son rapport et sortant à mon sens de son rôle, M. Van Wambeke s'est pris au voyage effectué samedi dernier par le président Mitterrand. J'ai même cru comprendre qu'il l'assimilait à une sorte de «Rambo». Le terme a été employé.

M. Van Wambeke. — Par un journaliste.

M. Desmedt. — Non, pas par un journaliste, par vous. Je tiens à faire remarquer que je regrette vivement ces propos. Le geste de M. Mitterrand, même s'il n'était pas très diplomatique, s'inscrivait dans une certaine continuité de la politique d'un grand pays. Ce geste vaut bien une résolution ménageant la chèvre et le chou telle que celle que l'on nous soumet aujourd'hui.

Cela m'étonne particulièrement de votre part, monsieur Van Wambeke, car si je considère la résolution initiale que vous avez déposée et celle dont vous êtes rapporteur, il y a un monde de différence. Vous avez effectué une marche arrière complète par rapport à vos objectifs prioritaires et sous prétexte d'une certaine unanimité on en arrive à soumettre à cette assemblée une motion qui ne veut pas dire grand chose. Cela m'étonne d'autant plus lorsque je me souviens de l'ardeur guerrière qui animait les débats concernant l'Iraq où les termes n'étaient jamais assez durs.

C'est la raison pour laquelle, monsieur le Président, j'émettrai un vote d'abstention.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken. — Mijnheer de Voorzitter, in Zuid-Slavië worden mensen vermoord. Dagelijks. Volgens het weekblad *Die Zeit* richten de inspanningen van Servische scherpschutters zich zelfs specifiek op kinderen. Dit teneinde de terreurdreiging te versterken.

Slovenië, Kroatië, Bosnië, tot voor enkele jaren waren dit namen die enkel toeristen bekend waren. Sinds de Serviërs echter zichzelf gingen beschouwen als erfgerechtigden van het communistische Joegoslavische bewind, en dit vermeende erfrecht opeisten via moorddadige bezettingen, kregen de namen de betekenis van bezette gebieden waarin alle mensenrechten werden weggehoond.

Duitsland reageerde als eerste. Het bracht de erkenningsprocedure van Slovenië en Kroatië in een stroomversnelling. De Belgische minister van Buitenlandse Zaken beperkte zich tot nietszeggende verklaringen. Hij verschuilde zich achter de verhoopte unanimiteit binnen de Europese Gemeenschap om geen beslissingen te moeten nemen. Enkel het Duitse voornemen tot eenzijdige erkenning, desnoods zonder de Europese partners, zorgde voor de bevrijdende erkenning.

Amerika, via minister van Buitenlandse Zaken Baker, drong aan op een boycot tegen Servië. De Veiligheidsraad volgde dit initiatief, dat dus helemaal niet uitging van Europeanen, die nochtans het bloedbad voor hun eigen voordeel dagelijks moesten vaststellen. Het zijn eveneens de Amerikanen die hun vloot voor de ex-Joegoslavische kust operationeel maken, en die enkel wachten op een duidelijke opdracht.

Frankrijk forceerde een doorgang naar de luchthaven van Sarajevo, door de persoonlijke inzet van de president. Zogenaamd ernstige commentatoren spraken van een solo-operatie, van een onnuttige show, enkel bedoeld om het eigen imago op te vijzelen. Afgezien van de gedemonstreerde Franse voorliefde voor de oude Servische vrienden, moet toch worden vastgesteld dat de media-show alvast leidde tot enkele humanitaire vluchten.

Wat doen de kleinere leden van de Verenigde Naties, wat doen de kleinere leden van de Europese Gemeenschap? De Nederlandse minister Van den Broek pleitte voor het behoud van de Joegoslavische federatie, Portugal laat horen dat de opdeling van Tsjechoslowakije niet gelukkig is, en België zwakt inzake Zuid-Slavië de eigen resolutie af tot een hernieuwde oproep tot onderhandelen. Wij vinden dit beschamend.

Het gedemonstreerde misprijzen vanwege de grote landen, tegenover de kleine landen in de Verenigde Naties en in de Europese Gemeenschap, wordt gerechtvaardigd door deze lammenadige tweede resolutietekst. Dergelijke voorzichtigheidsresoluties legitimeren het manifeste overwicht vanwege de grotere landen.

De ontelbare stukgeschoten wapenbestanden, de manifeste onwil tot onderhandelen, de selectieve kindermoord, de vanuit Belgrado geïnspireerde genocide, de militaire bezetting van het grondgebied van erkende lidstaten; al deze feitelijkheden worden niet beantwoord met een duidelijke tekst. Integendeel, de oorspronkelijke tekst, die wel duidelijk was, en die Servië aanwees als enige schuldige aan de agressie, werd niet behouden. De nieuwe tekst werd gewoon schandelijk in de afwijzing van de onafhankelijkheidswil der Zuid-Slavische volkeren.

Wat leert het verslag? Nadat een groen commissielid meende dat enkel een ziekelijk nationalisme de schuldige was van de wandaden, werd een passus toegevoegd zeggende dat «ook Kroaten, Moslims uit Bosnië-Herzegovina en andere etnische en politieke groepen voor een deel verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van het conflict».

Stel u voor: de Kroaten en de Bosniërs hebben de euvele moed om zich te verzetten tegen de vermeende erfrechten van de Serviërs. Stel u voor: zij durven zelfs terugslaan! Stel u toch voor: zij nemen de wapens op om zich te verdedigen. Deze schandelijke houding moest worden gelaakt door de Belgische afwijzers van elke weerbaarheid. In het verslag van de commissie kan dan ook worden gelezen dat er ook Kroatische verantwoordelijkheid is in de Bosnische gebeurtenissen.

En de socialistische minister die deze verklaringen aflegde, verwees via een oncontroleerbaar bufferargument naar anonieme «hooggeplaatste personen». Waarna van ons wordt verwacht dat wij vol ontzag deze onbewijsbare bron aanvaarden, en ons aansluiten bij het koor van internationalisten, die elke volkse drang naar zelfstandigheid afwijzen als uiting van nationalisme.

De heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. — Ik verwees niet naar anonieme hooggeplaatste personen. Het gaat over het verslag van de secretaris-generaal van de UNO.

De heer Verreycken. — Volgens het verslag dat ik heb gelezen, verwijst u naar hooggeplaatste personen.

De heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. — Dan hebt u slecht gelezen! Hou op met het verdraaien van de waarheid!

De heer Verreycken. — Ik zal het opzoeken in het verslag, en ik zal niet nalaten hierop terug te komen.

De heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. — Het gaat om het verslag van de secretaris-generaal, de heer Boutros-Ghali.

De heer Verreycken. — Die naam is beslist niet vermeld in het verslag.

De heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. — U spreekt over zaken die u niet kent of die u niet wilt kennen.

De heer Verreycken. — Het verslag heeft het over anonieme hooggeplaatste personen.

De heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. — Spreek over zaken die u kent.

De heer Verreycken. — Mijnheer de Vice-Eerste minister, ik kan alleen maar vaststellen.

De heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. — U kent het dossier niet.

De heer Verreycken. — Ik kan enkel vaststellen dat geen meter, geen centimeter Servische grond bezet wordt door Kroaten, Moslims of Bosniërs, terwijl Servië wel degelijk nog steeds grote delen van Kroatië en Bosnië bezet. Er is dus slechts één aanwijsbare schuldige, de bezetter. Elke omzwachteling van deze vaststelling, via een oncontroleerbaar en onwaar verwijzen naar gedeelde verantwoordelijkheid, miskent de legitieme vrijheidswil van de volkeren.

Wie niet in Kroatië was, kan zich onmogelijk de vastberadenheid voorstellen waarmee Kroaten in Karlovac, Osijek en andere frontsteden, vechten voor hun vrijheid. Ik was er wel, mijnheer de Vice-Eerste minister. Wie niet zag hoe gewone burgers geterroriseerd worden door Servische tsjetniks, moorddadige Belgradisten, mag hier de comfortabele zetel niet misbruiken om internationalistische versmeltingsutopieën te spuien. Wie de vluchtelingencentra in Zagreb niet bezocht, en de schrijnende en mensonwaardige ellende van de vluchtelingen niet vaststelde, moet zwijgen! Volksnationalisme is een vertaling voor vrijheidsdrang, en stuit hier op de hooghartige terechthoofding, op de kwakkeltekst van deze resolutie.

Enkel een zogenaamd chirurgische, militaire ingreep zal Belgrado wijzen op de eigen misdaden. Een harde tekst, zoals de oorspronkelijke tekst, zou een echt signaal geven aan de grotere lidstaten, en aan Belgrado. Tenslotte gaat het niet enkel om het vrijgeven van een luchthaven. De Serviërs moeten worden verplicht zich terug te trekken uit alle bezette gebieden. Dat, en niets anders, moet hen duidelijk worden gemaakt.

Toen boven Sarajevo eindelijk een door Canadezen beschermde UNO-vlag wapperde, terwijl het operationeel maken van de Amerikaanse vloot de kortstondige tactische terugtrekking van de Serviërs alvast heeft bespoedigd, verheugde ons dat.

Europa, door de «platbroekerij» van de kleinere Staten, en door de eigen vrees voor de zelfstandigheidsis der volkeren, slaagt er niet in een vuist te maken om Servië terug te wijzen. De Amerikaanse paraplu, verbaal afgewezen, wordt *de facto* ingeroepen om op te treden terwijl Europa praat: woorden tegen terreur, woorden tegen kindermoord en genocide, woorden tegen tanks, kanonnen en sluipschutters. Het is infaam om mensen en een menselijk beroep op onmiddellijke hulp af te wijzen, door woorden te gebruiken tegen communistische gewoontemora's.

Enkel een oproep tot de UNO, tot selectief militair ingrijpen, zelfs indien zo'n oproep erkent dat de eigen Europese verdedigingswil onbestaand is, kan duidelijk zijn. Lafheid, onder het valse mom van pacifisme, zal de mensen, de slachtoffers uit de bezette gebieden, niet helpen.

M. de Donnée. — Dites-nous quelles sont les unités flamandes que vous allez envoyer là-bas.

De heer Verreycken. — Lafheid, onder het valse mom van pacifisme, zal de Europese verdedigingswil blijven hypothekeren.

Daarom heeft het Vlaams Blok, als amendement op de voorgelegde tekst, de oorspronkelijke tekst ongewijzigd terug ingediend, omdat daarin tenminste wordt opgeroepen tot militair ingrijpen, wat de enige taal is die de Serviërs verstaan.

Indien enkel de manifestatie van «platbroekerij», het luidkeels bevestigen van gebrek aan slagkracht, de inefficiënte woordenkramerij uit de nieuwe tekst worden aangehouden, dan moeten wij dit beschouwen als een in de steek laten van geterroriseerde Europeanen.

Ik wijs erop dat het verslag enkel melding maakt van een mogelijke tekstwijziging, en niet van de wijziging van het opschrift. Ik dring erop aan dat de oorspronkelijke tekst, op de agenda aangekondigd onder de oorspronkelijke titel, in stemming wordt gebracht. Het nieuwe opschrift staat niet op de agenda en kan dus niet ter stemming worden gebracht. Alleen de oorspronkelijke tekst kan onder de oorspronkelijke titel ter stemming worden gebracht, want dat is de enige die op de agenda staat.

Tegelijkertijd roep ik degenen die volksweerbaarheid niet willen terechtwijzen, die de Kroaten niet willen terechtwijzen op de oorspronkelijke tekst te hernemen en in zijn volle draagwijdte goed te keuren. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Claes.

De heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de rapporteur voor het volledige en getrouwe verslag. Ik verheug mij eveneens over de unanimité die in de commissie kon worden bereikt. Er werd, zoals de heer Kuijpers terecht opmerkte, een zeer brede discussie gevoerd, zodat men tot een consensus kwam over een tekst waarover wij helemaal niet beschaamd hoeven te zijn. Ik ga mij hier zeker niet moe maken door te reageren op de woordvoerder van het Vlaams Blok, die een opeenstapeling heeft gegeven van verdraaiingen van de feiten en van vrij « caramboleske » imbeciliteiten, die niets te zien hebben met het huidige drama in het voormalige Joegoslavië.

Ik wil het even hebben over wat gebeurd is sinds de bespreking van de resolutie in de commissie, en meer specifiek over de Top van Lissabon. Op deze top werd overeengekomen: 1. Vertrouwen te blijven stellen in de hogere beslissingsmacht van de Verenigde Naties; 2. In geen enkel geval het regime van Belgrado te erkennen als erfgenaam van het oude Joegoslavië; 3. In alle internationale organisaties systematisch te pleiten voor de schorsing van het mandaat van het regime in Belgrado; 4. Bereid te zijn militaire begeleiding te verzekeren bij humanitaire acties waartoe de Verenigde Naties beslissen.

Dat er vandaag duizend Canadezen zijn in Sarajevo, heeft niets te maken met enige nieuwe beslissing van de Veiligheidsraad. Daaruit blijkt dat de huidige tekst van de ontwerp-resolutie zeer actueel is. De duizend Canadese blauwhelmen zijn er immers in uitvoering van resolutie 758 van de Veiligheidsraad, waarvan in de ontwerp-resolutie melding wordt gemaakt. Volgens resolutie 758 is militaire begeleiding bij het uitvoeren van humanitaire opdrachten verantwoord. Dit is natuurlijk heel wat anders dan een mogelijke *peace-making*-opdracht.

Het is mogelijk dat sommige journalisten het hebben over lamelldigheid. Ik wil het in dit verband echter hebben over verantwoordelijkheid. Niet alleen in militaire rapporten, maar ook in de media wordt er nu op gewezen dat bij een militair ingrijpen enorm grote militaire eenheden moeten worden ingezet.

De krant *Le Monde* schrijft dat alleen al het militair innemen van het vliegveld van Sarajevo een inzet van 10 000 paracommando's zou vergen met bovendien een belangrijke luchtdkking waarbij het risico voor het verlies aan mensenlevens, niet alleen in hoofde van de militairen, maar ook in hoofde van de burgerbevolking, zeer groot is. Bovendien is geen enkele kans op militair succes, op korte termijn, verzekerd. Ik herhaal dat ik in die omstandigheden niet bereid ben om deze verantwoordelijkheid op mij te nemen.

Ik stel overigens vast, in tegenstrijd met wat hier daarnet op de tribune is gezegd, dat de Verenigde Staten bij monde van staatssecretaris Baker er niet aan denken welkdanige grondtroepen dan ook in te zetten. Gaarne vernam ik van de senatoren welk land zich tot op heden bereid heeft verklaard tot het inzetten van grondtroepen. Welk land wil deze risico's lopen? Ik ken er geen enkel. Ook tijdens de Top van Lissabon is dat gebleken.

Degenen die de geschiedenis een beetje kennen, weten dat tijdens de Tweede Wereldoorlog de inzet van veertig tot de tanden gewapende en gedisciplineerde divisies niet voldoende was om orde op zaken te stellen in een periode van vijf jaar. Dit stemt toch tot nadenken. Overigens, het gebruik van militair geweld in Bosnië, zou momenteel de vlam wel eens kunnen doen overslaan naar

Kosovo, wat allicht gelijk zou staan met de internationalisering van het conflict. Ik meen dat op dat punt de grootste voorzichtigheid is geboden en dat alles moet worden gedaan om langs vredelievende weg tot een regeling van het conflict te komen. Wij moeten de kaart blijven spelen van de conferentie geleid door Lord Carrington zonder daarbij de druk te verzachten op deze die een vernietigende verantwoordelijkheid dragen in dit menselijk drama, te weten de Serven.

Wij mogen daarbij echter niet vergeten dat ook de Kroaten die — mocht de heer Verreycken dat niet weten — in Linz een akkoord hebben getekend met de Serven om Bosnië op te delen, een stuk van de verantwoordelijkheid dragen voor het militaire geweld in Bosnië. Dit blijkt, laat mij het nog eens herhalen, uit een schriftelijk verslag van de heer Boutros Ghali, secretaris-generaal van de UNO.

Wat Kosova betreft, moeten wij ons houden aan preventieve acties die wij via de CVSE op gang zullen trachten te brengen, ook in de buurlanden van Joegoslavië.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil besluiten met te zeggen dat wat de humanitaire acties betreft, België klaar staat. Wij zijn bereid humanitaire hulp te verlenen. De C 130-vliegtuigen zijn ter beschikking. Ik zou het echter betreuren indien er opnieuw een publicitaire wedloop tussen de landen ontstaat. Wanneer men weet dat het vliegveld van Sarajevo momenteel maximum achttien twintig ton kan verwerken per dag en dat bovendien de piloten verplicht zijn op zicht te landen, is een perfecte internationale coördinatie nodig. De volgeladen C 130-vliegtuigen staan momenteel klaar en wachten op een teken vanwege de Europese Gemeenschap om te vertrekken. Het zou allesbehalve efficiënt zijn om vanuit de verschillende hoofdsteden luchtbruggen te organiseren. Het is veel interessanter volgeladen treinen naar één bepaald punt te brengen, hetzij in Hongarije of Slovenië, of Kroatië en van daaruit een luchtbrug te organiseren.

In mijn tweede conclusie richt ik mij in het bijzonder tot de heer De Croo. Wij moeten inderdaad voor ogen houden dat de West-europese Unie de Europese pijler is van de NATO en de basis vormt voor de uitbouw van een eigen Europees veiligheidsbeleid. Zij heeft een duidelijke rol te spelen.

Bij het aanhoren van het geschiedkundig overzicht dat de heer Van Rompaey gaf, kan ik mij niet weerhouden de volgende bedenking te formuleren.

Mijnheer Van Rompaey, ik hoed mij voor historische projecties op de hedendaagse politiek waarbij men zich steunt op natuurlijke grenzen die hun oorsprong vinden duizend of tweeduizend jaar geleden. In naam van de bijbelse geschiedenis veroorlooft Israël zich vandaag de inplanting van nederzettingen in de bezette Palestijnse gebieden. Op dat punt zou ik uitermate voorzichtig zijn met historische projecties. (*Applaus.*)

De heer Seeuws, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op

VOORDRACHT VAN EEN DUBBELTAL VAN KANDIDATEN VOOR EEN AMBT VAN RECHTER IN HET ARBITRAGEHOF

PRESENTATION D'UNE LISTE DOUBLE DE CANDIDATS A UNE PLACE DE JUGE A LA COUR D'ARBITRAGE

De Voorzitter. — Wij moeten nu overgaan tot de geheime stemming over de aanwijzing van twee kandidaten voor het openstaand ambt van rechter in het Arbitragehof.

Het lot wijst de heren Verleyen en Bock aan om, samen met de secretarissen, de functie van stemopnemers te vervullen.

Il va être procédé au scrutin pour la présentation de deux candidats à la place vacante de juge à la Cour d'arbitrage.

Le sort désigne MM. Verleyen et Bock pour remplir, avec les secrétaires, les fonctions de scrutateurs.

Deze voordracht geschiedt bij geheime stemming, overeenkomstig de artikelen 65bis en 65ter van het Reglement.

Cette désignation se fait au scrutin secret, conformément aux articles 65bis et 65ter du Règlement.

Ik vestig er speciaal uw aandacht op dat de kandidaten een meerderheid van twee derde van de stemmen van de aanwezige leden moeten behalen.

J'attire tout particulièrement votre attention sur le fait que les candidats doivent obtenir la majorité des deux tiers des suffrages des membres présents.

De voordracht van de eerste en van de tweede kandidaat zal geschieden bij twee afzonderlijke stemmingen. Indien een kandidaat niet de vereiste tweederde meerderheid behaalt, wordt opnieuw gestemd.

Il sera procédé par deux scrutins séparés au vote pour la présentation du premier et ensuite du second candidat, sauf ballottage si un candidat n'obtient pas la majorité requise des deux tiers.

U hebt een omslag ontvangen die de nodige stembriefjes bevat.

Vous avez reçu une enveloppe contenant les bulletins de vote requis.

Wij gaan nu stemmen over de voordracht van de eerste kandidaat.

Nous allons procéder à la nomination du premier candidat.

De stemming begint met de naam van de heer Anthuenis.

Le vote commence par le nom de M. Anthuenis.

— Er wordt tot geheime stemming overgegaan.

Il est procédé au scrutin.

De Voorzitter. — De stemming is gesloten.

Le scrutin est clos.

De Senaat zal waarschijnlijk zijn agenda willen voortzetten terwijl de stemopnemers de stembiljetten nazien.

Il conviendra sans doute au Sénat de poursuivre ses travaux pendant le dépouillement des bulletins. (*Assentiment.*)

Dan is hiertoe besloten.

Il en sera donc ainsi.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — Dames en heren, de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden stelt voor toekomstige week volgende agenda voor.

Dinsdag, 7 juli 1992, 's ochtends om 10 uur.

1. Interpellaties:

a) Van de heer Benker tot de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de volksraadpleging in de West-Saharaanse Republiek»;

b) Van de heer Benker tot de Eerste minister over «het lot van de vluchtelingen uit het voormalige Joegoslavië».

2. Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 12, § 1, van de wet van 23 december 1963 op de ziekenhuizen.

3. Ontwerp van wet waarbij de toekenning van kinderbijslag aan leerjongens en leermeisjes tot de leeftijd van 25 jaar wordt gewaarborgd.

4. Voorstel van wet tot toekenning aan de zelfstandigen van een rust- en overlevingspensioen dat minstens gelijk is aan het jaarlijks gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

5. Ontwerp van wet houdende wijziging van de wet van 19 juli 1983 op het leerlingenwezen voor beroepen uitgeoefend door werknemers in loondienst.

's Namiddags om 14 uur.

6. Interpellaties:

a) Van mevrouw Maes tot de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken over «de maatregelen die noodzakelijk zijn om de vrouwenhandel en de exploitatie van vrouwen in te dijken»;

b) Van de heer Van Belle tot de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken over «de toekomst van de militaire rechtbanken»;

c) Van de heer Hatry tot de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken over «het conflict tussen de Europese Commissie en de Belgische minister van Economische Zaken over het beleid met betrekking tot de Europese automobiellindustrie»;

d) Van de heer Goovaerts tot de minister van Financiën over «de aanleg van een register der vermogens in België»;

e) Van mevrouw Mayence-Goossens tot de Eerste minister over «het verlenen van uitvoervergunningen voor wapens».

Woensdag 8 juli 1992 om 15 uur.

1. Inoverwegingneming van voorstellen.

2. Mondelinge vragen.

3. Hervatting van de agenda van de vergadering van dinsdag.

Te 16 uur: naamstemmingen over het geheel van de afgehandelde agendapunten.

Mesdames, messieurs, la commission du Travail parlementaire propose pour la semaine prochaine l'ordre du jour suivant.

Mardi 7 juillet 1992, le matin, à 10 heures.

1. Interpellations:

a) De M. Benker au Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «le référendum populaire de la République sahraouie»;

b) De M. Benker au Premier ministre sur «le sort des réfugiés de l'ex-Yougoslavie».

2. Projet de loi modifiant l'article 12, paragraphe 1er, de la loi du 23 décembre 1963 sur les hôpitaux.

3. Projet de loi visant à garantir l'octroi d'allocations familiales aux apprentis jusqu'à l'âge de 25 ans.

4. Proposition de loi tendant à octroyer aux travailleurs indépendants une pension de retraite et de survie au moins égale au montant annuel du revenu garanti aux personnes âgées.

5. Projet de loi modifiant la loi du 19 juillet 1983 sur l'apprentissage de professions exercées par des travailleurs salariés.

L'après-midi, à 14 heures.

6. Interpellations:

a) De Mme Maes au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques sur «les mesures qui s'imposent en vue d'endiguer la traite et l'exploitation des femmes»;

b) De M. Van Belle au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques sur «l'avenir des tribunaux militaires»;

c) De M. Hatry au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques sur «le conflit entre la Commission européenne et le ministre belge des Affaires économiques au sujet de la politique à mener à l'égard de l'industrie automobile européenne»;

d) De M. Goovaerts au ministre des Finances sur «l'établissement d'un registre des fortunes en Belgique»;

e) De Mme Mayence-Goossens au Premier ministre sur «l'octroi de licences d'exportation d'armes».

Mercredi 8 juillet 1992, à 15 heures.

1. Prise en considération de propositions.

2. Questions orales.

3. Reprise de l'ordre du jour de la séance de mardi.

A 16 heures: votes nominatifs.

Le Sénat est-il d'accord sur cette proposition d'ordre du jour?

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden? (*Instemming.*)

Il en est ainsi décidé.
Dan is hiertoe besloten.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 21 MAART 1964 BETREFFENDE DE WEDDEN VAN DE LEDEN VAN HET REKENHOF EN DE WET VAN 29 OKTOBER 1846 OP DE INRICHTING VAN HET REKENHOF

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 21 MARS 1964 RELATIVE AUX TRAITEMENTS DES MEMBRES DE LA COUR DES COMPTES ET LA LOI DU 29 OCTOBRE 1846 RELATIVE A L'ORGANISATION DE LA COUR DES COMPTES

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 21 maart 1964 betreffende de wedden van de leden van het Rekenhof en de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi modifiant la loi du 21 mars 1964 relative aux traitements des membres de la Cour des comptes et la loi du 29 octobre 1846 relative à l'organisation de la Cour des comptes.

Het woord is aan de heer De Croo voor een stemverklaring.

De heer De Croo. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil enkel een kleine uitleg geven over de houding van onze fractie bij de stemmingen die nu volgen. Er werden afspraken gemaakt tussen de heer Swaelen en mijzelf, tussen de heer Martens en de heer Vermeiren en tussen de heer Verschuieren en de heer De Backer. Ik wil erop wijzen dat wij die afspraken zullen nakomen. Door de vele ja-stemmen die zullen worden uitgebracht, zou dit immers niet altijd blijken.

De Voorzitter. — Wij gaan over tot de stemming.

Il est procédé au vote.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

147 leden zijn aanwezig.

147 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Aan de stemming hebben deelgenomen:

Ont pris part au vote:

MM. Anthuenis, Appeltans, Arts, Bartholomeeussen, Barzin, Bayenet, Beerden, Belot, Benker, Bosman, Bouchat, Bougard, Buelens, Mme Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzius, Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Daerden, Dalem, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, Decléty, De Croo, de Donnée, De Grauwe, Mme Delcourt-Pètre, MM. De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, D'hondt, Didden, Diegenant, Dighneef, Dufour, Eeman, Erdman, Evrard, Flaghothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijbsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Grosjean, Guillaume, Happart, Mme Harnie, MM. Hatry, Henneuse, Hermans,

Mme Herzet, MM. Hismans, Hofman, Hotyat, Houssa, Jonckheer, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lahaye, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lefevre, Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, M. Maertens, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, L. Martens, Mathot, Mme Maximus, MM. Maystadt, Meesters, Moens, Monfils, Monset, Moureaux, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Péciaux, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Raes, Scharff, Seeuws, Snappe, Steenberg, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Ulburghs, Vaes, Valkeniers, Van Aperen, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, M. Vandermeulen, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Thillo, Van Wallegheem, Van Wambeke, van Weddingen, Verberckmoes, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Vermeiren, Verreyken, Verwilt, Weyts, Wintgens et Mouton.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN HET GERECHTELIJK WETBOEK

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT LE CODE JUDICIAIRE

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi modifiant le Code judiciaire.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

147 leden zijn aanwezig.

147 membres sont présents.

110 stemmen ja.

110 votent oui.

37 onthouden zich.

37 s'abstiennent.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Il sera soumis à la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Appeltans, Arts, Bartholomeeussen, Bayenet, Beerden, Belot, Benker, Bouchat, Bougard, Mme Cahay-André, MM. Capoen, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Daerden, Dalem, Daras, Mmes Dardenne, Delcourt-Pètre, MM. De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Diegenant, Dighneef, Dufour, Erdman, Evrard, Flaghothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Mme Harnie, MM. Henneuse, Hermans, Hismans, Hofman, Hotyat, Jonckheer, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lefevre, Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mmes Lieten-Croes, Maes, MM. Mahoux, Mairesse, L. Martens, Mathot, Mme Maximus, MM. Meesters, Moens, Moureaux, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Péciaux, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Snappe, Steenberg, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tavernier, Timmermans.

Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Ulburghs, Valkeniers, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verwilt, Weyts, Wintgens et Mouton.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Anthuenis, Barzin, Bosman, Buelens, Cardoen, Mme Cornet d'Elzies, MM. De Backer, Decléty, De Croo, de Donnée, De Grauwe, D'hondt, Eeman, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Lahaye, Loones, M. Maertens, Maystadt, Monfils, Monset, Peeters, Raes, Vaes, Van Aperen, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandermeulen, Van Thillo, Van Wallegghem, Van Weddingen, Verberckmoes, Vermeiren et Verreycken.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De heer Cardoen. — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Kuijpers.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Goovaerts.

De heer Goovaerts. — Mijnheer de Voorzitter, de PVV-fractie heeft zich onthouden omdat zij van oordeel is dat het ontwerp van wet geen fundamentele en globale oplossing biedt voor het wegwerken van de gerechtelijke achterstand. Zij juicht wel de nauwgezette poging tot verbetering toe, maar vindt het ontwerp echter te eenzijdig. Het bevat ook nog teveel lacunes. De inspanningen om de achterstand in te halen worden onevenwichtig verdeeld. Ze worden teveel afgewenteld op de pleiters, en te weinig op de rechtbanken die een actievare rol in het verloop van het proces hadden moeten krijgen. Wij geloven evenmin dat de schriftelijke procedure, zoals ze in het ontwerp wordt opgevat, tot een wezenlijke verbetering van de werking van het gerechtelijk apparaat kan leiden.

De heer Loones. — Mijnheer de Voorzitter, de Volksunie heeft het ontwerp goedgekeurd omdat zij kan instemmen met de intenties van het ontwerp. Ikzelf heb mij onthouden vanuit een eerlijke, en geen corporatistische bezorgdheid voor de goede werking van de advocatuur, mijnheer Goovaerts. Ik sta nogal sceptisch tegenover een aantal artikelen en twijfel eraan dat ze de goede werking van het gerechtelijk apparaat zullen bevorderen.

M. Vaes. — Monsieur le Président, je me suis abstenu alors qu'en réalité, je voulais voter « oui ».

M. le Président. — Il vous en est donné acte.

M. Barzin. — Monsieur le Président, le groupe PRL n'a pas voté contre ce projet car celui-ci constitue une tentative sincère de résorber l'arriéré judiciaire. Nous n'avons cependant pas voté « pour » parce que nous doutons fortement de la praticabilité de nombreuses mesures qu'il contient.

Nous regrettons que le choix ait été fait de bousculer le plaideur, c'est-à-dire le consommateur de l'appareil de justice, plutôt que de réformer cet appareil lui-même.

M. le Président. — La parole est à M. Maystadt, ministre.

M. Maystadt, ministre des Finances. — Monsieur le Président, je demande que l'on corrige mon vote. Je me suis également trompé. J'ai voulu voter oui.

M. le Président. — Il vous en est donné acte, monsieur le ministre.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 12 JUIN 1991 RELATIVE AU CREDIT A LA CONSOMMATION

Vote

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 12 JUNI 1991 OP HET CONSUMENTENKREDIET

Stemming

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi modifiant la loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

147 membres sont présents.

147 leden zijn aanwezig.

121 votent oui.

121 stemmen ja.

26 s'abstiennent.

26 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Appeltans, Arts, Bartholomeeussen, Bayenet, Belot, Benker, Bosman, Bouchat, Bougard, Buelens, Mme Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Daerden, Dalem, Daras, Mmes Dardenne, Delcourt-Pètre, MM. De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desmedt, Desutter, Mme Detière, MM. De Wulf, Didden, Diegenant, Dighneef, Di Rupo, Dufour, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Mme Harnie, MM. Henneuse, Hermans, Hismans, Hofman, Hotyat, Jonckheer, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lefevre, Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, M. Maertens, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, L. Martens, Mathot, Mme Maximus, MM. Meesters, Moens, Moureaux, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Péciaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Raes, Scharff, Seeuws, Snappe, Steenbergen, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, MM. Ulburghs, Vaes, Valkeniers, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Van den Brande, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wallegghem, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verreycken, Verwilt, Weyts, Wintgens et Mouton.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Anthuenis, Barzin, Mme Cornet d'Elzies, MM. De Backer, Decléty, De Croo, de Donnée, De Grauwe, D'hondt, Eeman, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Lahaye, Monfils, Monset, Van Ape-

ren, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandermeulen, Van Thillo, van Weddingen, Verberckmoes, et Vermeiren.

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

De heer Hatry. — Mijnheer de Voorzitter, ik wens een stemverklaring af te leggen namens de PVV en de PRL-fracties.

Le texte que le Sénat vient d'approuver comporte un certain nombre de modifications à la loi de base qui sont inspirées soit par les circonstances — une nouvelle directive européenne sur le calcul des charges annuelles d'intérêts —, soit par des faits, comme le retard à adopter les arrêtés royaux d'exécution.

D'autres éléments constituent de légères améliorations par rapport au texte, comme l'accessibilité des fichiers à certains groupes professionnels. Toutefois, si certains changements se révèlent positifs et d'autres indifférents, je vous rappelle que nous n'avons pas approuvé la loi de base dont ceci n'est qu'un correctif et vous en trouverez les raisons à la page 6 du rapport. Dès lors, tant le groupe PVV que le groupe PRL ont estimé approprié de s'abstenir. Les partisans de la loi diront que c'est déjà un progrès puisque nous avons voté contre la loi de base. Néanmoins, nous ne pouvons pas faire le pas supplémentaire qui consiste à approuver le texte.

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE UITOEFENING VAN DE BIJ WET TOEGEKENDE BEVOEGDHEDEN AAN MINISTERIELE COMITES EN AAN MINISTERS

Stemming

PROJET DE LOI RELATIF A L'EXERCICE DES COMPETENCES ATTRIBUEES PAR LA LOI AUX COMITES MINISTERIELS ET AUX MINISTRES

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet betreffende de uitoefening van de bij wet toegekende bevoegdheden aan ministeriële comités en aan ministers.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi relatif à l'exercice des compétences attribuées par la loi aux comités ministériels et aux ministres.

Het woord is aan mevrouw Maes voor een stemverklaring.

Mevrouw Maes. — Mijnheer de Voorzitter, vandaag moeten wij maatregelen nemen om te vermijden dat de geldigheid van bepaalde beslissingen wordt aangevochten op grond van het feit dat ze niet werden genomen door de minister of het ministerieel comité vermeld in de wet. Volgens het verslag van de Senaat is dit het doel van dit ontwerp. Er is geen enkele reden waarom wij tegen dit ontwerp zouden zijn.

Het is natuurlijk geen toeval dat de ministeriële comités nu verdwenen zijn. Dit moest volgens het regeerakkoord. In de vorige legislatuur werden, zoals iedereen weet, ministeriële comités voor de wapenhandel opgericht om een regeringscrisis te vermijden. Deze ministeriële comités waren het toppunt van hypocrisie. Zij hadden geen technisch nut en waren ook niet bedoeld om de beraadslagingen van de regering te vergemakkelijken. Ze gaven de Vlamingen wel de mogelijkheid opzij te kijken als de Walen wapens stuurden naar de Golf.

Ingevolge de nieuwe taakverdeling werden in de huidige regering de ministeriële comités afgeschaft, maar daardoor moesten er wel maatregelen worden getroffen om te vermijden dat later beslissingen zouden worden aangevochten.

De Voorzitter. — Mevrouw Maes, ik wijs u erop dat u geen toelichting dient te geven bij het ontwerp, maar alleen een stemverklaring. U hebt hiervoor twee minuten en u hebt reeds twee minuten en vijftien seconden gesproken. Ik verzoek u dus die verklaring te besluiten.

Mevrouw Maes. — Mijnheer de Voorzitter, wij zullen deze technische ingreep goedkeuren. Wij zijn er ons wel van bewust dat de twee ministers, ten volle verantwoordelijk voor de nationale regering, apart blijven beslissen over dezelfde materies als de vroegere ministeriële comités. Uit hoofde van hun ministeriële verantwoordelijkheid zullen wij hen hierover ondervragen. (Applaus.)

De Voorzitter. — Wij gaan over tot de stemming.

Nous passons au vote.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

143 leden zijn aanwezig.

143 membres sont présents.

137 stemmen ja.

137 votent oui.

6 stemmen neen.

6 votent non.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Il sera soumis à la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anthuenis, Appeltans, Arts, Bartholomeeussen, Barzin, Bayenet, Beerden, Belot, Benker, Bouchat, Bougard, Mme Cahay-André, MM. Cardoen, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzjus, Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Daerden, Dalem, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, Decléry, De Croo, de Donnée, De Grauwe, Mme Delcourt-Pêtre, MM. De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, D'hondt, Didden, Diegenant, Dighneef, Di Rupo, Dufour, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Grosjean, Guillaume, Happart, Mme Harnie, MM. Hatry, Henneuse, Hermans, Mme Herzet, MM. Hismans, Hofman, Hotyat, Houssa, Jonckheer, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Kuijpers, Lahaye, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lefevre, Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Looones, M. Maertens, Mahoux, Mairesse, L. Martens, Mathot, Mme Maximus, MM. Maystadt, Meesters, Moens, Monfils, Moureaux, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Péciaux, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Snappe, Steenbergen, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Ulburghs, Vaes, Valkeniers, Van Aperen, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, M. Vandermeulen, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Thillo, van Weddingen, Verberckmoes, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Vermeiren, Verwilt, Weyts, Wintgens et Mouton.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Bosman, Buelens, Peeters, Raes, Van Walleghem et Verweken.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE
DE NOODSITUATIE IN EX-JOEGOSLAVIE

Stemming

PROPOSITION DE RESOLUTION RELATIVE
A LA SITUATION CRITIQUE DE L'EX-YOUGOSLAVIE

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het voorstel van resolutie betreffende de noodsituatie in ex-Joegoslavië.

Nous devons nous prononcer maintenant sur la proposition de résolution relative à la situation critique de l'ex-Yougoslavie.

Het voorstel van resolutie luidt:

« De Senaat,
Vaststellende

1° Dat het Servisch regime sinds midden 1991 militaire agressie ontlooid heeft tegen Kroatië en dat nagenoeg één derde van het grondgebied van deze republiek bezet werd, dat aldaar onherstelbare schade werd aangebracht aan het historisch patrimonium, duizenden woningen, honderden kerken en hospitalen werden verwoest;

2° Dat sinds begin april 1992 deze agressie ook werd ontwikkeld tegen de republiek Bosnië-Herzegovina waardoor eveneens op grote schaal materiële verwoestingen werden aangericht;

3° Dat door het oorlogsgeweld in Kroatië en in Bosnië-Herzegovina duizenden onschuldige burgerlijke slachtoffers zijn gevallen en meer dan één miljoen vluchtelingen uit hun woongebied werden verdreven;

4° Dat het Servisch regime in Kosovo meer dan twee miljoen Albanezen onderdrukt;

5° Dat ook Kroaten, Moslims uit Bosnië-Herzegovina en andere etnische en politieke groepen voor een deel verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van het conflict;

Overwegende dat niet alleen België maar ook de internationale gemeenschap Slovenië, Kroatië en Bosnië-Herzegovina erkend hebben als onafhankelijke republieken;

Overwegende dat noch de initiatieven van de Europese Gemeenschap, noch van de VN alsnog de escalatie van het oorlogsgeweld hebben kunnen tot stilstand brengen, laat staan een toestand van vrede scheppen;

Overwegende dat alle oplossingen moeten worden nagestreefd in een geest van eerbiediging van de rechten van de mens, de erkenning van bestaande grenzen en de bescherming van de rechten van de minderheden;

Overwegende de moeilijkheden ondervonden in de « peace keeping »-operaties in Kroatië en Bosnië-Herzegovina en de noodzaak ten volle de inspanningen van de secretaris-generaal en de Veiligheidsraad ter zake te ondersteunen;

Overwegende het belang van een instandhouding van een dialoog met de betrokken partijen;

Overwegende dat belangrijke partners binnen de Europese en internationale gemeenschap bij herhaling een aarzelende houding aannemen ten overstaan van de noodzaak om tegenover deze onaanvaardbare toestand kordater op te treden;

Beslist, aan de Belgische regering onverwijld de opdracht te geven om binnen de Europese Gemeenschap en de VN:

1° Er strikt over te waken dat alle bepalingen van VR-resoluties 752 en 757 door alle leden van de UNO stipt worden nageleefd teneinde aan het economisch embargo maximale uitwerking te verzekeren;

2° Alles in het werk te stellen opdat VR-resolutie 758 zo spoedig mogelijk naar letter en geest uitgevoerd zou worden met het oog op de heropening van de luchthaven van Sarajevo onder de

controle van VN-blauwhelmen, teneinde een veiligheidszone te kunnen instellen die de aanvoer van humanitaire hulp mogelijk maakt;

3° Onmiddellijk enerzijds alle contacten met vertegenwoordigers van ex-Joegoslavië in internationale instellingen te schorsen met uitzondering van de contacten nodig voor vredesonderhandelingen en anderzijds de officiële vertegenwoordigers van de erkende republieken Slovenië, Kroatië en Bosnië-Herzegovina in al deze organen te integreren;

4° De erkenning van de voormalige Joegoslavische republiek van Macedonië positief te blijven benaderen;

5° De eventuele erkenning van Servië en Montenegro te blijven afhankelijk maken van het aanvaarden en het respecteren van een algemene vredesregeling in de regio, binnen de erkende grenzen;

6° Een onderzoek te wijden aan het statuut dat in het raam van de vredesconferentie over Joegoslavië gegeven moet worden aan de provincies Vojvodina en Kosovo;

7° Alle inspanningen voort te zetten om, telkens daartoe ruimte is, door onderhandelingen vrede te vestigen en de krachten te bundelen tot wederopbouw van de respectieve republieken. »

« Le Sénat,

Constatant

1° Que, depuis le milieu de 1991, le régime serbe a agressé militairement la Croatie et que près d'un tiers du territoire de cette république a été occupé, que des dommages irréparables y ont été causés au patrimoine historique et que des milliers d'habitations et des centaines d'églises et d'hôpitaux y ont été détruits;

2° Que, depuis le début d'avril 1992, cette agression a également été menée contre la république de Bosnie-Herzégovine, entraînant là aussi des dévastations matérielles considérables;

3° Que cette violence guerrière a fait des milliers de victimes civiles innocentes en Croatie et en Bosnie-Herzégovine et que plus d'un million de réfugiés ont été chassés de chez eux;

4° Que le régime serbe opprime plus de deux millions d'Albanais au Kosovo;

5° Que Croates, Musulmans de Bosnie-Herzégovine et d'autres groupes ethniques et politiques portent également une part de responsabilité dans l'évolution du conflit;

Considérant que non seulement la Belgique, mais aussi la communauté internationale ont reconnu l'indépendance des républiques de Slovanie, de Croatie et de Bosnie-Herzégovine;

Considérant que ni les initiatives de la Communauté européenne ni celles de l'ONU n'ont pu jusqu'ici arrêter l'escalade de la violence guerrière, et moins encore créer un état de paix;

Considérant que toutes les solutions doivent être recherchées dans un esprit de respect des droits de l'homme, de reconnaissance des frontières existantes et de protection des minorités;

Considérant les difficultés rencontrées au cours des opérations de maintien de la paix en Croatie et en Bosnie-Herzégovine, ainsi que la nécessité de soutenir pleinement les efforts déployés dans ce domaine par le secrétaire général et le Conseil de sécurité;

Considérant l'importance du maintien d'un dialogue avec les parties concernées;

Considérant que des partenaires importants au sein de la Communauté européenne et internationale ont adopté à plusieurs reprises une attitude hésitante quant à la nécessité d'une action plus résolue face à cette situation inadmissible;

Décide de charger sans délai le gouvernement belge, dans le cadre de la Communauté européenne et de l'ONU, de:

1° Veiller à ce que tous les membres de l'ONU observent strictement toutes les dispositions des résolutions n° 752 et 757 du Conseil de sécurité, afin que l'embargo économique produise un maximum de résultats;

2° Mettre tout en œuvre pour que la résolution n° 758 soit exécutée, selon la lettre et l'esprit, aussi rapidement que possible, en vue de la réouverture de l'aéroport de Sarajevo sous le contrôle des casques bleus de l'ONU, afin de pouvoir créer une zone de sécurité permettant l'acheminement de l'aide humanitaire;

3° D'une part, suspendre sans délai tout contact avec les représentants de l'ex-Yougoslavie auprès des institutions internationales, à l'exclusion des contacts nécessaires à une négociation de paix, et, d'autre part, intégrer sans délai à tous ces organes les représentants officiels des républiques reconnues de Slovénie, de Croatie et de Bosnie-Herzégovine;

4° Continuer d'aborder favorablement la question de la reconnaissance de l'ancienne république yougoslave de Macédoine;

5° Continuer à soumettre la reconnaissance éventuelle de la Serbie et du Monténégro à l'adoption et au respect d'un accord de paix général dans la région, dans les limites des frontières reconnues;

6° Examiner le statut à conférer aux provinces de Vojvodine et du Kosovo dans le cadre d'une conférence de paix sur la Yougoslavie;

7° Poursuivre tous les efforts, chaque fois que l'occasion s'en présente, en vue de rétablir la paix par la négociation et de rassembler toutes les forces disponibles pour la reconstruction des différentes républiques. »

De heer Verreycken stelt volgend amendement voor:

« Het opschrift « Voorstel van resolutie betreffende de noodsituatie in ex-Joegoslavië » te vervangen door het volgend opschrift:

« Voorstel van resolutie betreffende een selectief militair ingrijpen in en humanitaire hulp aan ex-Joegoslavië. »

« Remplacer l'intitulé actuel: « Proposition de résolution relative à la situation critique de l'ex-Yougoslavie » par l'intitulé suivant:

« Proposition de résolution relative à une intervention militaire sélective dans l'ex-Yougoslavie et à l'aide humanitaire à celle-ci. »

Het woord is aan de heer De Croo.

De heer De Croo. — Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat de indieners akkoord kunnen gaan met de heer Van Wambeke om dit amendement te verwerpen. Wij hebben in de commissie titelen inhoud immers aangepast. Ik vraag dan ook de collega's dit amendement niet goed te keuren.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken. — Mijnheer de Voorzitter, mag ik u erop wijzen dat mijn amendement om het opschrift van dit voorstel van resolutie aan te passen, ook invloed heeft op de inhoud ervan? Beiden zijn onverbreekbaar met elkaar verbonden.

De Voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, breng ik het amendement van de heer Verreycken in stemming.

Plus personne ne demandant la parole, je mets aux voix l'amendement de M. Verreycken.

— Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, n'est pas adopté.

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het voorstel van resolutie betreffende de noodtoestand in ex-Joegoslavië.

Nous devons nous prononcer maintenant sur la proposition de résolution relative à la situation critique de l'ex-Yougoslavie.

— Dit voorstel van resolutie, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt aangenomen.

Cette proposition de résolution, mise aux voix par assis et levé, est adoptée.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb een technische vraag. Kunnen wij stemmen over een voorstel van resolutie dat niet op de agenda voorkomt? Op de agenda staat

immers enkel het voorstel van resolutie betreffende een selectief militair ingrijpen in en humanitaire hulp aan ex-Joegoslavië en geen voorstel van resolutie betreffende de noodsituatie in ex-Joegoslavië.

De heer Erdman. — Mijnheer de Voorzitter, indien de heer Verreycken het Reglement zou kennen, zou hij weten dat de oorspronkelijke titel van de resolutie op de agenda wordt geplaatst, maar dat wij stemmen over de tekst die door de commissie werd goedgekeurd.

De Voorzitter. — Mijnheer Verreycken, de Senaat moet zich inderdaad uitspreken over de tekst die door de commissie is aangenomen en heeft deze in dit geval met grote meerderheid goedgekeurd.

BUDGETS ADMINISTRATIFS

Vote sur la motion de conformité

ADMINISTRATIEVE BEGROTINGEN

Stemming over de conformiteitsmotie

M. le Président. — Mesdames et messieurs, nous devons nous prononcer maintenant sur la motion de conformité qui est libellée comme suit:

« Le Sénat,

Vu les articles 12, 14 et 27 de l'arrêté royal du 17 juillet 1991 portant coordination des lois sur la comptabilité de l'Etat (*Moniteur belge* du 21 août 1991);

Vu le projet de loi contenant le budget général des Dépenses pour l'année budgétaire 1992, tel qu'il a été adopté par les Chambres législatives;

Considérant que les commissions respectivement compétentes ont constaté la conformité des budgets administratifs cités ci-après au contenu et aux objectifs du budget général des Dépenses;

Déclare que les budgets administratifs pour l'année budgétaire 1992

- Des Services du Premier ministre;
- Du ministère de la Justice;
- Du ministère de l'Intérieur et de la Fonction publique;
- Du ministère des Affaires étrangères et du Commerce extérieur;
- Du ministère de la Défense;
- De la Gendarmerie;
- Du ministère des Finances;
- Des Pensions;
- Du ministère des Classes moyennes;
- Du ministère de l'Emploi et du Travail;
- Du ministère de la Prévoyance sociale;
- Du ministère de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement;
- Du ministère de l'Agriculture;
- Du ministère des Affaires économiques;
- Du ministère des Communications et de l'Infrastructure;
- Des Postes, Télégraphes et Téléphones;
- De la Dette publique

sont conformes au contenu et aux objectifs du budget général des Dépenses pour l'année budgétaire 1992. »

« De Senaat,

Gelet op de artikelen 12, 14 en 27 van het koninklijk besluit van 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de rijkscomptabiliteit (*Belgisch Staatsblad* van 21 augustus 1991);

Gelet op het door de Wetgevende Kamers goedgekeurde ontwerp van wet houdende de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1992;

Overwegende dat de respectieve bevoegde commissies de hierna genoemde administratieve begrotingen in overeenstemming hebben bevonden met de inhoud en de doelstellingen van de Algemene Uitgavenbegroting;

Verklaart dat de administratieve begrotingen voor het begrotingsjaar 1992

- Van de Diensten van de Eerste minister;
- Van het ministerie van Justitie;
- Van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken;
- Van het ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel;
- Van het ministerie van Landsverdediging;
- Van de Rijkswacht;
- Van het ministerie van Financiën;
- Van Pensioenen;
- Van het ministerie van Middenstand;
- Van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid;
- Van het ministerie van Sociale Voorzorg;
- Van het ministerie van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu;
- Van het ministerie van Landbouw;
- Van het ministerie van Economische Zaken;
- Van het ministerie van Verkeer en Infrastructuur;
- Van Posterijen, Telegrafie en Telefonie;
- En van de Rijksschuld

in overeenstemming zijn met de inhoud en de doelstellingen van de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1992. »

La parole est à M. Hatry.

M. Hatry. — Monsieur le Président, je demande le vote nominatif.

M. le Président. — Cette demande est-elle appuyée? (*Plus de neuf membres se lèvent.*)

Le vote nominatif étant régulièrement demandé, il va y être procédé.

Het woord is aan de heer De Croo voor een stemverklaring.

De heer De Croo. — Mijnheer de Voorzitter, wij zullen deze conformiteitsmotie niet goedkeuren, niet omdat wij tegenstanders zijn van de conformiteit, maar omdat over verscheidene begrotingen opmerkingen werden gemaakt door het Rekenhof. Bovendien hebben wij ook de Algemene Uitgavenbegrotingen zelf niet goedgekeurd. Wij zullen dus een negatieve stem uitbrengen, met uitzondering van de afspraken die ik daarstraks heb aangekondigd.

M. le Président. — La parole est à M. de Donnée pour une explication de vote.

M. de Donnée. — Monsieur le Président, nous voterons contre ce projet pour les raisons que M. De Croo vient d'expliquer mais également parce que la Cour des comptes a fait remarquer que les budgets des parastataux B n'étaient pas annexés au budget en question, contrairement à ce qui devrait être.

M. le Président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif sur la motion de conformité.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over de conformiteitsmotie.

138 membres sont présents.

138 leden zijn aanwezig.

87 votent oui.

87 stemmen ja.

47 votent non.

47 stemmen neen.

4 s'abstiennent.

4 onthouden zich.

En conséquence, la motion de conformité est adoptée.

Derhalve is de conformiteitsmotie aangenomen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Arts, Bartholomeeussen, Bayenet, Beerden, Belot, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Daerden, Dalem, Mme Delcourt-Pètre, MM. De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Diegenant, Dighneef, Di Rupo, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Henneuse, Hismans, Hofman, Hotyat, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lefevre, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, L. Martens, Mathot, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Ottenbourg, Péciaux, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Steenbergen, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verwilt, Weyts, Wintgens et Mouton.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Anthuenis, Appeltans, Barzin, Benker, Bosman, Bougard, Buelens, Mme Cornet d'Elzius, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. Decléty, de Donnée, De Grauwe, Desmedt, D'hondt, Dufour, Mmes Gijsbrechts-Horckmans, Harnie, M. Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Jonckheer, Kuijpers, Lahaye, Liesenborghs, Loones, M. Maertens, Meesters, Monfils, Mme Nélis, MM. Peeters, Raes, Snappe, Tavernier, Ulburghs, Vaes, Valkeniers, Van Aperen, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandermeulen, Van Hooland, Van Wallegem, van Weddingen, Verberckmoes et Verreycken.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Cardoen, De Backer, De Croo et Vermeiren.

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

M. le Président. — Mesdames, messieurs, voici le résultat du scrutin pour la présentation d'une liste double de candidats à une place de juge à la Cour d'arbitrage.

Hier volgt de uitslag van de geheime stemming over de voordracht van een dubbeltal voor een ambt van rechter in het Arbitragehof.

Nombre de votants : 142.

Aantal stemmenden : 142.

Majorité des deux tiers : 95.

Tweederde meerderheid : 95.

Bulletins blancs ou nuls: 13.

Blanco- of ongeldige stembriefjes: 13.

M. Yves de Wasseige obtient 122 suffrages.

De heer Yves de Wasseige bekomt 122 stemmen.

M. Gaston Paque obtient 7 suffrages.

De heer Gaston Paque bekomt 7 stemmen.

En conséquence M. Yves de Wasseige ayant obtenu la majorité requise des suffrages, est proclamé premier candidat.

Bijgevolg wordt de heer Yves de Wasseige die de vereiste meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot eerste kandidaat uitgeroepen.

Etant donné qu'il ne reste qu'un seul candidat, le Sénat sera sans doute d'accord pour ne pas procéder à un deuxième scrutin.

Daar slechts één kandidaat overblijft, gaat de Senaat ongetwijfeld akkoord om geen tweede stemming te houden.

En conséquence, M. Gaston Paque est proclamé deuxième candidat.

Bijgevolg wordt de heer Gaston Paque tot tweede kandidaat uitgeroepen.

Il sera donné connaissance de ces présentations au Premier ministre et aux présidents de la Cour d'arbitrage.

Van deze voordrachten zal kennis worden gegeven aan de Eerste minister en aan de voorzitters van het Arbitragehof.

INTERPELLATIE VAN DE HEER CARDOEN TOT DE MINISTER VAN MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE, VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU OVER «DE ADMINISTRATIEVE BEHANDELING VAN AANVRAGEN TOT TEGEMOETKOMING VOOR GEHANDICAPTEN EN TOT HET BEKOMEN VAN ATTESTEN»

INTERPELLATION DE M. CARDOEN AU MINISTRE DE L'INTEGRATION SOCIALE, DE LA SANTE PUBLIQUE ET DE L'ENVIRONNEMENT SUR «L'EXAMEN PAR L'ADMINISTRATION DES DEMANDES D'ALLOCATIONS DE HANDICAPE ET D'OBTENTION DE CERTIFICATS»

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van de heer Cardoen tot de minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu over «de administratieve behandeling van aanvragen tot tegemoetkoming voor gehandicapten en tot het bekomen van attesten».

Het woord is aan de interpellant.

De heer Cardoen. — Mijnheer de Voorzitter, vanop dit spreekgestoelte wordt geregeld teruggesproken naar hetgeen opgenomen is in het regeerakkoord, ik wil dit ook vandaag doen.

Ik lees hier: «De regering wil snel reageren op de problemen uit de dagelijkse leefwereld van de burger.» Dit citaat uit het regeerakkoord laat aan duidelijkheid niets te wensen over.

Mevrouw de minister, de relatie burger-administratie is zo één van die dagelijkse problemen. Vele burgers storen zich, vaak terecht, aan de trage afwikkeling van allerlei administratieve aanvragen en de weinig klantvriendelijke benadering.

Heel wat politieke partijen staan huiverig tegenover deze context van het dienstbetoon, maar men kan best de betrokkenen en de rechthebbenden gebruiken. Wanneer men zijn rechten niet gerespecteerd weet komt men nogal vaak terecht bij een parlementslied. Onder de mensen die ik over de vloer kreeg, — dat zal niet alleen bij mij het geval zijn — waren onder meer gehandicapten. De groep van gehandicapten is één van die belangrijke categorieën die vanuit de praktijk kunnen meespreken over de nalatigheden bij de behandeling van hun dossiers.

De burger verwacht niet van de regering dat zij grote maatschappelijke projecten op stapel zet. Hij verwacht van de beleidsverantwoordelijken dat zij op een structurele wijze iets verhelpen aan de duur van de procedures en aan de anomalieën in bepaalde stelsels. In de sector van de gehandicapten zijn er zo verschillende.

Mevrouw de minister, ik zal heel beknopt enkele problemen in de context van de gehandicaptenwetgeving naar voren brengen.

Er is een permanente achterstand in de afwikkeling van de aanvragen tot het bekomen van een tegemoetkoming voor de gehandicapten. Het is niet omdat iets al vaak gezegd en aangeklaagd is, dat men er over moet zwijgen.

De laatste jaren is de problematiek van de achterstand inzake uitkeringen voor gehandicapten verschillende malen in het Parlement ter sprake gekomen. Recent gebeurde dit nog door onze collega senator Simonne Creyf tijdens de bespreking van de sociale programmawet.

Momenteel zouden er 70 000 dossiers in behandeling zijn en duurt het gemiddeld 8 à 9 maanden voor een dossier is afgehandeld. Wat nog frustrerender werkt, is het feit dat men vaststelt en ook toegeeft, dat de Nederlandstalige dossiers nog een aanzienlijk langere duurtijd van behandeling vragen dan de Franstalige. Ik geef hierbij enkele cijfers:

De gemiddelde afhandelingstermijn van de dossiers evolueerde als volgt:

a) Inkomensvervangende tegemoetkoming en integratie-tegemoetkoming:

Franstalig: ongeveer 5 1/2 maanden op 31 december 1990 — 6 maanden op 31 december 1991;

Nederlandstalig: ongeveer 9 maanden op 31 december 1990 — 8 1/2 maanden op 31 december 1991.

b) Tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden:

Franstalig: ongeveer 12 1/2 maanden op 31 december 1990 — 9 maanden op 31 december 1991;

Nederlandstalig: ongeveer 17 maanden op 31 december 1990 — ongeveer 17 maanden op 31 december 1991.

Deze termijnen houden rekening met de tijd die noodzakelijk is om het medisch en het administratief onderzoek uit te voeren.

De gevoelig langere termijnen voor de Nederlandstaligen zouden hun oorsprong vinden in een aanzienlijke toename van de aanvragen van bejaarden in de loop van de jongste jaren en in het gebrek aan geneesheren-inspecteurs. Dat men zoiets niet kan opvangen, is onbegrijpelijk en onaanvaardbaar.

Mevrouw de minister, uw voorganger had de bedoeling de duur van de procedure tot zes maanden te verkorten. Sluit u zich daarbij aan? Welke concrete maatregelen hebt u op stapel staan om dit doel te realiseren?

Ik kan voorbeelden geven van mensen die sinds 1 september 1989 recht hebben op een uitkering in het kader van de hulp aan derden. De belastingdiensten werden door de bevoegde administratie reeds meermaals aangeschreven, maar de beslissing kon nog niet worden genomen omdat men nog steeds niet over alle informatie beschikte.

In februari 1990 keurde de Ministerraad een koninklijk besluit goed, waarbij de achterstallige uitkeringen werden gespreid over twaalf maanden. Gezien de enorme achterstand op dat moment, was deze maatregel vanuit budgettair oogpunt best te begrijpen, maar nu, twee jaar later, is dat niet langer het geval.

Het systeem van de gespreide betaling van de achterstallen is een aanmoediging voor een trage behandeling van de aanvragen. De burger — zeg maar de gehandicapte — voelt zich in het ootje genomen. Eerst moet hij maanden wachten op de goedkeuring van zijn aanvraag. Wanneer de betrokkene eindelijk het bericht van goedkeuring ontvangt, dan verneemt hij dat hij de reeds verschuldigde som pas later in vier schijven, en zonder verwijl-tresten, zal ontvangen.

Mevrouw de minister, ik wens te vernemen hoe en wanneer u deze onrechtvaardige werkwijze zal verhelpen.

Het moet gezegd: aan goede bedoelingen ontbreekt het de regering niet. Zo lezen wij in het regeerakkoord dat: «De werking van de sociale administraties en van de parastatalen zal worden verbeterd om een tijdige, correcte en doorlopende betaling, alsook een betere dienstverlening aan de burger te waarborgen.»

Het is bekend dat, voor het organiseren van een goede dienstverlening, goede bedoelingen niet voldoende zijn. De maatregel van juni 1991, waarbij de gemeenten werden ingeschakeld voor

het aanvragen van diverse attestaten voor gehandicapten, is daarvan een goede illustratie. Het is de bedoeling van deze maatregel om via de gemeente een allesomvattend medisch onderzoek aan te vragen bij Sociale Voorzorg. In de praktijk ontvangt de betrokken gehandicapte zes weken later een bundeltje, waaruit blijkt dat voor iedere voorziening waarvoor de gehandicapte in aanmerking wil komen, afzonderlijk met telkens een ander formulier een medisch onderzoek moet worden aangevraagd.

Geef toe dat dit geen vereenvoudiging is, laat staan een verbetering. Het druist zelfs in tegen de geest van het besluit. Met deze gang van zaken wordt het vertrouwen van de burger in het probleemoplossend vermogen van haar beleidsverantwoordelijken hier opnieuw op de proef gesteld.

Mevrouw de minister, de maatregel die vorig jaar werd genomen om de aanvragen voor bepaalde attestaten voor gehandicapten via de gemeenten te laten verlopen, is dringend aan een evaluatie toe. Niet het principe zelf, waar wij achter staan, maar wel de concrete uitwerking. Wat gaat u op dit vlak ondernemen?

Het vertrouwen van de burger in de politiek moet worden hersteld. Dat hoor ik vanuit alle politieke hoeken. Het gaat de burger zeker niet altijd om centen. Ook hier is dat niet het geval. Eenvoudige administratieve maatregelen kunnen soms reeds heel wat oplossen.

Mevrouw de minister, de gehandicapten kijken vol verwachting uit naar wat u concreet gaat ondernemen, en ik met hen. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Lenssens.

De heer Lenssens. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil om te beginnen mijn ongenoegen uiten over de wijze waarop de regering antwoordt op schriftelijke vragen van deze assemblee. Het vorige bulletin van *Vragen en Antwoorden* puilt uit van niet-beantwoorde of niet op tijd beantwoorde vragen. Dit is ongehoord. (Applaus.) Dit is niet langer duldbaar. Op 21 mei laatstleden heb ik aan mevrouw Onkelinx een schriftelijke vraag gesteld over de thematiek die ook in de interpellatie van de heer Cardoen aan de orde was. Ik onderschrijf dan ook ten volle zijn interpellatie. Ik ga mijn vragen, waarop geen schriftelijk antwoord kwam, hier opnieuw stellen, in de verwachting dat ik er vandaag een duidelijk antwoord op krijg.

Ten eerste, hoeveel aanvragen betreffende gehandicapten zijn er op het ogenblik in totaal in behandeling? De heer Cardoen heeft het cijfer gegeven: ik wil er de bevestiging van.

Ten tweede, hoeveel dossiers zijn er in behandeling, opgesplitst per Gewest of per taalgemeenschap? Ik vrees dat daar het schoentje wringt.

Ten derde, welk is het totale bedrag aan achterstallige uitbetalingen inzake dossiers waarover reeds een beslissing werd genomen? Wegens budgettaire redenen wordt immers vaak niet overgegaan tot betaling.

Ten vierde, welke zijn de concrete vooruitzichten inzake de uitbetalingen aan gehandicapten waarvan de aanvraag is goedgekeurd?

Ten vijfde, welke maatregelen heeft de minister genomen of zal zij nemen om de achterstand in de uitbetalingen weg te werken?

Wij hebben de minister de tijd gegeven om zich te acclimatiseren in haar nieuwe functie, maar die tijd is nu voorbij. De CVP-fractie duldt niet langer dat tienduizenden gehandicapte mensen niet krijgen waarop ze recht hebben. (Applaus.)

M. le Président. — La parole est à Mme Onkelinx, ministre.

Mme Onkelinx, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Monsieur le Président, avant de répondre à l'interpellation, je précise à l'intention de M. Lenssens que je viens de signer la réponse à la question qu'il m'avait adressée. Les chiffres demandés seront donc disponibles tout prochainement.

M. Lenssens. — Mieux vaut tard que jamais!

Mme Onkelinx, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — La question est datée du 21 mai. Il s'agit d'un léger retard!

M. Lenssens. — De plus d'un mois!

Mevrouw Onkelinx, minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu. — Mijnheer de Voorzitter, de uiteenzetting van de heer Cardoen getuigt van het belang dat hij hecht aan de problematiek van de gehandicapten. Ik apprecieer de hoop die hij stelt in mijn actie om het probleem te verhelpen. De jongste weken, vooral tijdens de debatten waarop de heer Cardoen zinspeelt, maar ook gedurende werkzaamheden van de commissie voor de Sociale Aangelegenheden, viel het mij werkelijk op dat volksvertegenwoordigers en senatoren zoveel aandacht besteden aan en een grondige kennis hebben van tegevoetkomsten voor de gehandicapten.

Lorsque l'on se veut à l'écoute des préoccupations des gens sur le terrain, on se rend compte de l'existence d'un malaise dans ce secteur. C'est une situation qui, bien entendu, m'est parfaitement connue et qui m'a été confirmée par les nombreuses associations de personnes handicapées que j'ai pu rencontrer au cours de ces trois derniers mois.

Vous avez également raison lorsque vous dites qu'on a déjà beaucoup parlé de la durée de traitement des demandes d'allocations aux handicapés. Pas en vain, dirais-je, puisque, comme vous le mentionnez aussi, l'accord de gouvernement entend s'attaquer en priorité à ce genre de problèmes.

J'estime toutefois qu'il serait profondément injuste de ne pas mettre en exergue les efforts accomplis par mon prédécesseur sur ce plan, et je ne dis pas cela parce qu'il s'agit de quelqu'un appartenant à ma famille politique, mais par honnêteté. La situation qu'il a trouvée lors de son entrée en fonction était catastrophique: la loi de 1987 n'était pas encore appliquée et plus de 88 000 dossiers se trouvaient à l'instruction. Les délais de traitement avoisinaient les quinze mois.

Vous conviendrez avec moi, monsieur le sénateur, que je n'ai pas eu à me plaindre d'un tel héritage même si, nous sommes tous d'accord, il reste beaucoup à faire en la matière.

Je reviens maintenant aux chiffres que vous avez cités et je vous confirme qu'effectivement, le nombre de dossiers à l'instruction atteint plus ou moins 60 000 unités, ce qui représente, en fonction de la capacité de travail actuelle de l'administration, plus ou moins neuf mois de délai avant une décision.

M. Lenssens. — En moyenne, madame le ministre.

Mme Onkelinx, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Bien entendu, monsieur Lenssens. Je suis contrainte de répondre par le biais d'une moyenne. Ce délai pourrait sûrement être réduit et une durée de six mois d'instruction constitue un objectif tout à fait acceptable. Mais mon ambition va plus loin: je souhaite non seulement réduire le plus possible les délais d'instruction mais surtout, d'une façon générale, améliorer la qualité du service rendu aux personnes handicapées et la confiance de celles-ci envers l'administration.

C'est une des leçons que l'on peut tirer de l'action du gouvernement précédent dans ce domaine: la personne handicapée n'attend pas seulement qu'on double le budget du régime des allocations en cinq ans ou qu'on réduise les délais d'instruction de plusieurs mois. Il faut également veiller à la transparence du régime et à la qualité des rapports entre l'administration et les administrés.

Comment répondre à cette attente?

Tout d'abord, il convient d'analyser les causes du retard et du malaise existant. Succinctement, je peux les résumer comme suit: le service des allocations aux handicapés doit traiter actuellement 80 000 demandes par an, pour 35 000 il y a dix ans; le nombre de bénéficiaires du régime a également doublé en dix ans;...

M. Lenssens. — En raison de la nouvelle loi, madame le ministre.

Mme Onkelinx, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Je dresse l'état de la situation à l'heure actuelle, monsieur Lenssens.

Les réformes du régime des allocations en 1987 et en 1989 ont exigé un travail supplémentaire considérable, notamment en raison de la décision de revoir tous dossiers du régime de 1974; le service est devenu le service médical unique chargé de procéder aux expertises médicales dans de nombreux domaines, notamment en matière d'allocations familiales majorées et d'avantages sociaux.

On peut évidemment se poser beaucoup de questions sur les causes de cette croissance extraordinaire des bénéficiaires, mais je crois qu'il s'agit d'un autre débat que nous aurons un jour ou l'autre en commission. Ce qu'il convient de mettre en exergue, c'est que le cadre du personnel, durant toute cette période, n'a pas évolué.

Nous nous trouvons ici face à un bon exemple des problèmes que l'on rencontre dans la fonction publique. Vous savez que le renouveau de celle-ci est également — vous l'avez souligné, monsieur Cardoen — un point fondamental de l'accord de gouvernement et, c'est une évidence, la restauration de la confiance du citoyen envers les services publics passe par une modernisation de ces derniers.

J'ai d'ailleurs rencontré les fonctionnaires qui m'ont expliqué les contraintes auxquelles ils avaient à faire face pour répondre aux demandes avec les moyens dont ils disposent et les efforts considérables qu'ils font depuis quatre ans pour rattraper le retard. Il m'apparaît ainsi clairement que si ceux-ci suffisaient — et encore — à traiter « à la chaîne », de façon mécanique et impersonnelle, les demandes d'allocations, ils ne permettent en aucun cas l'accompagnement social dont ont besoin les handicapés et leurs familles. Répondre à une lettre ou à un coup de téléphone devient, dans une telle situation, un luxe car il faut réserver toutes ses forces pour traiter les dossiers. Il est né ainsi une incompréhension mutuelle entre les agents et le public.

Par conséquent, je suis arrivée à la conviction qu'il faut revoir de façon structurelle le fonctionnement des demandes d'allocations aux handicapés si l'on veut sortir de cette incompréhension mutuelle. La piste que je compte suivre à cette fin est celle de la déconcentration administrative.

Actuellement, nous sommes en train de procéder à la mise en place de centres médicaux régionaux, avec liaison informatique vers Bruxelles, pour effectuer toutes les expertises médicales. C'est une mesure qui doit considérablement améliorer le fonctionnement des examens médicaux et l'accessibilité des personnes handicapées vers le département. Mais j'espère pouvoir aller plus loin, c'est-à-dire en arriver à un traitement administratif complet du dossier de la personne handicapée au niveau régional. Je pense que les personnes handicapées, ainsi que l'administration, méritent l'ampleur des moyens humains et matériels qu'il faudrait pour aboutir à une telle réorganisation.

Voilà pourquoi, monsieur le sénateur, si les moyens qui me seront accordés le permettent, je veux être très ambitieuse en ce qui concerne le traitement des allocations aux handicapés.

Vous avez également émis une remarque concernant la différence des délais de traitement des dossiers en Wallonie et en Flandre. Vous avez cité des chiffres. Il s'agit, en fait, de ceux que j'ai, à sa demande, communiqués au Conseil supérieur des handicapés.

La raison de cette différence réside principalement dans le fait que les demandes émanant de la partie néerlandophone du pays ont été, surtout en ce qui concerne les personnes âgées, nettement plus nombreuses que celles provenant de la partie francophone et qu'il a fallu adapter le service des allocations en fonction de cette évolution.

M. Cardoen. — Cela est tout à fait normal. La population est plus importante en Flandre.

Mme Onkelinx, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Bien entendu, mais ceci n'explique pas tout.

Depuis un an, afin de traiter ces demandes plus importantes, nous avons recruté un plus grand nombre de médecins néerlandophones que de francophones. Nous poursuivons cette démarche afin de remédier à ce dysfonctionnement.

En commission des Affaires sociales, j'ai également eu l'occasion de signaler l'existence de problèmes spécifiques dans le service médical des allocations aux handicapés. C'est la raison pour laquelle j'ai demandé une enquête.

Vous m'interrogez aussi sur mes intentions à l'égard de l'étalement du paiement des arriérés en quatre tranches sur un an. Je l'ai déjà dit en commission : on ne peut être satisfait d'une telle mesure qui, effectivement, est contraire à une saine gestion. Malheureusement, le boulet est là : même dans l'état actuel des choses, la suppression de la mesure coûterait en 1993 quelque 1,3 milliard en plus.

Je dois vous dire que je n'ai pas l'intention de me dérober, mais je crois qu'il faut se poser la question de savoir si un investissement important dans des moyens supplémentaires pour diminuer de façon radicale les délais d'instruction ne serait pas une mesure préalable plus judicieuse avant la suppression de l'étalement. Il est évident qu'avec un délai de traitement de dossiers inférieur à six mois, le préjudice des personnes handicapées et l'impact budgétaire d'une suppression de l'étalement seraient tous deux atténués. Tous ces éléments devront être pris en considération lors de la détermination du budget 1993.

Enfin, vous soulevez la question de la délivrance des attestations médicales devant servir en matière sociale. J'estime qu'il n'est pas inutile que je vous resitue les modifications intervenues l'année dernière.

Il s'agissait tout d'abord de regrouper toutes les missions d'examen médical des personnes handicapées au sein du ministère de la Prévoyance sociale. En effet, une partie de ces examens était également tantôt confiée au Service de santé administratif du ministère de la Santé publique, tantôt au Service du contrôle médical de l'INAMI. Il n'était donc pas rare qu'une personne handicapée soit amenée à passer, pour une mesure, un examen devant un service déterminé et, pour une autre, doive s'adresser à un autre département.

Le regroupement des examens a permis de résoudre ces incohérences, ainsi que la seconde mesure, qui a consisté à rendre les examens médicaux polyvalents. Ceci signifie que, lors d'un examen médical, on vérifie si l'intéressé remplit — d'un point de vue médical, j'insiste —, outre les conditions d'admission au bénéfice de la mesure, les diverses conditions de handicap qui sont exigées en matière d'avantages sociaux pour personnes handicapées. Par conséquent, il n'existe plus qu'un examen médical à passer, dans ce cadre, pour une personne handicapée.

Quant au rôle des administrations communales dans cette simplification, il se borne à délivrer à la personne handicapée les renseignements utiles pour introduire une demande auprès de l'administration ou du service concerné.

Dans l'exemple que vous me citez, il est, certes, exact de dire qu'il convient ensuite de s'adresser chaque fois à un service différent pour obtenir le bénéfice des mesures déterminées. Je ne vois d'ailleurs pas comment le service des allocations pourrait se substituer aux services des impôts, de la TVA, de la RTT, de la radio-redevance ou du gaz-électricité pour procéder à l'examen administratif qui accorde l'octroi des mesures concernées.

Ce que je peux vous affirmer, c'est qu'en aucun cas, il n'est procédé à plusieurs examens médicaux pour ces demandes. L'attestation délivrée par le service médical de la Prévoyance sociale à l'issue de n'importe quelle demande est valable pour toutes les mesures. Ceci est d'ailleurs indiqué de façon claire sur tous les formulaires en question.

J'estime donc qu'il s'agit de mesures simples et pragmatiques qui vont tout à fait dans la direction souhaitable. Ce que vous me dites me laisse toutefois à penser qu'un effort d'information et de pédagogie est encore à réaliser pour bien faire comprendre la portée de ces mesures.

Pédagogie et information. Je crois effectivement, monsieur Cardoen, qu'il s'agit actuellement, pour tout responsable politique, d'une impérieuse nécessité s'il veut rester crédible. Dans le

domaine des allocations aux handicapés, nous nous trouvons certainement face à des questions délicates qu'il convient de débattre — c'est d'ailleurs ce que nous sommes en train de faire — de façon franche et ouverte. Je suis persuadée que nous pourrions poursuivre un tel débat, en vue d'une réforme beaucoup plus ambitieuse encore, dans les mois qui viennent. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Cardoen.

De heer Cardoen. — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor de goede voornemens die zij koestert in deze aangelegenheid.

Toch wil ik er bij de minister blijven op aandringen om in een zeer nabije toekomst de termijnen waarbinnen de dossiers behandeld worden zeer sterk in te korten. Namens mijn fractie wil ik u ook vragen, zonder evenwel daarvan een communautaire kwestie te willen maken, om alle inspanningen te leveren zodat er niet langer discriminaties blijven bestaan tussen de Nederlandstalige en de Franstalige dossiers.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

INTERPELLATIE VAN DE HEER CUYVERS TOT DE MINISTER VAN MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE, VOLKS-GEZONDHEID EN LEEFMILIEU OVER «DE BELGISCHE HOUDING TIJDENS DE VOORBEREIDING VAN DE EUROPESE RICHTLIJN OVER VERPAKKING EN VERPAKKINGSAFVAL»

INTERPELLATION DE M. CUYVERS AU MINISTRE DE L'INTEGRATION SOCIALE, DE LA SANTE PUBLIQUE ET DE L'ENVIRONNEMENT SUR «L'ATTITUDE DE LA BELGIQUE AU COURS DE LA PREPARATION DE LA DIRECTIVE EUROPEENNE SUR LES EMBALLAGES ET LES DECHETS D'EMBALLAGES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van de heer Cuyvers tot de minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu over «de Belgische houding tijdens de voorbereiding van de Europese richtlijn over verpakking en verpakkingafval».

Het woord is aan de interpellant.

De heer Cuyvers. — Mijnheer de Voorzitter, de Commissie van de Europese Gemeenschap legt binnenkort haar ontwerp-richtlijn over de verpakking en verpakkingafval ter stemming. De Commissie wil in de eerste plaats de vrije markt voor goederen veiligstellen; zij zal dus een vrijbrief geven voor de productie van verpakking en dus voor bergen afval.

Ondanks twee jaar zogezegde intensieve voorbereiding van de Conferentie van Rio de Janeiro die de duurzame samenleving wil realiseren en waardoor de Europese Gemeenschap als geheel veel spaarzamer zou moeten omspringen met grondstoffen en fossiele energie, zoals petroleum, blijven de belangen van het leefmilieu duidelijk ondergeschikt aan de ene gemeenschappelijke markt.

Bestaande nationale strengere maatregelen om de afvalberg in te perken, zoals het verbod op wegwerpverpakking voor dranken in Denemarken, zouden verboden worden indien het huidige ontwerp niet wordt geamendeerd. Zelfs het Duitse systeem van verplichte terugname van de verpakking door de producent en de Nederlandse convenant over de vrijwillige reductie van verpakkingafval met 10 pct. binnen tien jaar zouden niet langer kunnen worden gerealiseerd. Al gaat het hier dan om een absoluut *minimum minimorum* in de verandering van de consumptie-gewoonten in het noorden zoals vooropgesteld in Agenda 21 van Rio, de noodzaak van dit minimum is ook bevestigd door onze regeringsleden op de Aardetop. Milieu-progressievere landen zoals Duitsland, Denemarken en Nederland zouden dan de wegwerpverpakking voor dranken wel moeten toelaten op hun grondgebied.

De Europese Commissie gebruikt als wettelijke grond van deze ontwerp-richtlijn artikel 100 A dat juist de bedoeling heeft de vrije concurrentie in de lidstaten te waarborgen. Alleen aan de belangen van de verpakkingindustrie wordt dus maximaal tegemoetgekomen en de bouwers van verbrandingsinstallaties hebben alle redenen om feest te vieren als deze richtlijn kracht van wet krijgt. Voor iedereen die begaan is met het leefmilieu is deze ontwerp-richtlijn onaanvaardbaar om de volgende redenen.

Ten eerste, de afvalbergen zullen nog toenemen, aangezien er geen enkel productieplafond is bepaald en over het eventueel toepassen van het principe van het «stand still» en a fortiori over een eventuele reductie in alle toonaarden wordt gezweigd. Het stand still-principe veronderstelt het engagement om niet meer te produceren dan men in een gegeven jaar heeft geproduceerd.

Ten tweede stelt men als zogezegd «ambitieuze» doel voorop de beperking met 10 pct. van de massa die als afval op storten mag worden gedeponneerd en dit dan nog slechts op een termijn van tien jaar na het van kracht worden van de ontwerp-richtlijn. De rest moet dan worden gerecycleerd en verbranding wordt «uiteraard» tot een van de mogelijkheden gerekend. De groenen vrezen dat dit weleens de mogelijkheid bij uitstek zal worden. Electrobél en Co vinden het wellicht heel aangenaam, want zij kunnen op die manier zogezegd beterkope elektriciteit produceren.

Ten derde, de Commissie mikt veel te veel op de verbranding van afval. Vrijwel heel de berg afval mag worden verbrand tot en met het jaar 2002; pas in 2003 zou de te verbranden hoeveelheid mogelijk worden beperkt tot een quotum van 40 pct. Dioxine-vergiftiging en blootstelling van de bevolking aan andere toxische stoffen zullen daarvan waarschijnlijk het gevolg zijn, te meer daar onze verbrandingsinstallaties momenteel niet voldoen aan de Europese normen.

Wat zou België kunnen en moeten doen als het terdege wil rekening houden met onze opmerkingen?

De vertegenwoordigers van België moeten met de meer progressieve landen binnen de Europese Gemeenschap front vormen en voorstellen dat het huidige ontwerp wordt vervangen door een volledig nieuw ontwerp dat wel ecologisch verantwoord is.

Wij suggereren eveneens dat het nieuwe ontwerp gebaseerd moet zijn op artikel 130 S in plaats van het artikel 100 A van het Verdrag van Rome. Voor leken kan dit technisch en onbelangrijk lijken, maar er is een enorm verschil tussen deze twee artikelen. Een richtlijn gebaseerd op 100 A heeft als premisse de instandhouding van die ene grote vrijhandelmarkt, terwijl een richtlijn gebaseerd op artikel 130 S vertrekt vanuit een milieubekommernis. Het laatste geeft aan een land dat zijn milieubekommernis in zijn nationale politiek meer tot uitdrukking wil brengen door de minimale normen van de Europese richtlijn, de mogelijkheid verder te gaan. Vanuit een milieubekommernis is het dus essentieel dat in de toekomst zoveel mogelijk Europese richtlijnen met een impact op het milieu gebaseerd zijn op artikel 130 S en niet langer op het, vanuit onze visie, idiote, achterlijke en vervelende 100 A.

Artikel 130 S gaat echter niet tegen de vrije concurrentie in, want het laat een land alleen dan toe strengere normen op te leggen dan in de Europese richtlijnen zijn vastgelegd, wanneer die normen zowel voor de eigen productie als voor de invoer gelden. De bescherming van het leefmilieu mag natuurlijk niet worden ingeroepen als een middel om de eigen industrie te beschermen of om op één of andere manier opnieuw tolmuren op te richten.

Vervolgens vragen wij dat, naast deze fundamentele wijzigingen, in de nieuwe ontwerp-richtlijn ook nog de volgende principes worden opgenomen.

Ten eerste moet de productie van overvloedige verpakking worden voorkomen. Dat lijkt evident, maar in om het even welke supermarkt vindt men nog altijd heel veel blisterverpakking. Een enkele gewone «bic» bijvoorbeeld zit verpakt in een groot karton met een beetje cellofaan daaroverheen. Dat heeft niets met comfort of bezorgdheid voor de consument en nog minder met bezorgdheid voor het leefmilieu te maken, maar alles met het beletten van diefstal. Men kan alleszins een heleboel verpakkingen gemakkelijk liquideren.

Als tweede principe moet worden opgenomen dat de mogelijkheden voor hergebruik door de meermalenverpakking worden bevorderd en dat voor een heleboel verpakkingen opnieuw statiegeldsystemen worden ingevoerd. In de jaren 50 was het vanzelfsprekend dat een lege melkfles niet werd weggegooid, want zij had de waarde van ongeveer vijf frank. Als het leeggoed van vandaag een evenwaardige prijs zou hebben, dan zouden de gemeenten veel minder last hebben van uitpuilende glascontainers.

Als derde principe vragen wij het verbod van gebruik van stoffen waarvoor nu reeds alternatieven bestaan en die te zware milieu- en/of gezondheidsproblemen stellen, hetzij bij de vervaardiging van de grondstoffen, hetzij in de produktiefasen, hetzij in de afvalfase.

Voorbeelden daarvan liggen voor het rapen. Zo is er het cadmium, een zwaar metaal dat als kleurstof in verpakkingen wordt gebruikt. Zo zijn er ook de PVC materialen, waarvan Fertiplast met alle middelen de onschadelijkheid tracht aan te tonen. De firma vergeet er echter bij te vertellen dat de schadelijkheid voor de arbeiders niet zozeer ligt in de produktie van de PVC als zodanig, maar wel in het gebruik van de monylvynilchloride, dat als basisgrondstof bij het maken van PVC wordt gebruikt. Ik wil ter zake niet al te technisch worden, maar enkel waarschuwen dat men de mensen soms al te gemakkelijk iets wijsmaakt.

Ten vierde pleiten wij voor het uitdovend gebruik van laminaatverpakkingen. Dat zijn verpakkingen die bestaan uit lagen van verschillende grondstoffen. Juist de verschillende lagen in de samenstelling geven problemen bij de eventuele recyclage. Het beste bewijs in deze categorie is ongetwijfeld het tetrapak. Deze naam zegt u misschien niets. Bedoeld wordt het karton waarin melk of fruitsap wordt verpakt en dat bestaat uit een laagje karton, een laagje aluminium en daarrond nog een laagje plastic. Er bestaan momenteel alternatieve dozen die voor hetzelfde kunnen worden gebruikt en milieuvriendelijker zijn omdat zij geen laagje aluminium hebben.

Een andere suggestie is het bevorderen van de niet-vermijdbare verpakking als gebruik voor secundaire grondstoffen, via een goed uitgebouwd net van gescheiden opaling voor de verschillende soorten glas, papier en karton. In onze gefederaliseerde staatsstructuur is dit een regionale materie. Het is dus wel enorm belangrijk voor het Europees Leefmilieu dat deze bepaling in het nieuwe ontwerp van richtlijn is opgenomen.

Een volgend punt is de bevordering van het gebruik van hervulbare verpakkingen in de distributieketen. Er zijn in ons land een paar industrieën die er alle belang bij hebben dat er zoveel mogelijk wegwerpverpakkingen worden gebruikt, omdat zij de producenten ervan zijn. Een verpakking die meer dan eens wordt gebruikt, betekent voor hen natuurlijk een vermindering van hun afzet. Achter de zogenaamde redenen zoals consumentencomfort, bezorgdheid voor de volksgezondheid, enzovoort schuilt meestal het argument van het rinkelen van de kassa.

Voorts zouden de lidstaten moeten worden verplicht een jaarlijks rapport op te stellen over de mate waarin zij hun doelstellingen op middellange termijn en tegen het jaar 2000 zullen bereiken, met daaraan gekoppeld de mogelijkheid tot een tweejaarlijkse herziening van de normerende artikelen in de richtlijn. Degenen die de ontwerprichtlijn hebben gelezen is het misschien opgevallen dat daaraan niet wordt gedacht. Men denkt er alleen maar aan om eventueel, om de drie jaar, een overzichtsrapport te maken en om, na x-aantal jaren, een bijsturing te overwegen. Het milieu vraagt veel meer dan een dergelijke richtlijn.

Na het schetsen van een betere richtlijn wens ik aan de minister van Leefmilieu, die tegelijkertijd ook minister van Volksgezondheid is, een aantal vragen te stellen, gewoon om de Belgische regering te wijzen op wat er aan het gebeuren is. Het is beter te voorkomen dan te genezen.

Ten eerste, welke initiatieven heeft België genomen om een verpakkingsrichtlijn te doen baseren op artikel 130 S in plaats van op artikel 100 A?

Ten tweede, in welke mate bestaat er eensgezindheid tussen de vertegenwoordigers van het nationale niveau en van de Gewesten? Welke gevolgen zal de bijsturing van het ontwerp voor Europese richtlijn hebben voor de bestaande regionale convenanten? Vanuit een milieubekommernis zou het best zijn dat de regionale

convenanten zo vlug mogelijk in de vuilnisbak belanden en dat het papier waarop zij gedrukt zijn zou worden gerecycleerd. Vooral in de Vlaamse convenanten was beloofd dat de Vlaamse regering niet zou normeren tot het jaar 1998. Van een cadeautje voor onze Belgische verpakkingsindustrie gesproken! Wij hopen dat de nieuwe Europese ontwerprichtlijn waarvoor wij nu pleiten tegelijkertijd *tabula rasa* zal maken met deze slechte regionale convenanten.

Ten derde, hoe evolueert de produktie, het hergebruik en de recyclage van de verpakkingen als secundaire grondstof voor de verschillende Gewesten over de jongste vijf jaren? In welke mate worden de milieuvriendelijke verpakkingen verdrongen door de milieuschadelijke omdat zij als wegwerpverpakking op korte termijn een gebruikersgemak opleveren dat hoger is dan dat van het statiegeldsysteem? Ik denk aan het verschil tussen melk in tetrapak, in glazen flessen of in plastic flessen. Melk in glazen flessen weegt uiteraard het meest. Een glazen fles weegt ongeveer 600 gram zodat het gewicht van een fles melk ten minste 1,6 kg bedraagt.

Een tetrapak biedt interessante voordelen voor de distributieketen omdat het toelaat een zeer grote hoeveelheid te stapelen op een zeer kleine oppervlakte. Er wordt dus geen ruimte verloren. Dit is de reden waarom in de distributieketen zo weinig glazen flessen worden gebruikt, plastic flessen als het niet anders kan en zo veel mogelijk tetrapakken.

Ten vierde, welke maatregelen heeft de minister genomen om ervoor te zorgen dat de ecotaks in eerste instantie kan worden gebruikt ter bevordering van de echte ecologische alternatieven zoals de meermaals bruikbare verpakking? De groenen menen dat de ecotaks niet mag worden gebruikt om het gat in de begroting te vullen. Deze taks moet tot doel hebben preventief een signaal te geven aan de industrie om zo vlug mogelijk over te schakelen op een meer milieuverantwoorde verpakking.

Ten vijfde, welke initiatieven heeft België ontwikkeld om het gebruik van een aantal probleemstoffen in de verpakkingen, zoals cadmium en PVC, te verbieden? Sommige landen in Europa, waaronder Zwitserland, hebben het gebruik van PVC als verpakkingsmateriaal aan banden gelegd.

Ten zesde, welke initiatieven heeft ons land genomen om de complexiteit van laminaatverpakkingen tot een minimum terug te brengen en om het gebruik van die laminaatverpakkingen terug te dringen? Deze verpakkingen zullen immers altijd problemen opleveren bij de pogingen tot recuperatie van de aanwezige grondstoffen. Technisch gezien is de aanwezigheid van het aluminiumlaagje in de tetra- laminaatverpakkingen trouwens niet meer nodig.

Ten zevende, welke reductiedoelstellingen van de verpakkingen werden tegen het jaar 2000 als nationale doelstellingen en als doelstellingen van de Gewesten afzonderlijk aanvaard? Een negatief antwoord of het ontbreken van een antwoord betekent soms al voldoende. Ik vrees dat wij die richting uitgaan.

Beschikt ons land wat dit betreft over een jaarlijks overkoepelend vooruitgangsrapport?

M. le Président. — La parole est à Mme Onkelinx, ministre.

Mme Onkelinx, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Monsieur le Président, il est vrai, comme l'a dit M. Cuyvers, qu'il vaut mieux prévenir que guérir. Je voudrais dès lors remercier l'interpellateur pour la qualité des suggestions qu'il a formulées à cette tribune. Je ne manquerai pas de les communiquer aux experts qui vont être amenés à analyser le projet de directive.

Cela dit, vous me mettez, monsieur Cuyvers, dans une situation un peu difficile car, en réalité, cette matière est régionalisée et je ne peux donc pas vous dire grand-chose à cette tribune. Je reprendrai quand même vos questions une à une et tenterai de vous donner quelques éléments de réponse, pour ne pas jouer à la grande muette.

Vous avez longuement évoqué la question de la base juridique d'une politique européenne. Il est vrai que c'est une question difficile qui se pose à chaque Conseil européen sur l'Environnement pour l'ensemble des directives et règlements. Généralement, elle

est posée en fin de discussion parce qu'elle dépend du résultat de la négociation. En tout cas, c'est de cette manière que je travaille et je vais vous en donner un exemple.

En ce qui concerne le transfert transfrontalier des déchets — il s'agit d'un sujet de compétence exclusivement nationale, que je connais donc un peu mieux —, la Belgique a une position de pointe par rapport à ses partenaires européens. Si le règlement, conclusion de la négociation, prescrit des normes moins sévères qu'en Belgique, je serai ennuyée de ne plus pouvoir prendre des normes nationales plus contraignantes. C'est pour cette raison que, généralement, j'attends de voir ce que contient le paquet avant de décider de l'emballage, si je peux m'exprimer ainsi.

Vous avez souligné les avantages et les inconvénients des bases juridiques concernées. C'est l'article 130 S du Traité CEE qui devrait en principe être la base juridique à prendre en compte pour l'ensemble des directives et règlements Environnement. Dans ce cas, un vote à l'unanimité est requis, ce qui pose toujours un petit problème car on en arrive parfois à des directives et à des règlements moins stricts et moins sévères au niveau environnemental que sur la base de la majorité qualifiée. Du moins, dans les négociations actuelles, c'est ce que je peux vérifier.

Pour ce qui concerne l'article 100 A, la base juridique est uniquement économique. C'est un vote à majorité qualifiée qui est alors requis, ce qui peut être intéressant en la matière.

La directive dont vous avez largement parlé n'a été examinée jusqu'à présent qu'au niveau de la Commission. Elle n'a pas encore été à l'ordre du jour du groupe Environnement de notre représentation permanente. Nous sommes donc encore loin de pouvoir discuter des termes de la proposition de la Commission. Je le répète: je suis heureuse de vos remarques à cet égard parce que j'aurai largement le temps d'en tenir compte.

En ce qui concerne la position belge, je viens de vous le dire, les discussions n'ont pas commencé au niveau de la représentation permanente.

Des négociations d'experts ont toutefois déjà eu lieu, comme il est d'usage lorsqu'une directive européenne est en préparation. En outre, mes services ont organisé des réunions de concertation auxquelles ont été conviés les représentants des pouvoirs régionaux, de l'industrie et des associations de consommateurs. Parallèlement, le département des Affaires économiques a organisé plusieurs réunions de coordination. A la suite de toutes ces rencontres, une note reprenant les différentes positions — il n'y a pas encore d'unanimité en la matière — a été rédigée.

Il va de soi que les accords de branches entre les autorités régionales et certains secteurs industriels devront être corrigés en fonction des objectifs de la directive. Encore faut-il attendre que la directive soit votée...

Par votre troisième question, vous m'interrogez sur la production, la réutilisation et le recyclage notamment des emballages. Je vous rappelle que la politique de gestion des déchets relève des compétences régionales, conformément à la loi du 8 août 1988 modifiant la loi du 8 août 1980 relative aux réformes institutionnelles.

Conformément aux directives européennes 75/442 et 91/156 portant sur la gestion des déchets, les Etats membres et, dans le cas de la Belgique, les Régions sont tenues d'établir des plans de gestion des déchets. Les trois Régions de notre pays ont donc publié ces plans qui portent sur une durée de cinq ans et qui fixent les objectifs précis, notamment en ce qui concerne la réutilisation, le recyclage et la valorisation des emballages. Il appartient aux producteurs d'emballage de mettre tout en œuvre pour atteindre les objectifs délimités par les différentes Régions. Quant à l'évaluation de leur application, à nouveau je dois vous répondre qu'elle relève des autorités régionales responsables.

Il faut ajouter que la qualité des emballages fera certainement dans un proche avenir l'objet d'une évaluation. En effet, conformément au règlement CEE concernant un système communautaire d'attribution de label écologique, un examen de leur comportement tout au long de leur cycle de vie doit être réalisé. A cet

égard, des négociations avec mon collègue des Affaires économiques ont déjà été entamées, dans le but de progresser dans l'application des règlements européens. Je rappelle qu'en commission de la Santé publique, à la suite d'une proposition de loi signée me semble-t-il par M. Daras et vous-même, je vous ai dit que nous rediscuterions de cette question au sein de la commission. En effet, cette proposition de loi comporte des idées intéressantes sur différents niveaux d'octroi des écolabels, idées dont nous pourrions nous servir pour les emballages proprement dits. Par ce biais je peux donc envisager une action au niveau national.

Votre quatrième question porte sur l'écotaxe. Tous les aspects liés à l'écotaxe étant toujours à l'étude, il me paraît vraiment prématuré de répondre à votre interrogation. Je tiens toutefois à réaffirmer ma position, à savoir que cette éventuelle écotaxe doit servir la politique environnementale, faute de quoi il ne s'agirait plus à proprement parler d'une écotaxe.

En réponse à votre cinquième question, je souligne qu'il existe une nette différence entre le cadmium qui pourrait être un élément de trace dans les matières d'emballage et le PVC qui est lui-même une matière de base d'emballage. Le cadmium, par exemple, ne figure pas dans la liste des matériaux dans les matières en plastique destinées à entrer en contact avec les denrées alimentaires, selon la directive européenne 90/128.

En ce qui concerne le PVC, des études récentes qui sont d'ailleurs toujours en cours comparent son éco-bilan avec ceux d'autres matières d'emballages. Une étude faite par le ministre de l'Environnement suisse indique que l'éco-bilan du PVC n'est pas plus mauvais que celui du carton, du papier naturel, etc. Il est nécessaire de juger tous ces matériaux en utilisant des données scientifiques et non des données intuitives. A cet égard, notamment sur la base du principe de précaution que nous avons accepté à Rio, avant de poursuivre plus avant, je veux réunir toutes les données scientifiques nécessaires. J'ai sous la main plusieurs études réalisées en la matière et je les tiens bien entendu à votre disposition.

Quant à votre sixième question, comme je viens de le mentionner, il serait judicieux pour tous les matériaux d'emballage d'attendre que des données scientifiques valables soient disponibles et que les discussions au sein du Conseil européen sur l'environnement soient terminées avant d'interdire certains types d'emballage. Dans l'attente, les opérateurs économiques doivent se conformer aux directives régionales et avoir à l'esprit les stratégies internationales en matière de protection de l'environnement.

Je suis toutefois quelque peu embarrassée à cet égard puisque la matière ne relève pas tout à fait de ma compétence.

J'en arrive à votre dernière question. Si les objectifs de la directive concernant les emballages et leurs déchets ne sont pas suffisamment précis et si les Régions ne peuvent s'entendre sur des objectifs écologiquement et économiquement acceptables, il appartiendra au gouvernement d'imposer un programme relatif à la gestion des emballages, cela dans l'état actuel des choses. Vous savez que la régionalisation est à l'ordre du jour en matière d'environnement et que toutes les formations politiques s'accordent sur ce point. Nous pourrions cependant peut-être encore jouer un rôle d'impulsion non négligeable à cet égard.

En accord avec les directives européennes concernant les déchets, les Régions doivent établir tous les deux ans un rapport chiffré sur leur politique en matière de déchets. Il n'existe pas, pour l'heure, de rapport global belge.

Je conçois bien, monsieur Cuyvers, que ces quelques indications ne répondent pas entièrement à vos attentes et je répète que ce genre d'interpellation mérite d'être développée dans les instances régionales. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Cuyvers.

De heer Cuyvers. — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor haar eerlijk antwoord. Ik ben het echter niet helemaal eens met haar zienswijze. Ik heb deze interpellatie precies nu gehouden, omdat de nationale bevoegdheid nu nog meespeelt bij

het opstellen van Europese richtlijnen. Er moet nog altijd een minimale consultatie plaatshebben tussen het nationale en het gewestelijke niveau. Zolang een bepaald onderwerp op Europees niveau niet is gereguleerd, blijft de nationale wetgever voor een heleboel zaken bevoegd. In het kader van de Europese Monetair Unie kan het nationale niveau dus nog wel ageren. Bovendien wil ik ervoor pleiten dat wij zo vlug mogelijk een « kaderproduktwet » krijgen. Ik kom hierop nog terug, wanneer ik het heb over het probleem van het cadmium.

Onze nationale ministers spelen nog altijd een rol bij het opstellen van Europese richtlijnen. De Europese richtlijnen ontstaan immers niet zo maar in de Europese Commissie. Het zijn niet de Europese ambtenaren die zo maar beslissen over de uiteindelijke inhoud van een richtlijn. Zij bepalen evenmin of de basis van de richtlijn artikel 100 A of artikel 130 S is. De nationale ministers van de Twaalf hebben nog altijd een beslissende inspraak.

Ik kom nu tot de discussie of een Europese richtlijn gebaseerd moet zijn op artikel 100 A of op artikel 130 S. Een richtlijn gebaseerd op artikel 100 A kan inderdaad in een eerste fase misschien een betere bescherming van het leefmilieu waarborgen, aangezien zij tot stand komt op basis van een gekwalificeerde meerderheid en niet op basis van consensus. Dit heeft echter ook een schaduwzijde. Zodra de richtlijn is goedgekeurd, hebben de meer progressieve landen afstand gedaan van de mogelijkheid om later strengere normen op te leggen. Eerlijk gezegd gok ik eerder op deze dynamiek dan op het geloof dat in een grote Europese vrijhandelszone met twee snelheden, één in het noorden en één in het zuiden, een richtlijn op basis van artikel 100 A voldoende strenge normen voor het leefmilieu kan bevatten. Vooral in het noorden is dit een probleem, aangezien de langere industriële traditie het leefmilieu in het noorden zeer zwaar heeft aangetast.

Ik ben zeer blij te vernemen dat België een reglementering voorbereidt. Ik stel ook vast dat de Europese Commissie aarzelt om beslissingen te nemen. Daaruit leid ik af dat de druk op de Europese Commissie om alsnog het ontwerp van richtlijn te wijzigen, toeneemt. Eigenlijk had de beslissing vorige week moeten vallen, maar zij werd uitgesteld tot afgelopen woensdag. Ik heb vernomen dat de beslissing ook toen niet is genomen. Er is dus nog hoop en de zaken komen in beweging.

Ik ben ook blij te vernemen dat de regionale convenanten inderdaad zullen moeten worden aangepast aan de Europese richtlijn. Dit geeft de regionale ministers van Leefmilieu misschien het signaal dat zij zich niet te veel « in de zak mogen laten zetten » door de plaatselijke industriëlen.

Het verheugt mij dat de kwaliteit van de verpakking een rol zal spelen bij het al dan niet toekennen van het ecolabel. We moeten echter voorzichtig zijn dat het ecolabel niet afhangt van de kwaliteit van de verpakking, want het moet nog steeds worden toegekend op basis van de kwaliteit van het produkt zelf. Verpakking is immers maar verpakking. Ik geef het voorbeeld van de detergents, waarvoor men op Europees niveau een ecolabel wil uitwerken. De klassieke detergentsindustrieën, Henkel en Procter & Gamble, voeren vaak aan dat zij eigenlijk een ecolabel verdienen voor hun produkten, omdat de verpakking zo milieuvriendelijk is, terwijl de verpakking slechts een klein onderdeel van het produkt is.

Gelukkig is ook de minister van oordeel dat de ecotaks in de mate van het mogelijke gebruikt moet worden voor het leefmilieu.

Cadmium speelt wel degelijk een rol in verpakkingen, maar dan wel indirect, meer bepaald in de kleur van de opschriften die worden gebruikt. Cadmium is een middel om bepaalde rode en gele verven te maken. Cadmium speelt ook een rol in PVC, het is immers een middel om PVC-plastic te stabiliseren. Er bestaat dus wel degelijk een verband tussen cadmium, verpakking en PVC.

De Voorzitter. — Kan u besluiten, mijnheer Cuyvers? U bent bezig met een tweede uiteenzetting te houden.

De heer Cuyvers. — Mijnheer de Voorzitter, in mijn « vorig leven » was ik leraar, ik kan het spreken niet laten.

De Voorzitter. — Een lesuur is maar 55 minuten, mijnheer Cuyvers, ook in de Senaat.

De heer Cuyvers. — Mijnheer de Voorzitter, ik besluit met te zeggen dat ik, weer met dezelfde pedagogische bedoelingen en zonder het beleid van de minister te willen aanklagen, een motie zal indienen waarin ik mijn kleine suggesties in verband met die ontwerprichtlijn nogmaals heb samengevat.

De Voorzitter. — Tot besluit van deze interpellatie heb ik twee moties ontvangen.

De eerste, ingediend door de heer Cuyvers, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Cuyvers en het antwoord van de minister,

Zich bewust van de vele milieuproblemen die door de groeiende berg verpakkingsmateriaal alleen maar kunnen toeneemen, zoals uitputting van grondstoffen, de steeds stijgende vraag naar meer stortterreinen, negatieve gevolgen voor de volksgezondheid bij het verbranden van de hoeveelheden wegwerpverpakking,

Wetende dat daardoor het realiseren van de duurzame economie wordt afgeremd,

Vraagt snelle en brongerichte, dus preventieve maatregelen om de verpakkingsberg adequaat aan te pakken,

Vreest dat de ontwerprichtlijn een adequate aanpak van de verpakkingsproblematiek onmogelijk zal maken;

Vraagt derhalve dat onze vertegenwoordigers de volgende standpunten zouden innemen:

1. De richtlijn moet gebaseerd worden op artikel 130 S om verdergaande nationale initiatieven mogelijk te maken;

2. De richtlijn moet als minimale doelstelling een reductie bevatten tegen het jaar 2000 van de hoeveelheid wegwerpverpakking met 30 pct. vergeleken met de cijfers voor 1990;

3. Een uitgekend geheel van wettelijke, fiscale en andere maatregelen om het hergebruik van verpakking te bevorderen en het gebruik van wegwerpverpakking te ontmoedigen moet meer expliciet vermeld worden in de richtlijn;

4. Bepaalde problematische grondstoffen zoals PVC en cadmium mogen vanaf 1995 niet meer in verpakking als grondstof aangewend worden;

5. Het gebruik van verpakkingen die bestaan uit meerdere lagen verschillende grondstoffen en uit complexere mengelingen van produkten moet tegen het jaar 2000 met 30 pct. verminderen ten voordele van de meermalige verpakkingen en van verpakkingen waarvan de grondstoffen gemakkelijker herwonnen kunnen worden.»

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Cuyvers et la réponse du ministre,

Conscient des nombreux problèmes d'environnement qui ne feront qu'augmenter en raison de la montagne croissante de matériel d'emballage, tels que l'épuisement des matières premières, la demande sans cesse croissante de terrains de déversement, les effets négatifs pour la santé publique lors de l'incinération de grandes quantités d'emballages perdus.

Sachant que la réalisation d'une économie durable est ainsi freinée,

Demande des mesures rapides et préventives pour éliminer de façon adéquate la montagne d'emballages,

Craint que le projet de directive n'empêche une solution adéquate du problème de l'emballage;

Demande dès lors que nos représentants adoptent les points de vue suivants:

1. La directive doit être basée sur l'article 130 S pour permettre des initiatives nationales ultérieures;

2. La directive doit comporter comme objectif minimum pour l'année 2000 une réduction de 30 p.c. de la quantité d'emballages perdus par rapport aux chiffres de 1990;

3. Un ensemble équilibré de mesures légales, fiscales et autres, afin de promouvoir l'emballage cautionné et de décourager l'utilisation d'emballages perdus, doit explicitement être mentionné dans la directive;

4. Certaines matières premières faisant problème, comme le PVC et le cadmium, ne peuvent plus être utilisées dans les emballages à partir de 1995;

5. L'utilisation d'emballages composés de plusieurs couches de différentes matières premières et de mélanges complexes de produits doit être réduite de 30 p.c. pour l'an 2000, en faveur d'emballages cautionnés et d'emballages dont les matières premières peuvent plus facilement être recyclées.»

De tweede, ingediend door mevrouw Lieten en de heer Diegenant, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Cuyvers en het antwoord van de minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu,

Gaat over tot de orde van de dag.»

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Cuyvers et la réponse du ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement,

Passe à l'ordre du jour.

Wij stemmen later over de eenvoudige motie, die de voorrang heeft.

Nous procéderons ultérieurement au vote sur la motion pure et simple, qui bénéficiera de la priorité.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VOORSTELLEN

Inoverwegingneming

Mededeling van de Voorzitter

PROPOSITIONS

Prise en considération

Communication de M. le Président

De Voorzitter. — Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de voorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het bureau.

Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont renvoyées aux diverses commissions compétentes? (*Assentiment.*)

Dan zijn de voorstellen in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verwezen.

Ces propositions sont donc prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées.

De lijst van die voorstellen, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verwezen, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

La liste des propositions, avec indication des commissions auxquelles elles sont renvoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

PROPOSITIONS — VOORSTELLEN

Dépôt — Indiening

M. le Président. — M. van Weddingen a déposé une proposition de loi modifiant l'article 42 de la loi du 28 décembre 1983 portant des dispositions fiscales et budgétaires.

De heer van Weddingen heeft ingediend een voorstel van wet tot wijziging van artikel 42 van de wet van 28 december 1983 houdende fiscale en begrotingsbepalingen.

Cette proposition de loi sera traduite, imprimée et distribuée. Dit voorstel van wet zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

MM. de Donnée et Foret ont déposé une proposition de révision de l'article 26 de la Constitution.

De heren de Donnée en Foret hebben ingediend een voorstel tot herziening van artikel 26 van de Grondwet.

Cette proposition sera imprimée et distribuée.

Dit voorstel zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Elle est renvoyée à la commission de la Révision de la Constitution et de la Réforme des Institutions.

Het wordt verwezen naar de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming der Instellingen.

Les propositions de loi ci-après ont été déposées:

1° Par Mme Delcourt-Pêtre, relative au Fonds d'équipements et de services collectifs;

De volgende voorstellen van wet werden ingediend:

1° Door mevrouw Delcourt-Pêtre, betreffende het Fonds voor collectieve uitrustingen en diensten;

2° Par M. Lenfant:

a) Modifiant l'article 728 du Code judiciaire;

2° Door de heer Lenfant:

a) Houdende wijziging van artikel 728 van het Gerechtelijk Wetboek;

b) Visant à permettre aux organisations de consommateurs d'introduire une action d'intérêt collectif devant les juridictions de l'ordre judiciaire et les juridictions administratives;

b) Strekkende om de verbruikersverenigingen in staat te stellen een vordering van collectief belang in te stellen bij de gewone rechtscollèges en bij de administratieve rechtscollèges;

c) Relative aux conventions collectives de consommation;

c) Betreffende de collectieve verbruiksovereenkomsten;

d) Visant à instituer « la charte » de l'assuré social;

d) Tot invoering van het « handvest » van de sociaal verzekerde;

3° Par M. de Donnée, portant création d'une commission mixte chargée d'une réflexion sur l'avenir des structures de nos forces armées, du service militaire, du rôle de la réserve, de la défense militaire du territoire et des moyens nécessaires à la politique de défense de la Belgique dans le cadre de ses alliances;

3° Door de heer de Donnée, houdende instelling van een gemengde commissie die zich moet bezinnen over de toekomstige structuren van onze strijdkrachten, de militaire dienst, de taak van de reservestrijdkrachten, de militaire verdediging van het grondgebied en de middelen die noodzakelijk zijn voor het Belgisch defensiebeleid in het kader van zijn bondgenootschappen;

4° Par Mme Maximus, modifiant la loi du 16 mars 1971 sur le travail.

4° Door mevrouw Maximus, tot wijziging van de arbeidswet van 16 maart 1971.

Ces propositions de loi seront traduites, imprimées et distribuées.

Deze voorstellen van wet zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

INTERPELLATIONS — INTERPELLATIES

Demandes — Verzoeken

M. le Président. — M. Hatry désire interpeller le Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques sur « le conflit entre la Commission européenne et le ministre belge des Affaires économiques au sujet de la politique à mener à l'égard de l'industrie automobile européenne ».

De heer Hatry wenst de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken te interpellieren over « het conflict tussen de Europese Commissie en de Belgische minister van Economische Zaken over het beleid met betrekking tot de Europese automobieliindustrie ».

Mme Mayence désire interpellier le Premier ministre sur « l'octroi de licences d'exportation d'armes ».

Mevrouw Mayence wenst de Eerste minister te interpellieren over « het verlenen van uitvoervergunningen voor wapens ».

M. Van Aperen désire interpellier le ministre de l'Emploi et du Travail sur « le protocole concernant la mise au travail de chômeurs comme saisonniers pour la cueillette des fraises ».

De heer Van Aperen wenst de minister van Tewerkstelling en Arbeid te interpellieren over « het protocol tot tewerkstelling van werklozen als seizoenplukkers in de aardbeienteelt ».

L'interpellation de M. Hatry et celle de Mme Mayence sont inscrites à l'ordre du jour de la semaine prochaine.

De interpellatie van de heer Hatry en deze van mevrouw Mayence zijn ingeschreven op de agenda van volgende week.

La date de l'interpellation de M. Van Aperen sera fixée ultérieurement.

De datum van de interpellatie van de heer Van Aperen wordt later bepaald.

Dames en heren, onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Notre ordre du jour est ainsi épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw dinsdag 7 juli 1992, om 10 en om 14 uur.

Le Sénat se réunira le mardi 7 juillet 1992, à 10 et à 14 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(De vergadering wordt gesloten om 19 h 35 m.)

(La séance est levée à 19 h 35 m.)

ANNEXE — BIJLAGE

Prise en considération — Inoverwegingneming

Liste des propositions prises en considération:

Lijst van de in overweging genomen voorstellen:

A. Propositions de loi:

Relative à la création et à l'organisation d'un Office national des créances alimentaires (de M. Lallemand et Mme Delcourt-Pêtre);

A. Voorstellen van wet:

Houdende oprichting en organisatie van een Rijksbureau voor alimentatievorderingen (van de heer Lallemand en mevrouw Delcourt-Pêtre);

— Renvoi à la commission de la Justice.

Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Modifiant la loi du 12 juillet 1976 relative à la réparation de certains dommages causés à des biens privés par des calamités naturelles (de M. Bouchat et consorts);

Tot wijziging van de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen (van de heer Bouchat c.s.);

— Renvoi à la commission de l'Intérieur.

Verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

Complétant l'article 261 de la nouvelle loi communale (de M. Erdman et consorts);

Tot aanvulling van artikel 261 van de nieuwe gemeentewet (van de heer Erdman c.s.);

— Renvoi à la commission de l'Intérieur.

Verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

Modifiant l'article 35 de la loi du 14 août 1986 relative à la protection et au bien-être des animaux (de M. de Seny);

Tot wijziging van artikel 35 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren (van de heer de Seny);

— Renvoi à la commission de l'Agriculture et des Classes moyennes.

Verwezen naar de commissie voor de Landbouw en de Middenstand.

Modifiant l'article 2, § 1er, alinéas 1er et 3, de la loi du 16 juin 1970 relative aux bonifications pour diplômes en matière de pensions des membres de l'enseignement (de M. L. Martens et consorts);

Tot wijziging van artikel 2, § 1, eerste en derde lid, van de wet van 16 juni 1970 betreffende de bonificaties wegens diploma's inzake pensioenen van leden van het onderwijs (van de heer L. Martens c.s.);

— Renvoi à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financien.

Insérant un chapitre IIIbis (nouveau) au titre IV de la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968 (de M. Erdman et consorts);

Tot invoering van een hoofdstuk IIIbis (nieuw) in titel IV van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968 (van de heer Erdman c.s.);

— Renvoi à la commission de l'Infrastructure.

Verwezen naar de commissie voor de Infrastructuur.

Modifiant la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation (de M. Erdman et consorts);

Tot wijziging van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie (van de heer Erdman c.s.);

— Renvoi à la commission de la Justice.

Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Abrogeant l'article 150 du Code des impôts sur les revenus 1992, en ce qui concerne la réduction pour pensions, revenus de remplacement, prépensions, allocations de chômage et indemnités légales en matière d'assurance contre la maladie et l'invalidité (de M. De Roo et consorts);

Houdende opheffing van artikel 150 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, in verband met de vermindering voor pensioenen, vervangingsinkomsten, bruggpensioenen, werkloosheidsuitkeringen en wettelijke vergoedingen inzake ziekte- en invaliditeitsverzekering (van de heer De Roo c.s.);

— Renvoi à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financien.

Modifiant l'article 26 de la loi du 22 décembre 1986 relative aux intercommunales (de M. Bouchat);

Tot wijziging van artikel 26 van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales (van de heer Bouchat);

— Renvoi à la commission de l'Intérieur.

Verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

Portant suppression du service militaire obligatoire (de M. Vermeiren et consorts);

Houdende afschaffing van de dienstplicht (van de heer Vermeiren c.s.);

— Renvoi à la commission de la Défense.

Verwezen naar de commissie voor de Defensie.

Abrogeant les lois portant le statut des objecteurs de conscience, coordonnées le 20 février 1980 (de M. Vermeiren et consorts);

Tot opheffing van de wetten houdende het statuut van de gewetensbezwaarden, gecoördineerd op 20 februari 1980 (van de heer Vermeiren c.s.);

— Renvoi à la commission de l'Intérieur.

Verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

Modifiant la loi du 29 mars 1958 relative à la protection de la population contre les dangers résultant des radiations ionisantes, en vue d'interdire l'exportation de déchets nucléaires à destination d'Etats étrangers aux Communautés européennes (de Mme Dardenne et consorts);

Houdende wijziging van de wet van 29 maart 1958 betreffende de bescherming van de bevolking tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren, ten einde een verbod te stellen op de uitvoer van kernafval naar landen die niet tot de Europese Gemeenschappen behoren (van mevrouw Dardenne c.s.);

— Renvoi à la commission de la Santé publique et de l'Environnement.

Verwezen naar de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu.

Modifiant la loi du 9 juillet 1984 concernant l'importation, l'exportation et le transit de déchets, en vue d'interdire l'exportation de déchets dangereux et toxiques à destination d'Etats étrangers aux Communautés européennes (de Mme Dardenne et consorts);

Houdende wijziging van de wet van 9 juli 1984 betreffende de invoer, de uitvoer en de doorvoer van afvalstoffen, ten einde een verbod te stellen op de uitvoer van gevaarlijk en toxisch afval naar landen die niet tot de Europese Gemeenschappen behoren (van mevrouw Dardenne c.s.);

— Renvoi à la commission de la Santé publique et de l'Environnement.

Verwezen naar de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu.

Modifiant l'article 1er de l'arrêté royal du 4 décembre 1974 portant statut des personnes de nationalité belge qui, après avoir contracté un engagement volontaire pour la durée de la guerre, ont accompli du service pendant la guerre de 1940-1945 dans les forces belges (de MM. Flagothier et Bock);

Tot wijziging van artikel 1 van het koninklijk besluit van 4 december 1974 houdende statuut van de personen van Belgische nationaliteit die, na een vrijwillige dienstverbintenis voor de duur van de oorlog te hebben aangegaan, gedurende de oorlog van 1940-1945 bij de Belgische strijdkrachten hebben gediend (van de heren Flagothier en Bock);

— Renvoi à la commission de la Défense.

Verwezen naar de commissie voor de Defensie.

Créant un tribunal de la famille (de M. Cerexhe);

Houdende instelling van een familierechtbank (van de heer Cerexhe);

— Renvoi à la commission de la Justice.

Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Complétant l'article 89 de la loi organique des centres publics d'aide sociale (de M. Steenbergen);

Tot aanvulling van artikel 89 van de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (van de heer Steenbergen);

— Renvoi à la commission de la Santé publique et de l'Environnement.

Verwezen naar de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu.

Interdisant d'organiser des compétitions automobiles sur des circuits entièrement situés sur la voie publique (de MM. Cuyvers et M. Maertens);

Houdende een verbod op autowedstrijden op omlopen voor zover die volledig op de openbare weg zijn gelegen (van de heren Cuyvers en M. Maertens);

— Renvoi à la commission de l'Infrastructure.

Verwezen naar de commissie voor de Infrastructuur.

Modifiant l'article 42 de la loi du 28 décembre 1983 portant des dispositions fiscales et budgétaires (de M. van Weddingen et consorts);

Tot wijziging van artikel 42 van de wet van 28 december 1983 houdende fiscale en begrotingsbepalingen (van de heer van Weddingen c.s.);

— Renvoi à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

B. Proposition de résolution:

Relative à l'instauration d'une armée de métier (de M. Vermeiren et consorts).

B. Voorstel van resolutie:

Inzake de instelling van een beroepsleger (van de heer Vermeiren c.s.).

— Renvoi à la commission de la Défense.

Verwezen naar de commissie voor de Defensie.

